Sarkaszi Szerkesz

Szerkeszti: KOSZTER ATYA.

XIV. ÉVF. 4. SZÁM.

1933 MÁRCIUS 1.

ÁRA 50 FILLÉR.

A Magyar Cserkészszövetség összes központi hivatalainak hivatalos órái:

naponkint d. e. 9—1-ig és **szombat kivételével** d. u. 4—7-ig. Pénztár-órák: naponként d. e. 11—1-ig, d. u. 4—6-ig, kivéve a szombat délutánt.

Az országos elnök és az országos főtisztviselők fogadó ideje:

dr. Papp Antal orsz. elnök minden hétfőn és pénteken 6—7-ig fogad;

vitéz Faragó Ede orsz. vezetőtiszt és a Vezetők Lapjának szerkesztője hétfőn d. u. 4—6, szerdán d. e. 10—1-ig és d. u. 4—6-ig, csütörtökön d. e. 10—1-ig, d. u. 4—6-ig.

Dr. Koszterszitz József, a Magyar Cserkész szerkesztője fogad szerdán d. e. 12—1-ig és d. u. 4—6-ig.

dr. Major Dezső orsz. ügyvezető főtitkár naponkint d. e. 10—1-ig, szerda, csütörtök és szombat kivételével d. u. 5—7-ig;

dr. Kosch Béla orsz. gazdasági főtitkár: mindennap d. e. 10—1-ig, kedd, csütörtök, szombat 4—7-ig;

dr. Zsembery Gyula orsz. ügyész, minden pénteken d. u. 5—7-ig;

dr. Sztrilich Pál orsz. vezetőtiszt-helyettes: hétfő, szerda, péntek d. u. 3—5-ig a Cserkészházban, szombat délután és vasárnap a Cserkészparkban;

Éry Emil orsz. vezetőtiszt-helyettes: hétfő, szerda, péntek 5—7-ig.

dr. Molnár Frigyes külügyi főtitkár: szerdán d. u. 4—6-ig;

vitéz Farkas Ferenc a jamboree-iroda hivatalos óráit szerda és péntek d. u. 5—8-ig tartja.

Jamboree-iroda naponkint d. e. 9—1-ig és d. u. 4—7-ig.

Jamboree sajtócsoport és M. Cs. segédszerkesztő naponta 11—1-ig.

Cserkész apród-előadó: kedd 5—6-ig, szerda 4—6-ig.

Farkaskölyök-előadó: szerda ½7—8-ig.

A Vizitelep hivatalos óráit minden szerda, csütörtök és pénteken d. u. 4—6-ig tartja a Cserkészházban.

A Cserkészpark részére szolgáló telefonüzeneteket hivatalos órák alatt a Vezetőtiszti Testület veszi át. Balla Dezső parkgondnok a Cserkészpark telefonján naponta reggel 8—9 óra között megtalálható.

A Hárshegyi Cserkészpark folyó ügyeit Balla Dezső parkgondnok végzi, akinek állandó lakása a Cserkészparkban van. Megtalálható: hétfő, szerda, pénteken 4—6-ig a Szövetségben, egyébkor a Cserkészparkban.

Tekintettel a világtábor nagy és nehéz előmunkálataira, kérjük a csapatokat és a megbízottakat a hivatalos idők pontos szem- *Elnökség*
előtt tartására.

Telefon: Cserkészház: 112—34*; Cserkészpark: 643—13; Vizitelep: 928—30.

Új telefonszámunk: 18—7—64. Kérjük a Szövetséget lehetőleg ezen a számon keresni, illetve hívn

A várva-várt

Jamboree-Zsebszótár

elkészült,

a rendelők már kézhez is kapták.

Kapható a

GAZDASÁGI HIVATALBAN és a CSERKÉSZBOLTBAN.

Ára 20 fill. + portó.

REJTVÉNY — PÁLYÁZAT.

Rovatvezető: *Dénes Tibor.*

Kedves Fiúk! Mai számunkkal ismét újat kezdünk! Megnyitjuk a Magyar Cserkész *Szellemi tornáját!* Mindenki beállhat a nagy viadalba, a gárda régi tagjai, újak egyaránt! Minden alkalommal tíz-tíz kérdést teszünk fel egy-egy tárgykörből (cserkészet, történelem, irodalom, művészet, technika, stb.). Minden kérdés 1 pontot jelent, de legalább öt kérdésre kell a helyes választ beküldenetek, hogy az számíthasson. Egyébként a régi pontozásunkat megtartjuk, az eddig elért pontszámait senki sem veszíti el, a negyedévi jutalmak is megmaradnak, csakhogy ettől függetlenül a *Szellemi Torna Lovagjának* a címéért folyik a küzdelem. A lovagot a Jamboreen valamilyen formában halhatatlanságra jegyezzük el! Fel tehát a *Szellemi Tornára!* Egyébként a megfejtéseket ezentúl a következő számban mindig közöljük! Beküldési határidő: 10 és 25-e.

A cserkészet kérdései. 10 pont.

1. Mi az öregcserkészkönyv eredeti angol címe és megjelent már magyarul?
2. Hol, mikor és kinek a tollából jelent meg a legelső magyar cikk a cserkészetről?
3. Hová tervezték eredetileg a Nemzeti Nagytábort és miért nem lehetett ott?
4. Melyik volt a magyar cserkészet legelső indulója?
5. Melyik a legelső magyar cserkészregény?
6. Mikor létesült a Vezetőtiszti Testület és micélból?
7. Milyen volt azelőtt hazánknak cserkészkerületekként való beosztása és mióta áll fenn a mai beosztás?
8. Mikor volt az első magyar hadijáték és hol?
9. Mikor mutatta meg először a magyar cserkészfiú, hogy másokon akar segíteni és kinek a vezetésével?
10. Melyik külföldi és magyar cserkészkönyv érte meg a legtöbb kiadást?

A magyar történelem kérdései. 10 pont.

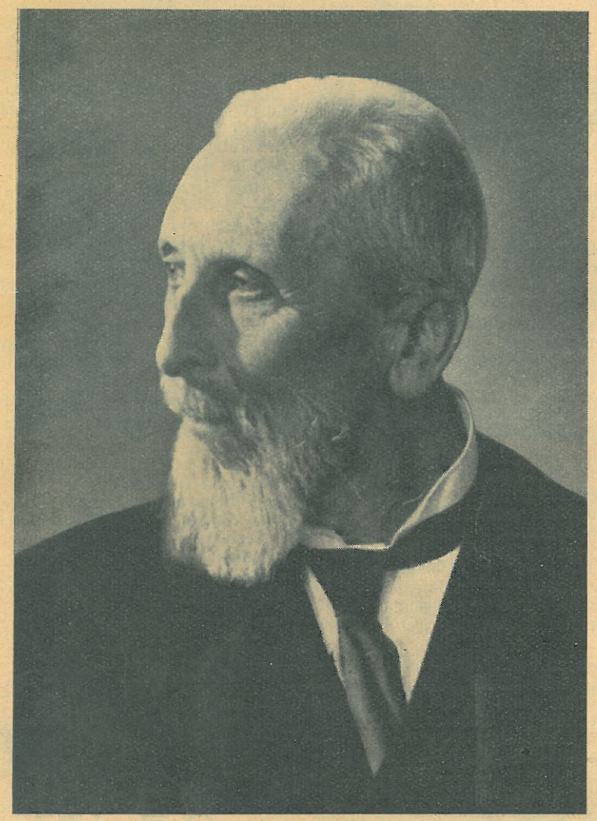
1. Melyik a 16 szepesi város?
2. Nagy-Magyarországon kívül melyek azok a tartományok, amelyek valamikor a magyar szent koronához tartoztak?
3. Milyen eredetűek a székelyek?
4. Ki alapította a nádori méltóságot?
5. Mikor kapcsolták vissza a Partiumot?
6. Melyik magyar püspökség székhelyét változtatta meg II. Károly?
7. Kik harcoltak a XIV. században Fiume birtokáért és miko fejeződött be ez a harc?
8. Mikor és miért szűnt meg a macsói bánság?
9. A Vérszerződésnek hány pontját ismerjük?
10. Mikor és ki alapította a pécsi egyetemet?

Üzenet rejtvényfejtőknek. Uj számokat közlünk: R. 57. Zerg örs 47. cs. — 58. Pinty-őrs 50. cs. — 59. Bagoly-őrs 50. cs. — 60. Kristó Elemér 112. cs. — 61. Barna Pál 92. cs. — 62. S lyom-őrs 127. cs. — 63. Szarvas-őrs 95. cs. — 64. Klein Lás 95. cs. — 65. Markovits Pál 180. cs. — 66. Sólyom-őrs 5. c — 67. Csombai István 124. cs. — 68. Péterfy István 7. cs. — 69. Gilich Géza. — 70. Turulok 180. cs. — 71. Konrád Imre 1 cs. — 72. Balogh Pál 770. cs. — 73. Czike László. — 74. Elm János. — 75. „Vaddisznó" 123. cs. — 76. Mátray Attila 264. 77. Baumerth Géza 5. cs. — 78. Turopoli Arisztid. — 79. Th ranszky László 314. — **R. 55. és R. 26.** A pontokat átírtuk. Üd — **Tóth Endre és Kálmán.** Egészen rendben van, fiúk. Üdv. **Klein László.** Rejtvényeid egyelőre csak igéretek még. Jobba kell kissé a fejed törnöd. Várok jobbakat. — **J. I. Földeák.** Ig melegséggel köszöntelek, Nácikám. Ne feledkezz meg további sem rólunk. — **Molnár Jóska.** Dehogy is haragszom, Jóska Nagyon helyesen és egészségesen gondolkodol. — **Többekne** válasz legközelebb!

Meghívó a Cserkészbolt Szövetkezet 1933. évi április hó 1-e este 7 órakor a Cserkészház (V., Nagy Sándor-u. 6.) ülésterm ben tartandó VI. évi rendes közgyűlésére. *Tárgysorozat:* 1. A igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1932. évi üzle eredményről és mérlegről. 2. A jelentés alapján a felmentve megadása. 3. A tiszta jövedelem felosztása. 4. Az igazgatóság felügyelőbizottsági és választmányi tagok választása. 5. Indi ványok. Budapest, 1933 február 15. *Rakovszky Iván* s. k.

A mérlegszámla és veszteség-nyereségszámla a közgyűlés megelőző 8 napig a szövetkezet irodájában ki lesz függesztve és a Magyar Cserkész 1933 március 15-én megjelenő számában közzé lesz téve.

† APPONYI ALBERT

Meghalt a magyar nemzet great old man-je.

Szép halál. Nemzetéért harcolt a genfi vértelen csatatéren s ott lepte meg a világot járó betegség.

Prohászka, a népe apostola, a szószéken halt meg; Apponyi, a pátriárcha, a népszövetségi küzdelmek színterén. Mintha a jó Isten két nagystílü életet stilszerüen akart volna befejezni. Jutalmul? Vagy intő jelül? Ki tudja?

Gondviselésszerü volt egyénisége, élete, nemzetét mentő, történelmi szereplése. Az egyetlen magyar ember, aki előtt tisztelettel hallgatott és fejet hajtott ennek a viharos évtizednek minden híres, nagy politikusa, vezetője, mert mind megérezte, hogy nagyobb valamennyiüknél.

Nemzeti gyász siratja a Nagy magyar Vezérembert. A százszázalékos Ember sírjánál megilletődött szívvel állnak cmbermilliók. A cserkész pedig némán tiszteleg az „emberebb ember és magyarabb magyar" ideális megtestesítőjének emléke előtt.

Adjon az Ur neki örök nyugodalmat!

Farsangi kaland

Irta: Radványi Kálmán

Mindig vágyódtam idegen világrészek rejtelmei után. Milyen jó volna Kína ösvadonában misszionárius munkát végezni; vagy Afrika belsejében, a Tanganyika-tó partján tábortüzek fényénél hirdetni a magasabb műveltség igéit. Gondoltam az indiánokra s a ceyloni szingalézekre is. Megigézett a messzi-világok romantikája, a kalandok erőfejlesztő izgalma.

Hanem mióta Kertész Lali elmondta nekem a Kiserdő-telepi kalandját, nem vágyódom Afrikába, sem a Fidzsi-szigetekre. Megmondom mért. Figyeljetek csak, mi történt Lalival és kebelbarátjával, Jász Mikivel. Nem pályázom most írói babérokra, elmondom az esetet egyszerűen úgy, amint történt.

A Zerge-őrs tagjai elhatározták, hogy egyéniségüknek megfelelő módon ünneplik meg Karnevál őfenségét, a gondtalan jókedv fejedelmét. A február 10-i őrsi gyűlésen maskarában jelennek meg. Álruhát ölt az őrs és ebben bonyolítják le a programot.

A gyűlést megelőző héten lázas munka folyt odahaza. Mindenki arra törekedett, hogy meglepje az őrsöt. A padlásról előkerültek a nagymama s nagypapa viselt ruhái, az „őrs hugai", a leánytestvérek éjjel-nappal varrtak, toldoztak-foltoztak. Még Máli néni púderes dobozai és festékrúdjai is szerephez jutottak.

A nevezetes napon a cserkészotthon ajtaját Cyrano de Bergerac nyitotta ki. Vörös térdnadrágjának a zsebéből előkotorászta a kulcsot, hatalmas felleghajtó köpenyét vállára dobta s kinyitotta az ajtót. Viaszból gyúrt cyranói orrát bedugta az ajtón, majd maga is eltűnt. Rezes kardja minduntalan beleütődött a székekbe. Cyrano de Jankovics őrsvezető úr (mert hisz' ő volt az!) mélyen a szemére húzta pávatollas kalapját s türelmetlenül várta a többieket.

Csakhamar megjelent a lisztesképtű bohóc is. Ha nem mondanám, akkor is kitalálnátok, hogy Mike Muki rejlik a bokánkötött, labdarózsás, bő bugyogóban. Muki az őrs humoristája.

— Szervusz, lovag! — kiáltott Muki és Jankovics nyakába ugrott. Az pedig lefejtette magáról a bohócot:

— Vigyázz, közlegény! Letöröd az orromat! — szólt mérgesen.

Nemsokára belépett az angol lordnak maszkirozott Szedres Kali és Jójárt Dönci is, mint a gimnázium pedellusa.

Javában folyt a jóízű társalgás, amikor meglepő dolog történt. A szoba ajtaja kicsapódott s két sötétképű, toprongyos alak jelent meg a küszöbön. Jobb kezükben pisztoly, bal kezükben konyhakés. Az egyik betörő mennydörgő hangon rájuk kiáltott:

— Aki megmozdul, halál fia! Föl a kezekkel!

Cyrano lovag önkénytelenül a szekrény mögé hátrált s fölemelte kezét. Jójárt Dönci követte példáját.

Hanem a bohóc föltalálta magát. A „gyilkosok" szemébe nevetett:

— Ilyen betörőképe csak Jásznak és Kertésznek van! Na, foglaljátok el helyeteket! Nem szabad ennyire megijeszteni Cyrano őrsvezető urat.

Ezen aztán jót mulattak.

Megjelent még a gyűlésen Krajcsovits segédtiszt is, aki hallott a Zerge-farsangról.

Három órakor Cyrano de Jankovics kardjával az asztalra ütött s ezzel a lovagi gesztussal megnyitotta az ülést.

Előadást tartott a cyranói becsületről s így komoly alapot adott az összejövetelnek. Muki a farsangi tréfák egész zuhatagát árasztotta az őrsre. Jójárt Dönci — mint pedellus — az iskolában elszórt papírdarabok, szótármaradványok, elvesztett tárgyak alapján való nyomolvasást és következtetést fejtegette szakszerű stílusban. Szedres Kali a magyarországi angol lordok elszegényedéséről olvasott föl közgazdasági tanulmányt s megmagyarázta, mért üres az őrs kasszája. Kertész Lali a magántulajdonról írt ódáját szavalta el s Jász Miki a cow-boy filmek erkölcsnemesítő hatásáról tartott szatirikus hangú előadást.

Az ülés végén Krajcsovits segédtiszt is szót kért. Megdicsérte a fiúk találékonyságát, majd vette a kalapját:

— Sietnem kell — szólt —, a parancsnok úrral környezettanulmányt végzünk. Öt órakor a Zita-telep nyomortanyáján találkozunk.

— Miféle környezettanulmány ez?

— Az egyházközség szociális bizottsága küldött ki bennünket. Adatokat kaptunk arról, hogy több családot kilakoltattak. Megvizsgáljuk az esetet, hogyan lehetne rajtuk segíteni. Szervusztok, fiúk! További jó mulatást!

Gyűlés után tea volt: az őrsi szekrény mélyéből rengeteg rejtett süteményt és almát varázsolt elő az őrs pénztárosa, lord Szedres Kálmán.

Hazafelé menet Kertész Lali így szólt Jász Mikihez:

— Hallod-e, pajtikám! Ez a környezettanulmány szeget ütött a fejembe. Szeretnék egyszer én is résztvenni ilyen nyomozó vizsgáló kiránduláson.

Miki végignézet barátján s önmagán és elnevette magát:

— Ebben a jassz ruhában bármely nyomortanya befogadna bennünket őslakónak.

Lali megragadta Miki karját:

— Van egy eszmém! Tulajdonképpen az volna az igazi kör nyezettanulmány, ha ebben a ruhában s ilyen kifordított ábrá zattal keresnők föl a nyomortanyát. Az úri ruha előtt nem nyi meg a szégyenlős szív. Uri ruhában még leütnének.

Lali fejében megindult a fantázia kerekeinek a kattogása, z gása. Már nem lehetett visszatartani.

— Jösz velem? — fordult Mikihez. — Csak estére várnak od haza: van elég időnk.

— Hova akarsz menni?

— Mados Jancsi a Kiserdő-telepen lakik. Az mondta, hogy is van egy nyomortanya. Körülnézünk egy kicsit, nyolcra ott lehetünk.

Mikit nem nagyon kellett csalogatni. Szemére húzta ócska s káját, rongyos mellényét zsebéből előszedte pénztárcáját s be

Két sötétképű, toprongyos alak jelent meg a küszöbön.

nézett:

— Három pe húsz van benne. hetünk! Valódi sangi kirándu lesz.

A Kiserdő a nevezetes, hogy és bokrok hely földbeásott ku hók, deszkabód ólszerű lakás vannak benne. nem lombok sus nak, hanem kié zett, didergő em rek sóhajtoznak.

A Szent Lás kórháznál Lali Miki feltűrték a lérjukat s zse dugott kézzel, työrészve ballagtak a bódélakások felé.

Több, mint nyolcszáz bódé, barlangszerű lyuk, gödörbe tett házikó van itt egymás hegyén-hátán s állítólag ötezer ber koplal, lézeng a telep piszkos utcáin.

Az egyik kunyhó betört ablakánál megálltak. Miki benézett dohos szobába. A földön két deszkaszál közé szórt szalmán rom gyermek feküdt. A legkisebb keservesen sírt. Az anyjuk „ágy" mellett kuporgott és a haját tépve zokogott. Egy Lo rozó-típusú legény szörnyen káromkodott s öklével döngette mellét.

— Hát megöljek valakit? Vagy a testemből vágjam ki a csorátokat? Mi vagyok én?

A két cserkész visszakapta fejét és tovább surrant. Szájuk serű lett, szívük összeszorult. Ijedten néztek egymásra és gyelték már a farsangi tréfát.

Egy tizenöt-tizenhat esztendős kamasz hozzájuk csatlako Sebhelyes arcát durvaság és kegyetlenség tette visszataszí

Vállával meglökte Lalit s így szólt:

— Ti is a Vaksit keresitek?

Lali rávágta:

— Azt. A Vaksit. De, úgy látszik, eltévedtünk.

— Nem a'! Gyertek velem! Ott az a nagy pajta, — látjátok? Abban lesz a nagytanács.

Jász és Kertész nem is sejtette, mi az a „nagytanács", de azért mentek a nyakigláb kamasszal.

A nyirkos pajtában vagy tizen lehettek: csupa nyugtalan tekintetű fiú, sötét homlokkal, csapzott hajjal. Szemükben az éhség és keserűség láza égett. Elvtársnak szólították egymást.

Miki és Lali az ajtó mögött húzódtak meg a félhomályban s kíváncsian lesték, mi lesz itt.

A zűrzavart egy nyurga, sápadt fiatalember megjelenése szüntette meg.

— Éljen Vaksi! — kiabálták néhányan s a rozoga asztal köré tömörültek, amely mellett Vaksi helyet foglalt.

Minden különösebb bevezetés nélkül szúrós tekintetét végighordozta a fiúkon s megnyitotta a gyűlést.

— A mult gyűlésen a proletáröntudatról folyt a vita. Ma a munkaprogram megbeszélése következik. Nem tudjuk, meddig kell még itt maradnunk ezekben a sárkunyhókban: — de eljön az idő, amikor át kell vennünk a vezetést az uraktól. Ezért művelődnünk kell minden irányban. Tanulnunk kell, hogy tudjunk uralkodni...

Kertész Lalinak es Jász Mikinek elállt szeme-szája. Azt hitték, hogy a nyomor butító légkörében testi és szellemi nyomorékokkal fognak találkozni, akik alamizsnáért nyujtják feléjük sovány kezüket.

S ehelyett bevetődtek egy izzólevegőjű műhelybe, ahol elszánt legények a jövő arcát igyekeznek kikalapálni.

Csak úgy röpködtek a levegöben Marx és Engels elméletei. Az egyik dacosképű fiú Spinozából idézett, a másik Kantra hivatkozott. Fölmerültek a szovjet munkatervei is, de Vaksi az asztalra csapott s vérbenforgó szemmel üvöltötte:

— Ha kommunista akad köztetek, azt megfojtom! Mi nem álatok akarunk lenni, hanem emberek. Mi sportot akarunk és tudást akarunk. Nekünk napfény kell és puha kenyér: — munkánk gyümölcse...

Kertész Lalinak minden tagja elzsibbadt. Mintha malomkő nehezedett volna a mellére.

Ime, itt a *másik ifjúság:* azok a fiúk, akik épp' úgy meg akarják hódítani az életet, a világot, mint ő. Csakhogy ezeket a fiúkat mások vezetik, nem Keresztes parancsnok úr és nem Gyárfás osztályfőnök úr. Ki felelős ezekért, ha nem Isten útjain haladnak s ha vakságukban kalapáccsal törik szét a mult nagy és szent értékeit?

A vélemények hangos csatáját, az elméletek argumentumait éles hang hasította át. Egy tömzsi, tizennégy-tizenöt éves fiú fölugrott s Vaksi felé kiáltotta:

— Az öcsém haldoklik, alig zihál a melle! S ti itt Marxról vitatkoztok? Anyám három napja nem evett s én Kant szavait vigyem haza kenyér helyett? Adj nekem egy marék krumplit, Vaksi, vagy egy csésze meleg kávét, akkor aztán beszélhetsz!

Egy ideig ijedt csend feküdte meg a pajtát, majd megszólalt Vaksi:

— Az is meglesz! Minden meglesz! Türelem kell...

Többen lehurrogták a fölszólalót, aki indulattól reszketve hátrált az ajtó felé s kiment.

Kertész Lali és Jász Miki utána siettek.

Lali a fiú karjába karolt s megszólította:

— Hol laktok?

Rájuk nézett a fiú és zavarba jött:

— Mit akartok tőlem? Vaksi kémei vagytok?

— Nem azok vagyunk. Mi igazat adunk neked és — idenézz! Zsebébe nyúlt és elővett egy kétpengőst, majd így folytatta:

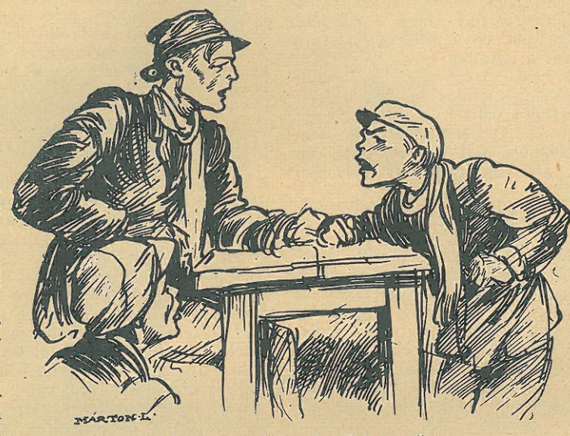
— Ez az enyém. Azt teszek vele, amit akarok. S én meleg kávét akarok adni az öcsédnek. Kenyeret akarok adni nektek Marx igéi helyett.

Jász Miki egy élelmiszeres bódéra mutatott:

— Várjatok egy pillanatig. Én bemegyek ide.

Mind a hárman beléptek a szűk, deszkából összetákolt üzletbe. Vettek egy egész kenyeret, sajtot, szalámit, kávét és cukrot.

— Most már megmondhatod, ki vagy? — szólt mosolyogva Lali.

Az öcsém haldoklik, alig zihál a melle.

A fiú könnyein át mosolygott:

— Kádár János vagyok. Erdélyből menekültünk ide. Apám nem akart az oláh hadseregben szolgálni; katonaszökevény volt. Szegény, tavaly halt meg. Ács volt. S most nincs, aki keressen ránk.

A bódék cikk-cakkos utcáin háromszor is irányt változtattak, amíg Kádárék kunyhójához értek.

Bementek. Kádárné fölugrott s eszelős örömmel szorította keblére fiát:

— Azt hittem, csakugyan a Dunának mégy! Édes kisfiam... De kik ezek?

— Mi... Jancsi barátai vagyunk. Találkoztunk vele az utcán s hoztunk egyet-mást — szólt Miki.

S kirakták az asztalra, amit hoztak.

— Most pedig — mondta Miki —, addig egy szót se halljak, amíg nem ettek! Hol az öcséd, Jancsi?

— Itt fekszik a sarokban. Andris, nézd csak, mit hoztak ezek a jó fiúk!

A kis Andris mohón nekiesett a kenyérnek s falta. Jancsi is evett, az anyja is. Vége-hossza nem volt a hálálkodásnak. Jancsi megkérdezte:

— Ti is a Vaksi társaságába tartoztok? Nem láttalak eddig a gyűléseken.

— Nem, Jancsikám, mi nem Vaksi emberei vagyunk — szólt Lali —. Mi Krisztus katonái vagyunk: cserkészek. A te testvéreid.

Ha sok időm volna, elmondanám részletesen, mint barátkozott össze a három fiú.

Ez a „farsangi kirándulás" magja lett a csapat újirányú működésének.

Mikor másnap Lali és Miki beszámoltak útjukról Keresztes parancsnok úrnak, az a keblére ölelte őket s így szólt:

— Ennek a „környezettanulmánynak" még lesz folytatása.

A legközelebbi csapatgyűlésen a parancsnok úr beszélt Laliék kirándulásáról is és többek között ezt mondta:

— Szép dolog az: Afrika és Ázsia rejtett vadonjaiban úttörő munkát végezni; kultúrát adni a félvad néptörzseknek; Istenhez vezetni a sárga vagy rézbőrű ember-testvéreket. De, édes fiaim, az se utolsó dolog, ha Budapest külvárosaiba szervezünk mentőexpedíciókat. Itt is van elég „afrikai sötétség"; itt is vannak megmentendő lelkek. Itt is van éhes száj elég, amely kenyeret kér. S *magyarul* kéri a kenyeret *magyar testvéreitől.* Elhatároztam, hogy csapatom tagjait időnkint „kalandos embermentés"-re küldöm ki a Budapestet körülözönlő vad világba. A magyar őserdők misszionáriusai lesztek, édes fiaim.

Ugy is lett!

S Keresztes parancsnok úr cserkészcsapata gyarmatot alapított a Kiserdő nyomortelepén. A gyarmat első „állami szervezete" a kiserdei fiúk sportköre volt. A csapat vett nekik labdát, tornaszereket, futballt. A testen keresztül keresték a lelket s megtalálták.

Lassankint ott hagyták Vaksi pajtáját s a sportkörbe tömörültek.

Keresztes parancsnok úr megszervezte a csapat szociális munkáját: mindig több és több kenyeret cipelnek ki a cserkészek Kiserdő-telepére s mindig kövérebb lesz a kifelé „utazó" cserkészek hátizsákja.

S meg vagyok róla győződve, hogy a kiserdei sportkör egy szép napon átalakul cserkészcsapattá.

Radványi Kálmán.

ANGOL CSERKÉSZEK KÖZÖTT

Csapatgyűlés Angliában.

Ainsdale. Még angol ember sem tudja, merre van ez a kis helység. Hát hogyan tudnók mi, magyarok? Mikor elindultam Anglia felé, még magam sem sejtettem, hová jutok. Csak annyit tudtam, hogy Liverpoolban vár a barátom.

Egy évvel ezelőtt találkoztam a velem egykorú fiúval, akivel 7—8 napig voltam együtt. Valahogy magam sem tudom, hogy történt, de annyira megszerettük egymást, hogy egész éven át leveleztünk. Ennek a levelezésnek eredményeként kerültem én az idei nyári vakációra Ainsdaleba. Azt hiszem, érdekelni fogja cserkésztestvéreimet az ottani életem néhány epizódja. Leírom nektek.

*

Már három napja voltam új otthonomban, Ainsdaleban, amikor a harmadik napon, úgy estefelé, barátom átöltözik. Cserkészruhát vesz fel. Nem tudtam elgondolni, mire jó ez. Amikor megkérdeztem, vajjon mi lesz ma este, egész egyszerűen azt válaszolta: „Csapatgyülés". Csapatgyűlés, tünödöm magamban. Hát minek kell ahhoz szabályos egyenruha? Megkérdeztem tőle, s ekkor meg ő nem tudott hová lenni meglepetésében és csak nézett rám, nem tréfálok-e. Esetleges félreértések elkerülése végett megmondtam neki, hogy mi bizony nem veszünk fel egyenruhát, ha csapatgyűlésre megyünk és nem is értem, mi jelentősége van annak.

— Hát tudod — magyarázta barátom —, mi már napokkal előbb örülünk a csapatgyűlésnek, mert akkor kikapcsolódunk ebből a mai keserves világból és meghitt, meleg kis családi otthonba megyünk, hol minden, ami előttünk van, a mi munkánk, fáradozásunk, tanulásunk eredménye. A falak kifestésétől kezdve a bútorokon, fali díszítéseken át a mi kis könyvtárunkig minden a mi kitartó cserkészmunkánk gyümölcse. Hát mondd, miért ne legyen akkor rajtunk az a cserkészruha, melyben az ember oly jól érzi magát? Milyen jól esik a hosszú nadrág után az a rövid cserkésznadrág, nem is szólva a gallérnélküli kényelmes ingről! És tudod, egy-egy csapatgyűlés nálunk valóságos ünnepet jelent. Amint valamely ünnepre díszegyenruhában megyünk, úgy itt is cserkészdíszben jelenünk meg.

Mikor ezt hallottam, akkor kezdtem csak örülni, hogy elvittem magammal a cserkészegyenruhámat. Én is hamar átöltöztem és mentem barátommal a southporti 33-asok csapatgyűlésére.

Mikor az otthonba beléptem, egy percig mozdulatlanul álltam az ajtóban és szomorúan gondoltam a mi kis otthonunkra. Három hatalmas szoba, egy konyha és egy előszoba az ő otthonuk. A fogadtatás, amelyben részesültem, nem a salbonos „How do you do" volt. A cserkészszeretet és testvériség melege érzett a fiúk szavában és balkézszorításában. Csak balkézzel fognak kezet. A parancsnok, egy kedves, őszülő öreg úr, átölelt és mindjárt körülvezetett a cserkészek otthonában. A legnagyobb tornateremnek van berendezve, ahol a fiúk boxolnak, birkóznak, szabadgyakorlatokat végeznek; természetesen tornaszereik is vannak. A második szoba a gyűlésterem. Középen hatalmas kerek asztal. Fontos, hogy kerek, mert így nincs senkisem, aki az asztalfőn ülhetne. A harmadik és legkisebb szoba a könyvtár. Kényelmesen van berendezve, zsúfolva szebbnél-szebb könyvekkel, amelyeket a fiúk maguk vettek vagy gyüjtöttek. Konyhájuk is van. Minek a konyha? — kérdezhetné bárki is közülünk, amint ezt én magam is megtettem. Megint valami egészen újat hallottam. Elmondották ugyanis, hogy ők néha ott teáznak, vacsoráznak és ilyenkor jó lesik, ha konyha is van a közelben.

Pont 6 órakor megszólal a nagy zenélőóra és megkezdődik a gyűlés. Lefolyása nem felelt meg várakozásomnak. Ahelyett ugyanis, hogy cserkészdolgokról beszélgettek volna, legnagyobb meglepetésemre megtárgyalták a mozik műsorát, a politikai eseményeket és nem ritkán szó esett egyik vagy másik leánycserkészről is.

A parancsnok pedig csak ül és hallgatja cserkészei vitáját. Bár ezen a gyűlésen nemigen hallgathatott, mert én egyik kérdést a másik után zúdítottam rá és az öregúr kénytelen volt felelni. De meg is bosszulta magát. Egyszerre csak, nagy meglepetésemre, csendet teremtett és felszólított, meséljem el neki a mi csapatgyűléseink lefolyását. Természetesen én sem az intőkonferencia utánit, sem pedig a bizonyítványosztás utánit nem választottam előadásom tárgyául. Ehelyett szépen lefestettem előttük azt a csapatgyűlést, amelyet tavaly tavasszal, ha jól emlékszem, március 17-én, a jól sikerült március 15-i ünnepély után tartottunk. Amikor a zongora benn volt az otthonban és amikor kis tea és vajaskenyér mellett oly jól elbeszélgettünk a mi szerény kis otthonunkban! Ezzel kapcsolatban elmondtam nekik Kossuth működését és a szabadságharc történetét, természetesen csak dióhéjban. A parancsnoknak ekkor hirtelen eszébe jutott, hogy van az ő könyvtárában egy könyv, amelyben le van írva a nagy szabadságharcok története. Rövid keresés után elő is került a könyv és meg is találtuk benne az 1848—49-i magyar szabadságharc történetét. A parancsnok ekkor bezárta a gyűlést és bevonult az olvasószobába, leült és elkezdte olvasni nemzetünk szabadságharcának történetét.

A fiúk ugyanekkor már a tornateremben vannak és boxolnak, birkóznak és Isten tudja, mit csinálnak. Én, akit az ilyesmi nemigen tud lekötni, ellátogattam közben a konyhába; ez meglehetősen érdekelt. Hát bizony volt ott min csodálkozni! Gázmelegítő, porcellántányérok, gyönyörű edények, evőeszközök! Sok család szívesen kicserélné konyháját ezeknek a fiúknak a felszerelésével.

Közben az idő már tíz óra felé járt. A parancsnok is befejezte olvasmányát és csak annyit mondott: „No, no, never", ami azt jelenti: Nem, nem, soha! Előhozták a csapatzászlót és a nemzeti lobogót, majd elénekelték a csapatindulót és az angol himnuszt. Ekkor megkértek, hogy kezdjem el a magyar cserkészindulót. Amikor én elkezdtem énekelni: „Fiúk, fel a fejjel", ők velem fütyülték egész végig. A világjamboreen tanulták meg.

RUHA TESZI AZ EMBERT?

Az I. kerület tábortüze: a színen kicsi magyar fiúk.

Ez a kép is magyar cserkészfiúkat ábrázol a kerületi tábortűzről

Jamboree

Hadszintéri jelentés képekben.

A MAGYAR CSERKÉSZ JAMBOREE-LEVELE.

Testvér . . .

Vannak a világjamboreeknek tipikus vendégei. Ude arcú, mindig kedélyes angolok, sokszallagos kék ruhában, kis pipával a szájukban. Hangos beszédü, „mienk a világ"-biztonságú amerikaiak, jellegzetes kockás kabátjaikban. Komoly arcú, katonás magyarok árvalányhajjal és végtelenül egyszerü khaki öltözetben. Szoknyás skótok. Szép szál szőke svéd gyerekek. Gyorsbeszédü, gyorsan barátkozó franciák.

Budapesten mind valamennyivel találkozni fogunk.

De itt lesznek új arcok és alakok is, valami eddig ismeretlen új vonással arcukon és viselkedésükben. Valami gyanakvó félelem, keserü zárkózottság, a barátságtalan idegenben magát rosszul érző emberek bizonytalansága sugárzik róluk. Mint akik nem tudják, hogy viselkedjenek, mert nem tudják, hogyan fogadják őket.

Cseh, szerb, román cserkészfiúk.

Akiket nemzeti igényeikben és életükben egy világ választ el a gödöllői jamboree vendéglátói ifjúságától s akiket másfél évtized óta tudatosan ellenségnek neveltek otthon. Ezt a szót, hogy „magyar", csak gyülölettel hallották említeni mindig. És most a magyarok vendégei.

Cseh, szerb, román cserkésztestvérek.

Akiket cserkésztörvény és szellem és élet és szeretet és az ifjúság hatalmas szolidaritása köt össze a vendéglátó magyar fiúkkal. Egy ököl, egy ujj, egy hang, egy tekintet nem bánthatja őket, mert vendégeink és a magyar jó házigazda. De nemzeti gyülöletnek, ellenséges érzületnek, kinos, feszült idegenségnek árnyéka sem érintheti őket, hiszen ők nem okai semminek, nem tehetnek arról, hogy a trianoni határvonalon túl születtek és ha a történelem szekere csak pár fokkal más irányba fordul, talán sokan közülük ép oly magyarok lennének ma, mint te vagy én.

Cseh, szerb, román keserü ellensége a magyarnak politikában, harctéren vagy a vértelen gazdasági fronton. Édesapáitok vivják velük a Trianont feszegető nehéz harcot és ha felnőttök, ti folytatjátok apáitok küzdelmét.

De nemzeti ellentéteket, történelmi súlyos gyülöletet és fájdalmat és szemrehányást személyi térre át nem vihetünk. Az a szerb, cseh, román fiú lehet, tíz év mulva ellenfeled lesz a nemzetek harcában; mégis ma az embert látod benne, akit F e l e b a r á t n a k nevez az Ur Krisztus (román, cseh, szerb felebarátaim) és C s e r k é s z t e s t v é r n e k hív a magyar cserkészfiú.

Nézd a diplomatákat: egymás nemzetének sirját ássák sokszor és ugyanakkor mosolyogva beszélgetnek, együtt teáznak, banketteznek. Ez nem képmutatás, hanem egyszerü keresztülvitele a nagy elvnek: személyi térre át ne csapjon történelmi, nemzeti harcoknak vagy haragoknak ereje. Mennyivel őszintébben, szivből igazabban tudja ezt az elvet megvalósitani a vendéglátó gödöllői magyar cserkészfiú!

Tehát: cseh, szerb, román cserkésztestvérek is itt lesznek a jamboreen. Fogadja őket és mindvégig kiséri a minden vendégünknek kijáró szives, mosolygós szeretet. Ugy-e, megértetted? Ugy-e, igy lesz?

Ölel a

Magyar Cserkész.

Indián-ének

Irta: Dékány András

Hetekkel ezelőtt állatsereglet jött a városkába. Ponyvával letakart kocsik, fehérek és kékek, némelyiknek a kereke sárga és piros színű. A kocsik oldalán méteres betűk hirdetik, hogy az állatsereglet tulajdonosát Trumbuld-nek hívják és csak egyedül ő az, aki bemutatja a világ összes állatait, a déli pólustól egészen az északiig. A kocsik nagy feltűnést keltettek és aki csak meglátta a felvonuló karaván, hát eltátotta a száját. A lovakon pántlika volt, lobogó színes bokréták, a kocsisok pedig díszes ruhába bujtatva kapaszkodtak az ülésen és pattogtatták az ostort, biztatták a lovakat. Zászlók lobogtak a kocsik oldalán és néha a ponyva alól előtűnt egy-egy fej, bamba pofa, vagy vicsorgó fogsor.

— Tigris, teve!... No, amott pedig egy majom!... Fóka, medve! — ordították a gyerekek.

Az üzletekből kifutottak az emberek, kinyíltak a házak ablakai és egyszerre elterjedt a szenzáció híre, hogy megérkezett a városkába Trumbuld nagyszerű menazsériája.

A tó partján ütötték fel a sátrakat és amikor leszállt az alkonyat, már készen állt a tábor. Akik nyitott ablakná! tértek pihenőre, úgy a teljes sötétedés idején, amikor csak a csillagok világítottak már a magasból, — azok az emberek, egyszerű polgárok, ijedten rezzentek össze és gyujtották fel a lámpát. Igen, úgy a teljes sötétedés idején, mikor egyébként is furcsa dalt kezd az éjidő, denevérek röppennek, tücskök cirpelnek és huhognak az umkák, vagy pedig felhangzik a bagoly rikoltása. Önmagában véve már ez is elég, de a felijedt polgárok összehúzódva, vacogó fogakkal tekintettek az ablak felé, ahonnan olykor berobbant valami borzalmas, testet remegtető hang: az oroszlán bőgése, a hiéna, a sakál üvöltése s ki tudja elsorolni még mennyi, itt e városkában soha nem hallott hang!

*

Ezen az éjszakán Tulli Sven is felijedt az álmából. Pedig ugyancsak fáradt volt, kimerült, amikor hazajött az este. Apja mondta is neki:

— Hogy nézel ki? Hol jártál? Poros vagy és piszkos, szégyeld magad!

Azonnal a fürdőszobába küldték, hogy lemossa a csavargás emlékét, térdéről a feketeséget, arcáról és kezéről a maszatot... Amikor pedig lefeküdt, egyszerre elnyomta az álom.

De úgy éjfél felé, a nagy templom-óra kondításakor, felrettent és kábultan tekintett szét. Sötét volt a szoba, mindössze az utcai lámpa vetett némi fényt a mennyezetre és az ágy feletti szögletbe. Sven ült az ágyban, kimeresztette szemét és kezében a takarót szorongatta... Valahonnan a távolból, a tó felől, ahol Trumbuld menazsériája táborozott, ijesztő hang üvöltött az éjbe! Kezdetben hörgő, majd gurgulázó, fokozatosan erősödő, mint az elpattanó dob... Pillanatok multával olyan, mint az orkán, viharos hang!

Sven homlokán megdagadtak az erek és olyan lett egyszerre, mint valami kis állat, az erdők, vagy a mocsár világában, ahol az éjszakára össze kell lapulni hangtalanul, némán. Szeretett volna felkiáltani, ahogy esztendőkkel ezelőtt kiáltott az anyja után, aki a szomszéd szobában aludt, távol Sventől, vastag fallal elválasztva, mert Tulliéknál az volt az elv, hogy a gyermeknek bátornak kell lennie, kemény legénynek és nem szabad elpuhulnia. De magára húzta a takarót, hogy besüppedjen a csöndbe, az ágy sötétjébe, ahol csak ő van egyedül. Valami azonban feltámadt a lelkében, megnyugtatta szívének dobbanását és Sven, aki délelőtt kitűnően tanult az iskolában, délután pedig az utcagyerekekre vadászott, megnyugodott. Figyelve hallgatta a távoli bőgést, néha mosolygott is. Amikor már megszokta a sötétséget és elmúlt az álom kábulata, kimászott az ágyból, felkapta a nadrágját, a vastagtalpú szandált és lassan, óvatosan megnyitotta az ajtót. Hat lépés a folyosón, tizenkettő a lépcsőn és Sven már az udvaron járt. Megkerülte a fáskamrát, a veteményeskertet. Az istállónál megkopogtatta az ajtót, három erős koppanás a deszkára. Azután várt.

Valami megmozdult ott bent, a szalma zizegett és krákogás hallatszott. Azután léptek közeledtek, lenyomták a kilincset, Sven pedig beugrott az ajtón. Karbidlámpa fényében megvilágosodott az istálló, két ló feküdt a jászol előtt, szemük vörösen égett, ahogy hátrafordultak az ajtó felé. Sven megállt, zsebretett kezekkel és nagyon komolyan mondta:

— Gyere ki velem az udvarra és mondd meg, micsoda hang az, amit én hallok?

Sven már ezt így szokta meg, a határozott, parancsoló modort és most is kemény hangon szólt az istálló gazdájának, aki Ohióból származott ide és Frednek hívták. Masa Fred furcsa fickó volt, fekete néger, eléggé fiatal még, olyan harminc év körüli. Masa Fred fogai megvillantak és kiöltötte piros nyelvét.

— Hogy mi az a hang? Hát azt hiszed, Sven, Svenke, hogy én nem hallom? Majd megbolondultam, hogy kimenjek, elég azt így is hallani... Különben sem szeretem az éjszakát és a rémeket. Az a hang, Sven, egy bölényé. Igencsak hatalmas állat lehet, hiszen úgy bőg, hogy elmehetne hajószirénának.

Sven az ajtófélfához támaszkodott, úgy figyelt. Most megint, majd pillanatok multával újból felhangzott a bömbölés, elnyujtva, panaszosan.

— Szeretne megszabadulni a büdös, — vigyorgott Masa Fred, aki általában nem nagyon rajongott a vadállatokért és délután, amikor átvonult a menazséria, a kerítés mögül nézegette csak a kocsikat.

— Bölény? — csodálkozott Sven. — De honnan tudod?

A kocsis intett, hogy azt minden néger tudja, minden amerikai néger, aki valaha Ohióban élt és hallotta a csavargó indiánok dalát este tábortüzeknél, a végtelen pusztaságokról és a vándorló bölénycsordákról.

— Igen, ez már így van, — bólintott a néger és eloltotta a lámpát, hogy pihenhessenek a lovak.

Leültek a szénarakásra, úgy figyeltek kifelé. De múltak a percek és csöndesség volt, elhallgatott a bölény.

— Nyilván megúnta a háborgást — dörmögte Masa Fred és elfeküdt a szénán, hanyatvágva magát. Ideig csend volt, majd száraz hangon, néha megdöccenve, dúdolni kezdett egy dalt:

Mitahasa megölte az
Öreg bizon kisebb fiát...
Szaladt utána a bölény
Végtelen mezőkön át.

Rohant, rohant mezőkön át
— Rogyadozott már az ina —
Az égre nézett s látta, hogy
A hold a kisebbik fia.

Nézett a bölény fölfelé,
Panaszosan nézett fölfelé,
S a hold csak haladt csendesen
A távol kék hegyek felé...

Sven körül lassan kavarogni kezdett minden... Az istálló megnyúlt és kiszélesedett, a lovak megsokasodtak, a széna elfeküdt, belebújt a földbe, megzöldült és suhogni kezdett, mint amikor a hajnali szél végigfúj a pusztán... A négerből öreg indián lett, szájában fapipa, hosszúszárú és díszesen faragott... Hajában sastoll ékeskedett, hátát bölénybőr takarta, nyakán pedig medvekarmok függtek. Olykor valamelyik ló dobbantott, utána a többiek, megremegtetve a földet... Az öreg indián mereven nézett Svenre és csontos ujjait rátette a homlokára. Sven halkan kérdezte:

— Micsoda nóta ez? — és a fű suttogásán, a topogó lovak zaján és a pipa elszálló füstjén át feléje jött a hang, belevágott a szívébe:

— Ez az indián-ének!

Sven elmosolyodott, kicsordult a nyál a szája szélén, nyelte magába a széna és fű illatát, a lovak kigőzölgését és a brummogó torokból felszabaduló éneket:

Nézett a bölény fölfelé,
Panaszosan nézett fölfelé
S a hold csak haladt csendesen
A távol kék hegyek felé...

*

Ettől a naptól kezdve állandóan a menazséria körül mászkált. Megtörtént, hogy elkerülte az iskolát és hamis bizonyítványt vitt a tanároknak, hogy a foga fájt, a torka, ilyesféle kifogásokat. Későn vetődött haza, sokszor az ebédidőt is elmulasztotta és ilyenkor volt mit hallgatnia. Az apja, a villamossági vállalat elnöke, dühösen nézett ilyenkor Svenre és megfenyegette, hogy bezárja kegyetlenül a szobájába és nem engedi, hogy az utcára menjen.

— Micsoda csavargó lettél, Sven, — haragudott az apja, — egészen olyan, mint az utcai csirkefogók! Majd ellátom én a bajodat, csak ne engedelmeskedj!

Sven laposan nézett az apjára, egyik lábát hátratéve, hogy futni lehessen, ha kell és nem szólt egy szót sem, összeszorította a fogát. De azért másnap is elmaradt, a menazséria ketrecei között mászkált. Amikor először állt meg a bölény előtt, megdobbant a szíve és újjongani szeretett volna az örömtől... Micsoda hatalmas feje van egy ilyen állatnak és szügye, patái, Istenem! Széles, lapos orrából gőzölögve tör elő a pára és a szeme úgy villog, de úgy, mintha karbunkulus lenne. Milyen lehetett a világ akkor, mikor ezek százával járták a pusztát, a hegyek oldalait és a nádasokat.... Elképedve nézte a hatalmas állatot, ahogy kidugta fejét a rács között és úgy meredt a járó-kelőkre. Sven megbabonázva állt és lelkében feltámadt az istállóban hallott dal... Öntudatlanul megmozdult benne az indián vér. Hiszen emlékezett, édesanyja mesélte egyszer, hogy a telepes nagypapának vörösbőrű nő volt a felesége.

...Ez jutott eszébe, mikor megállt a bölény előtt, dobbanó szívvel, újjongó vággyal, hogy íme, itt van előtte a puszták igazi vándora, az ősök ellenfele. Először arra gondolt, hogy megsímogatja, majd arra, hogy rákoppint az orrára, hátha megdühösödik és bőgni kezd, mint minden éjfélkor. De nem nyúlt hozzá, csak órákig könyökölt a kerítésnél és nézte merően. Olykor összevillant a szemük és ebben a villanásban volt valami közösség, a régmult, szabad idők testvérisége összetartozása... Sven beszélt is hozzá, néha sajnálkozva, hogy így tartják bezárva, rabságban, — néha pedig harciasan, hogy lenne csak nála dárda, majd megmutatná, mit érdemel!

Az őr többször megszólította:

— Látom, nagyon érdekel téged, gyerek, ez a bizon.

— Igen, — bólintott Sven és igyekezett barátságos képet vágni, nehogy elzavarja az őr, mert a bejáratnál tábla volt kifüggesztve:

Torlódásra való tekintettel rövid ideig tessék egy-egy ketrec előtt tartózkodni!

Az őr derék ember volt, nem sokat akadékoskodott és

Micsoda hatalmas feje van az ilyen állatnak!

hagyta a gyereket nézelődni. Sven pedig csak akkor ment haza, mikor bezárták a menazsériát. Aludni sem sokat aludt, mert esténként felverte a bölény és ilyenkor, ott az ágyban, a sötét szobában, vándorló, kóbor indiánusnak érezte magát, aki a bölény hangja után megy, mint csillagok után annakidején a betlehemiek.

Két héttel később Masa Fred fát vágott az udvaron. Röpködtek körülötte a husángok és a kéregdarabok. Permetezett az eső és a néger feje merő víz volt. Sven segített neki, rakosgatta a fát keresztekbe és kockákba. Egyszer csak Masa Fred megszólalt:

— Tudod-e, Sven, Svenke, hogy ma este mennek, vagy

legalábbis a holnapi reggelen? A menazsériára gondolok. Reggel hallottam az egyik emberüktől, hogy pár napig úgyis rossz lesz az idő és tovább nincs értelme az ittmaradásnak, hát elmennek.

Sven megtántorodott, kiejtette kezéből a hasábokat és ráült a vizes gerendára. Hát ez bizony nagy baj, erre nem is gondolt, hogy valaha is elmehet innen a Trumbuld menazséria. A bölény már annyira hozzátartozott, hogy nem is tudta elképzelni, mi lesz, ha elviszik innen. Mert valami belopta magát a vérébe, felkavarta a sejteket, kicserélte a rostocskákat és Tulli Svenből, a nagytekintélyű mérnök fiából, egyszeriben sátorlakó indiángyerek lett. A nagymama vére lassan elhatalmasodott a testében, átalakította egész lelkiségét és a bölény hangja, panaszos bömbölése, megszaporította benne az indián vért.

— Mi lesz most? — tétovázott és tizennégy esztendős fejében gyorsan forogtak a gondolatok, egyik a másik után. — Te, Fred, biztosra veszed, hogy elmennek?

A néger vigyorgott és lenyalogatta szájaszéléről az esőcseppeket.

— Végre, ott egye meg őket a fene!... Legalább már egyszer megint nyugodtak lehetünk. Hiszen így nem merek éjjel kimenni az udvarra, mert mindig arra gondolok, hátha elszabadul valamelyik bestia... Csak menjenek.

Sven otthagyta Masa Fredet, fel és alá járkált az udvaron, beledobbant a tócsákba, megrugdosta a vadszőlő indáit, majd bement az istállóba. A lovak abrakoltak, foguk alatt suhogva roppant a zab, néha megdobbantották a padozatot és elégedetten fújtak. Sven rávágta magát a szénára, beletemette a fejét, felszívta a földek illatát. Gondolkozott, mit tegyen, mert azok a bölényszemek mindig előtte voltak és lám, az ének is, hogy megbabonázza az embert, Sven gyermekszívét...

Sötét volt az éjszaka, nem világított sem a hold, sem a csillagok. Sven körüljárta a menazsériát és amikor látta, hogy alszik az őr, alszik az egész tábor, átmászott a kerítésen. Nadrágjából ott maradt egy darab, combjából kiserkedt a vér, de oda se neki, nem törődött semmivel. Az egyik kerekes ház ablakán világosság szűrődött kifelé, sárgás fény a sötétségben. Sven megállt, négykézlábra ereszkedett, úgy haladt el a házikó előtt.

— Hajnalban készen legyen mindenki, mert indulunk, — hallotta és futni kezdett a ketrecek között. Néha megbotlott és csak akkor lassított, amikor a bölény vackához ért. Kezdetben nem látott semmit, a lámpa fénye elvakította, de, hogy elmúlt pár perc, megszokta a sötétséget... A bölény a kifutó közepén állt szétvetett lábakkal, némileg meglepődve, hogy egy emberféle áll előtte. Nehéz feje meglódult, lehajolt a földre... majd felemelkedett és odabaktatott a kerítéshez. Sven hátradőlt, a levegő is elfulladt a torkán, mert a bölény elbődült.

— Mi az, talán kell valami? Ki akarsz jönni? — és megbabonázva indult a ketrec felé. Tudta, hogy hol van a retesz, a nehéz vaskallantyú, melyen nem volt lakat, vagy másfajta biztosító. Érezte az állat kigőzölgését, a bőr savanyú szagát, a piszkos sörény bűzét és a lehelletét... de nyugodt volt, mint régen az ősök és semmit se félt. Felemelte a kallantyút, benyomta a nehéz vasajtót s hogy felhördült valami előtte, megemelte a kezét, hogy rásímogasson az állat bozontos koponyájára.

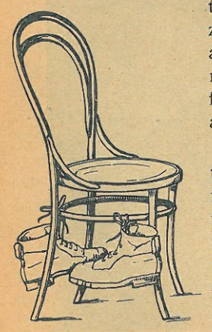
— Jó, majd kiengedlek, — motyogta, de elfulladt a hangja, el a lélekzete, szívének verése. — Ó!...

Hatalmas ütést érzett a gyomrán.

Hajnalban ott találták holtan, összetaposva. Közvetlenül az ajtó mögött, kis testével eltorlaszolva a vaslapot. A bölény pedig a másik sarokból nézte, egyre nézte, hosszasan, mint az az indián-ének magányos bizonja: a kék hegyek felett baktató holdat.

Ügyes cipőszárítási mód.

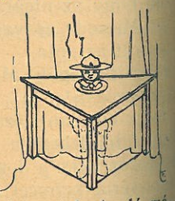
Gyakran lesz az ember cipője vizes, különösen ha télisportot űz. Az átázott cipő megszárítása nem is olyan egyszerű dolog. Ha ugyanis kályha vagy takaréktűzhely közelébe állítjuk, a hirtelen meleg következtében a bőr összezsugorodik és megrepedezik. Ha pedig beállítjuk a sarokba, még napok mulva is nedves marad. Ugyanis a vizes talp ráfekszik a földre s ezen a nagy felületen akadályozott a kiszáradás.

Nagyon egyszerűen és ügyesen segíthetünk magunkon úgy, hogy a vizes cipőt fűzőjénél fogva egy szék erősítőkarikájára felkötjük. Így a cipőt a levegő mindenünnen éri, mégcsak útban sincsen, sőt száradása még azért is gyorsabb, mert 30—40 cm magasan már valamivel melegebb a levegő. *(ch.)*

Törzsnélküli fej a tálban.

Vásárokon és népünnepélyeken mindig mutogatják. Az ember megveszi a belétát, aztán bemegy a homályos sátorba, ott meg kell állnia közvetlenül a bejáratnál. S íme, a sátor közepén fej mered eléje, amely tálon van, a tál meg a háromlábú asztalon. Rendes emberi fej. Beszélhetsz hozzá, válaszol a kérdéseidre. Minden rendben is volna, csak a törzse, meg a végtagjai nincsenek sehol. Ez aztán a rejtély, s bizony ott a vásáron, meg a népünnepélyen magunkfajta szegénylegényekék nem is igen tudtuk megoldani.

Hát hogy is vagyunk azzal a törzsnélküli fejjel? — Cserkészünk háromlábú bűvészasztalunk alá másszik, a feje azonban az asztal felett van, az asztalra pedig tálat teszünk. Ezután tükröket szerzünk be, amelyeket úgy állítunk az asztalhoz, hogy azok az oldalfalakkal 40 fokos szöget alkossanak, hogy ilyen módon ezeknek a falaknak a képe a látható részekkel befedje a szoba azonos színű hátsó falát. Így úgy tűnik fel, mintha az asztal alatt semmi sem volna. A fontos az, hogy a szobát titokzatos homály fedje, a nézők pedig tisztes távolban maradjanak. *Delta.*

Heje-huja, áll a tánc . . .

Szól a zene, járja a vig tánc kivilágos virradatig. „Hej, bolond időszak!" — mondják az öregek. — „Drága, szép farsang!" — így a fiatalság.

Óriási termekben száz és ezer ember. Mind másforma vágyban, gondolatban, lelkületben, egész ember-mivoltában. Beszél, mósolyog, kavarog kábító zürzavarban. És egyszerre megszólal a vonó-érintette hegedü, vagy megdördül a nagydob szava és százak és ezrek felett egy pillanat alatt úrrá lesz a zene, a ritmus: belemarkol az idegekbe és egységes ütemben vezeti, dobálja a sok másféle embert. Tánc ritmusa, élet ritmusa micsoda nagy úr!

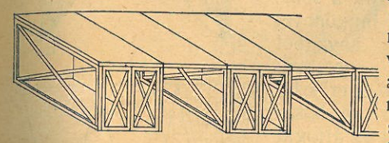
És míg vígan lejtenek a párok: „Ihaj, csuhaj, sohase halunk meg!" — a táncoló ezrek fölött egyhangú ketyegéssel járnak az órák és mérik a tovafutó perceket. Percek, órák, napok, hetek elrohannak . . . És hétről-hétre egy-egy lapot fordítok az asztalomon álló heti naptáron és nézem a vasárnapok neveit: Hetvened, Hatvanad, Ötvened vasárnap. Lassan leolvadnak a hetek és előttünk áll a nagyböjt s messze jövőben feltünik a nagypénteki keresztfa.

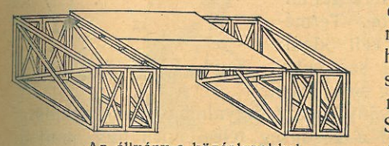
A cserkész számontartja a ritmust a táncban ép úgy, mint az életében. A cserkész a bálteremben is meghallgatja az órák ketyegését és farsang idején is látja a lemorzsolódó hetek nyomában közelgő böjti időt. Mert a cserkész táncban, farsangban is józan, nyugodt, öntudatos maga-ura ember. — Igy van-e, pajtás?

AZ ÚJ CSERKÉSZSZÍNPAD

Írta: Dénes Tibor

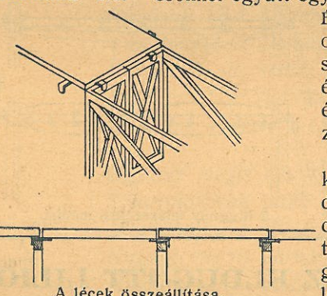
Csak mintegy csekély ízelítőül szeretném nektek, kedves fiúk megírni, hogy a színpadon is nagy-nagy zűrzavar van, mert az is, mint minden művészet, keresi ma az új utat, mely a modern élet válságából kivezet. S ez az útkeresés nemcsak a színdarabok írásában nyilvánul meg, hanem egyúttal a színpad technikai megoldásaiban is. S ha mostanában színházban jártok, azt tapasztaljátok, hogy egyre-másra tűnnek el a régi díszletek, amelyek a valóságos életnek akartak fényképfelvételei lenni, természetesen hiábavalóan. S jött a forgószínpad, aztán a stilizált hátterek és végül a különböző színű körfüggöny, amely a színes villanyfény hatására egészen csodálatos és ezer világot varázsolt a szemünk elé.

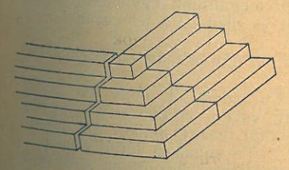
Az állvány a középlapokkal.

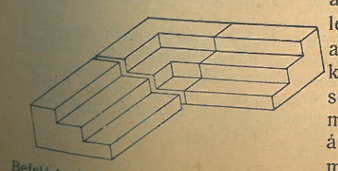
Nézzünk bele mi is kicsit ebbe az útkeresésbe és tanuljunk el valamit, aminek segítségével megteremthetjük az új cserkészszínpadot. Hiszen mindig egyik legnagyobb nehézségünk volt farsang, meg karácsony táján, amikor a csapat színdarabra készült és minket bízott meg a parancsnok úr a technikai rendezéssel, hogyan tudjunk a puszta tornaterembe, vagy kölcsönkapott díszterembe színpadot, függönyt, díszleteket varázsolni. Mert a gyorsaság, egyszerűség és csinosság mellett első követelménye, hogy nagyon olcsó legyen a cserkészszínpad és bármely pillanatban felállítható, de helyéről el is mozdítható. Mindebben az új színpadtechnika segítségünkre lehet.

A lécek összeállítása.

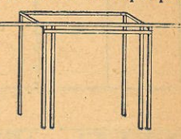
Legtöbb munkát természetesen magának a színpadnak a felállítása igényel. Mindenekelőtt 3-szor 5 cm-es, úgynevezett tetőlécekből állványt szerkesztünk, amelynek 2 méter hosszúnak, 1 méter szélesnek és 1 méter magasnak kell lennie. Sarkainál csuklók vannak és a keskenyebb oldalakat is két, csuklókkal meghosszabbított résszel állítjuk elő. Erre az állványra helyezzük aztán a megfelelő méretű lapot, amelyre alul két oldalt léceket helyezünk, hogy az esetleges csúszást kikerülhessük. Ez az első állvány színpadunk magja, amelyhez annyi állványt csatolhatunk még, amekkora területet színpadunk betölthet.

Befelé és kifelé szögellő lépcsők szerkezete.

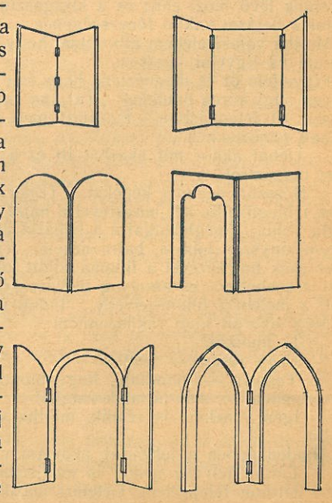
Természetesen, még sincs annyi állványra szükségünk, amennyiben két állvány közé jól odaerősített középlapot helyezhetünk. Ha most már az előadásra kerülő színdarab rendezése úgy kívánja, hogy a színpad ne legyen egyenlő magas, akkor az állványok magassága változik, amennyiben a legalacsonyabb állvány 50 cm-es lesz, a legmagasabb 2, esetleg 3 méter. A 3 méteres állványt azonban már valamivel vastagabb lécekből kell készítenünk. A középlapokat a különböző nagyságú színpadon is alkalmazhatjuk, de csak mindig egyenlő színtájon.

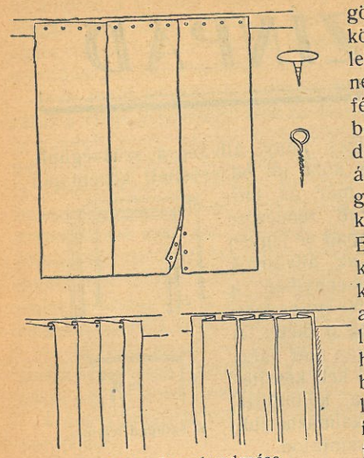
A színpad felváza.

Az ilyen színpad magassági különbségét lépcsőkkel hídaljuk át. A lépcsők egyébként is az új színpadnak rengeteg lehetőséget nyujtanak. Egy-egy deszkából készült lépcsőfok 15—16 cm magas és 34 cm széles lehet, a lépcsőt magát pedig az elérendő magasság szerint 50 cm, 1 m és 2 m szélesre méretezzük. Ha 50 cm-es magasságot kívánunk elérni, úgy olyan lépcsőre van szükségünk, melynek két foka van, ha pedig a magasság 1 méteres, akkor a kétfokos lépcsőt 50 cm-es állványra helyezzük, stb. A lépcsőkkel együtt egyébként szép színpadi hatást érhetünk el. Építhetünk ugyanis e módszer szerint olyan lépcsősort, amely kifelé szögellik s amelyen képzeletbeli palotába léphetünk és olyant is, amely meg befelé szögellik és akkor márványfürdő, vagy pince képzetét idézhetjük elő.

Az új színpad a bútorok kérdését is könnyen megoldja. Eddig egy-egy színdarabunk megrendezése alkalmával a csapatszülők lakása ürült ki az előadás tartamára, pedig ügyesen elhelyezett gyümölcsösládák, kicsi zsámolyok, asztalok és rögtönzött állványok hasonlóképpen megteszik a szolgálatot, csak megfelelő papírossal, vagy elhasznált szövet-anyaggal kell azokat bevonnunk. — Miután színpadunk alépítményével készen vagyunk, sor kerülhet munkánkban a színpad felső vázára és a függönyjárat elkészítésére. A legegyszerűbb színpadnak, a négyszögletes színpadnak a felvázát hasonlóképpen tetőlécekből állítjuk össze. Elől a függöny járatának megfelelően a lécek számát megkétszerezzük. A középső felső léc akkora, mint a terem szélessége és ezzel elkerüljük azt, hogy otromba vasszegekkel rongáljuk a terem falait. Kulisszákat az új színpad nem ismer, a háttérben a színpad lezáródását — ha erre mód van — nagy füg-

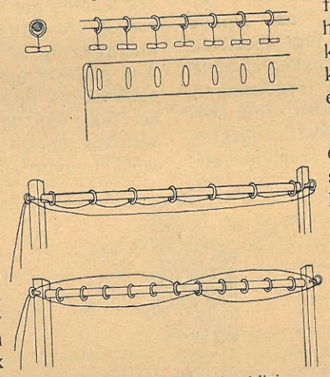
A spanyolfalszerű díszletek.

A függöny elrendezése. Színpadi fúrók.

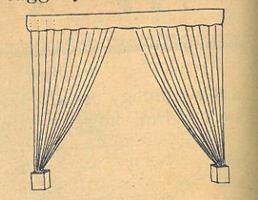
göny adja, amelynek könnyebb az anyaga és lehetőleg szürkés a színe, hogy a rávetődő fényt annál kedvezőbben adhassa vissza. A díszleteket is léceinkből állítjuk össze. Ha elegendő, csak egyszerű kereteket szerkesztünk. Egy-egy keretet horgok kapcsolnak egybe. Ezeket a kereteket azonban az igényeknek megfelelően színes papírossal, hulladék tapétával is bevonhatjuk, csak arra legyen gondunk, hogy ízléstelen ábrákat ne fessünk rájuk. Ilyenformán különböző spanyolfalakat kapunk, amelyekkel meglepő változatosságú díszletezést érhetünk el. E díszleteket színpadi fúróval rögzíthetjük a színpadhoz.

Az új színpadi technika sokat fáradozott a függöny elrendezésén. Igy mi is többféle módot alkalmazhatunk. A legegyszerűbb, de legkevésbbé célszerű az az elrendezés, amellyel a függönyt fent és két oldalt a lécekhez varrják, a lebernyegeket pedig az előadás megkezdésekor széthúzzák. Ennek az elrendezésnek érdekes változata az, amelyben a függönynek nem két, hanem három lebernyegje van és mind a három alul húzódik össze. Ez az elrendezés teszi lehetővé azt, hogy a színpadon egyszerre két szín is legyen. A lebernyegek ilyen összehúzása azonban csak abban az esetben lehetséges, ha vagy mélyített zenekar, vagy megfelelő padlás van. Egyébként a függönyt összehúzhatjuk zsineggel és karikával, rágombolhatjuk a lécre és úgy húzhatjuk széjjel, egyszerű függönykapcsokkal, vagy karabinerekkel is felerősíthetjük.

A függöny felszerelési módjai.

S mikor már így áll a színpadunk, akkor a függönnyel lehetőleg hasonló anyagból színpadelválasztót szerelünk fel arra a vastagabb és erősebb lécre, mely középen van, hosszabb, mint a többi és átfogja a termet szélességében. Ha öltözőnk nincs, e két térséget annak rendezhetjük be. Természetesen lépcsőket kell odaállítanunk, melyek a színpadra vezessenek. Ha még sok időnk van, akkor az állványlapokat legyalulhatjuk, egyszínűre pácolhatjuk és elől a közönség felé, éppen úgy, mint a felsővázat is, szépen bemázoljuk. Igy — ha minden anyagunk készen van — egy-két óra alatt összeállíthatjuk színpadunkat s az egész rendkívül kicsi helyen elfér.

Középen nyíló és háromlebernyeges függöny

Ez az új színpad most már nem ábrázol egyszerűen, hanem inkább jelez. Igy a mi színpadunk a maga eszközeivel azt éri el, hogy hatalmas hegyeket és csodálatos várkastélyokat egyaránt a közönség elé varázsol. Természetesen minden az ügyes rendezésen múlik.

Hátra volna még, hogy az új színpad egyik legfontosabb eszközéről, a világításról szóljunk, ám erről majd legközelebb.

AZ ELDUGOTT LILIOM.

Magas, szélesvállú cserkészfiú jött szembe velem. Ha volt 16 éves: de szinte kész férfialak. Messziről észreveszem a liliomot sötét kabátján.

Csak pár lépés választott már el töle, amikor megállt az előttünk lévő mozi előtt és a kiragasztott képeket kezdte nézegetni a bejárat vakító fényességében.

Mintha valaki elébem állt volna, hogy megállítson: én is megálltam és figyelni kezdtem.

Figyeltem őt és megnéztem, hogy mit játszott a mozi. Ez volt kiírva nagy piros betűkkel: „Tatjána szerelme. A szerelem himnusza 10 felvonásban." Ez alatt meg ez állott kék betűkkel: „Csak felnőtteknek."

— Dehát akkor mit akarhat itt ez a cserkészfiú? — kérdeztem magamtól.

... Hosszan nézte a képeket... (Emlékszem minden mozdulatára.) Megtörülte két tenyerével a haját, mintha frizuráját igazította volna... meghúzogatta a kabátja alját... kifújta az orrát... egynéhányszor jobbra, balra nézett... (nem vett észre) ... egyszer csak bal kezével a lilioma fölött kotorászott és valamit eltett a zsebébe... és ahogy a mellére néztem, láttam, hogy nem volt a mellén a liliom-jelvény... Indult befelé.

Még sikerült kinn rákiáltanom:

— Jó munkát!

— Légy résen — felelte.

— Testvér — mondtam, hogy mondjak valamit heves szívverésemben —, már láttalak valahol...

— Igen... nekem is rémlik, mintha valaha már találkoztunk volna...

Mindenképpen a jelvényre akartam vinni a szót.

— Látod, jelvény nélkül is megismertelek.

— Otthon felejtettem. Délelőtt másik ruha volt rajtam... — dadogta.

— Hová mész most? — kérdeztem egy kis szünet után. Kerestem a szavakat.

— A mozi előcsarnokába akartam bemenni . . . Barátomat akartam megvárni. Megkért, hogy jöjjek el érte... Együtt megyünk haza... Egymás mellett lakunk...

Az arca piros volt. Minden szaván éreztem, ahogy kiejtette, hogy szó sem volt igaz abból, amit eddig mondott.

— Testvér. Gyere félre. Itt sokan látnak. Mondani akarok valamit.

Jött utánam szótlanul. Sötétebb mellékutcába mentünk.

— Testvér — mondtam, hogy megálltunk egymással szemben —, most nyúlj a balzsebedbe és tűzd fel a jelvényedet.

Folyvást a szemébe néztem.

Kis ideig bámulva nézett rám, azután némán engedelmeskedett. Feltűzte a liliomot.

— Te nem vársz senkire... Te tudod jól, hogy ma „csak felnőttek" részére engedélyezett, valami erkölcstelen darabot játszik a mozi... Akkor sem mondtál igazat, amikor azt mondtad, hogy rémlik ismeretségünk... Te sohasem láttál engem... Én is hazudtam, hogy ismerlek... Miattad hazudtam... Az első *hazugság után jött a többi!* Minden kérdésemre hazugsággal feleltél. Igy van ez a gyenge embereknél. Az első után jön a „többi".

— Bocsásson meg, bátyám... Nagyon szégyenlem magam... Napok óta küzködöm magammal, hogy eljöjjek-e? — mondta.

— És nem tudtad legyőzni a kíváncsiságod?

— Bátyám — beszélt határozottan —. Nem ismerem bátyámat. Sohasem láttam. Igaz: minden szavam hazugság volt. De igérem, hogy nem jön a „többi". Ez volt az első és utolsó.

Keményen kezet szorítottunk.

— Jó munkát, testvér.

— Jó munkát, kedves bátyám. *Mindszenti Szvoboda Béla*

A LABDA.

Száll a nóta cifra képpel fel a menny felé,
Belül üres, de a képe díszes.
Minden szél, ha kedve tartja, joggal kap belé,
Ugy cikázik felfelé a híres,
Hólyagfejű, tehetetlen test.

Üres fejjel a magasba könyökölni ért,
Meglökötten, másnak erejével;
Nem is sejti, hogy juthatott oda fel, miért?
Bambán örül, suta, nagy fejével,
Hogy ő ott fenn imponálón fest.

Uralkodva fennmaradni, ehhez már szegény,
Tölteléket nem vitt kobakjában,
Igy azután lefelé már nem oly nagy legény.
Nagyot puffan idelenn a sárban
S kacag rajta minden kis gyerek.

Csúf bukása életkedvét cseppet sem szegi,
Fő, hogy képén böre ne repedjen.
Egy hatalmas újabb rúgás kell csak még neki,
Hogy új kedvvel, új utnak eredjen
S arca máris büszke és kerek.

Rúgások közt kacagásban tölti életét,
Tán helyes a filozófiája.
Rúghatják őt, senkit sem bánt, senkinek sem vét,
Nem akad ki haragszik reája
És bohó, ki érte még epedt.

Egyszer mégis egy komoly fő nézte, mily bolond
S tartalmatlan játék egész lénye,
Megsokallta s oly erővel, mint hajdan Botond,
Nagyot rúgott sarkával beléje,
Mire szegény labda megrepedt.

Árky Zoltán.

Kohn úr frakkjai!

Öregcserkész testvéreimnek irom.

Lázasan készül a bálbizottság. Közeledik a nagy nap. Hej, sohasem volt még olyan szép, olyan elegáns bál, mint a mienk lesz! Megmutatjuk, fiúk! Frakk kötelező, esetleg szmokingot még megtürhetünk. Elvégre elegancia, nagyúri megjelenés, stb.

Kovács János (és vele sok-sok száz Kovács János) szintén készül a bálra és ő is hódító akar lenni és előkelő, hiszen ott lesz a Marika is (sok-sok száz Marikák, akik a Kovács Jánosokra várnak mosolyogva). Igen ám, de frakkja nincsen és hozzávaló inge sincsen, hiszen édesapja, a falusi tanító, vagy a kisvárosi katasztert hivatalnok örül, ha a szállás, étkezés, tandíj költségeit nyögve, nehezen fedezni tudja.

Kovács János tehát jótékony szívű urakhoz fordul segítségért. Kohn úr igen jótékony férfiú: néhány pengőért egy-egy éjszakára frakkot kölcsönöz bárkinek. És plasztront is kapni hozzá, úgy, hogy Kovács János kevés kiadással főúri eleganciával várhatja Marikát a fényesen kivilágított foyerben. Csak reggel kell majd lóhalálában visszasietni a frakkal, mert Kohn úr holnap éjszakára már mással jótékonykodott és pár pengőért talán egy hentesegéd, talán egy borbélylegény, vagy egy lipótvárosi jampec fogja ugyanannak a frakknak eleganciájával elkábítani a reá váró Marikát. Mert hiszen nem Kovács János, vagy a borbélylegény, vagy a jampec elegáns, hanem a frakk, a pár pengőért egy éjszakára kibérelhető főúri, gyönyörű frakk.

Te, öregcserkész-testvér, Kovács János ö. cs., mondd csak, te is ilyen ízléstelen, filléres eleganciával járod a báltermek parkettjét? Hiszed, hogy igazán az a tegnap este még ki tudja kin feszült frakk adja meg számodra a férfiasságnak, erőnek, előkelőségnek azt a lehelletét, amelyen át Marika megismeri benned az igazi férfit? Kölcsön-frakk, pacsuli illat, csinált-virág, krajcáros elegancia: ez a te világod is?

Ha te is csak itt tartasz, akkor ki ne mondd, le ne írd még egyszer a gyönyörű cserkészjelszót: emberebb ember és magyarabb magyar! Mert akkor te is csak tucatember vagy, százak és ezrek között csak egy: szürke, alpári ízlésű, filiszter Kovács János . . .

Gyűl, *egyre gyül Kálmán bácsi siremlékére a fillér, hogy az az emlék legyen belőle, mely látható jelével szólit az örök, nagy emlékezésre. Most Csurgay Ilona 5 pengőjét hozta a posta, aki nemcserkész létére havi zsebpénzével járult áldott emlékű „Kálmán Bácsink" siremlékéhez, akit gyermekkora óta ismert és mint az igazi férfi eszményképét szerette. Neubrand György Máv. főművezető pedig 3 pengőt küldött az emlékműre.*

EGY NAPOM A PILÓTAKÉPZŐ TÁBORBAN.

Ezen kívül a legtöbb repülőgépen van egy időmérő (közönségesen: óra), kompassz, dűlésmérő, emelkedésmérő, benzinóra, olajóra s különösen nagyobb gépeken hőmérők a hűtött és a motorból kijövő (tehát meleg) olaj hőmérsékletének mutatására, úgyszintén van vízhűtéses motorok esetén hűtöttvíz- és melegvíz-hőmérő is. Sűrített levegővel induló motoroknál van még feszmérő (manometer) is. Elengedhetetlen kelléke a pilótaülésben levő szerelékfalnak a mágneses kikapcsolószerkezet. Minden motornak 3 mágnese van. van. 2 üzemmágnes (biztonsági szempontból ez igen fontos) és egy indító (anlasz) mágnes. A kikapcsolóval a 2 üzemmágnest egyszerre is, meg külön-külön is működtethetjük.

Ezzel az első lecke véget is ért. Fürödni mentünk. Közben a sátramba bekészítettek egy „pilótakombinét", sapkát és nagy légszóró szemüveget.

A gép, amellyel fel kellett szállnunk.

A rekkenő nyári melegben kitűnően élveztem a Duna hűs hullámait. Növendéktársaim egy része fürdött, más része evezett vagy a gát fehér kövein sütkérezett. Észre se vettem, hogy kevesen maradtunk civilben. Egyszerre valaki stentori hangon ordít a partról:

— Gyerünk, 5 perc mulva sorakozó!

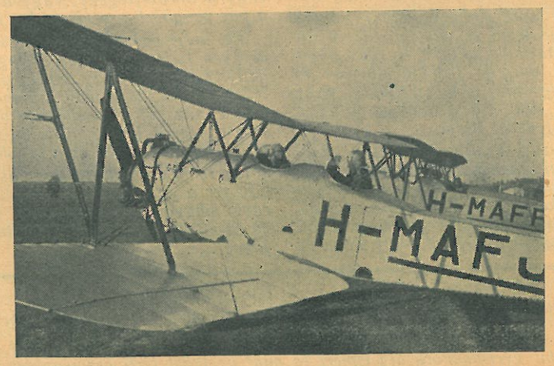
Rohantunk felöltözni. Sátramban a fiúk már mind készen alltak felöltözve a starthoz, én meg teljesen pucéron álltam kis fürdőnadrágban. Mivel nem akartam repülőnapon pályafutásomat késéssel kezdeni, úgy ahogy voltam, gyorsan belebujtam a „kombinéba", összefűztem az ujjak és a nadrágszárak végeit, lábamra tenniszcipőt húztam (de már befűzni nem tudtam) és rohantam a sorakozóhely felé. Utközben fejemre húztam még a haubét (pilótasapka). A század már vonalba sorakozott, de a parancsnok még nem volt ott. „Pihenj" volt és így végleg rendbe tudtam szedni magam. A sálról egészen meg is feledkeztem. Közben hatalmas motorzaj csattant fel a hátunk mögött és olyan szag terjengett a levegőben, amilyet motorkerékpár-versenyeken szokott érezni az ember: égett benzin- és olajszag. A gépek kint álltak a startvonalon lefékezve és a szerelők tartották a motorpróbát. Még arrafelé bámultam, mikor felhangzott az ügyeletes pilóta vezényszava:

— Vigyázz! Jobbra nézz!

A jelentésleadás után a parancsnok kiadta az utasításokat a gyakorlókörökre vonatkozólag és kijelölte az egyes gépek *berepülő* pilótáit. S végül:

— Az új növendék első szakoktató-repülésre indul az oktatójával. Vigyázz! Növendékek az oktatóihoz. Oszolj!

Kalocsay a mi csoportunkban kijelölte a repülés sorrendjét, majd beszállt az egyik gépbe a hátsó ülésbe. A szerelő előre ült. Ekkor már óriási motorzaj töltötte meg a levegőt, amely folyton erősödött. 9 gép készülődött a startra. Egyszercsak erős lökést érzek és meleg levegőtömeg csap az arcomba, úgyhogy megtántorodom. Ebben a pillanatban Kalocsay gépe könnyedén megindul. Lassan kezd gurulni ki a nyílt terepre. Az egyik fiú a gép bal alsó szárnyát húzza; segíti befordítani a szélirányba. Közben Kalocsay gépe a pilóta egy-egy láthatatlan mozdulatára fel-felhörren s ilyenkor a nagy ezüst madár mintha meg akarna ugrani. Hallani, amint a társaim mondják: „Franci játszik a gázzal." Hirtelen még őrületesebb hangnembe csap át a motor, a gép előreszökken, a farka felemelkedik, még gurul egy-két másodpercig és lassan, méltóságteljesen kezd emelkedni. Egész csomó gép van a levegőben. A fiúk nagy része már kint van a starthelyen. A szokatlan látványosság miatt és a nagy izgalomban megfeledkeztem arról, hogy én leszek az első növendék a berepülés után. De hiszen, mire én kiérek a több mint fél kilométerre levő starthelyre, Kalocsay már régen leszállt!

Gépünk indulásra készen

Láttam, hogy a többiek a tábori mentőautóra kapaszkodnak fel, amely útban van a starthely felé. Ezt teszem én is. Mire kiérünk, oktatóm már gurul be a gépével. Szaladok hozzá. — Együtt megyünk a parancsnok elé, három lépéssel előtte megállunk, feszes tisztelgés.

— Parancsnok úr! Alázatosan jelentem, a gépet berepültem. Minden rendben van. Egyben alázatosan jelentem, új felszállásra következem.

A parancsnok nem szól semmit, csak rámemeli komoly szemét és tiszteleg. Mi is. „Hátra arcot" csinálunk és megyünk a géphez.

Kalocsay útközben figyelmeztet, hogy ne nyúljak a kormányokhoz, bármi történnék is. Nézhetem a mozgásukat, de egyéb semmi. A műszereket ellenben figyeljem. Leszállás után meg fogja kérdeni, hogy milyen sebességgel emelkedtünk és sikerült-e, továbbá, hogy milyen magasra mentünk.

Az első ülésbe ülök. A motor üresjárattal jár és valami egészen könnyű remegés észlelhető a gépen. A légcsavar által hátradobott enyhe légáram egészen jót tesz, hűti izgalmamat. Hiába olyan nyugodtak itt mind az emberek, ha én először ülök életember repülőgépre! Megszorítom az állam alatt a sapkám szíjját és lehúzom a szemüvegemet.

— Készen vagy? — ordítja Kalocsay.

— Igen.

— Be vagy kötve?

— Nem.

— Hát mi a f . . . csináltál ennyi ideig?

Egy szerelő felugrik a szárnyra és előkotorássza hátam mögül a bekötő hevedereket. A két váll- és két derékhevedert és úgy hozzászorít az üléshez, hogy alig tudok mozogni.

Oldalt nézek és látom, hogy a startvezető (starter) a jobb kezében magasra tartott vörös zászlót lerántja. Ebben a pillanatban a motor elbődül, a légcsavar őrületes forgásba kezd és a gép megindul. Lepillantok és látom, hogy bal kezemnél a gázkar egészen előre ugrott. Oktatóm beadta a „volgázt". Levegő vágja az arcomat. A gép vízszintes törzzsel rohan előre s érezni, amint a kerekek futnak az egyenetlen talajon, de a szárny meg se mozdul; a rugózás kiparirozza a lökéseket. A futószerkezet már csak itt-ott éri a talajt. Hirtelen megszűnik minden kontaktus a földdel és a nagy gép hihetetlen simán és könnyedén úszik a levegőben. Hatalmas zúgás ostromolja a dobhártyámat. Előttem a hengerek tetején a szelepemelő rugók és kmibók eszeveszett táncot járnak. Lenézek. Szinte elijedek: alattunk a kék Duna csak keskeny szalag és hátán mint valami úszó fadarabok az uszályhajók. De a nagy víz még folyton kisebbedik, már alig akkora, mint egy kis patak. Keresem a sok műszer között a magasságmérőt. 200 méter. Hiszen még csak most hagytuk el a földet! Nézem a többi műszert. A fordulatszámláló mutatója 1600-on van, a sebességmérő 120 km/óra sebességet mutat. A gép orra állandóan felfelé van; éppen úgy, mint a földön. A kormányszervek mozdulatlanok. 400—500—600 méter.

Itt már hűvös a levegő. Jól esik a földi nagy meleg után. 800 méteren a gép hirtelen balra dől, a szárnya majdnem merőlegesen mutat a földre. Ijedten húzódom jobbra és jól belefogódzkodom az ülésmerevítő acélcsövekbe. Lent a jó öreg föld mintha megbolondult volna, forog, a kék szallag mintha hegyoldalban folynék. 180 fokos forduló után a gép vízszintesbe billen és jobbra kezdi ezt a játékot, amit addig balra csinált. Bent az ülésben pedig össze-vissza mozognak a kormányok. Megint vízszintes helyzetbe jön a gép. De még magamhoz se tértem kellőleg, amidőn látom, hogy a gázkar hátrahúzódik, a magassági kormány ugyanakkor előre és mi nyílegyenesen zuhanunk a föld felé. Irtózatos kellemetlen érzést érzek a gyomrom tájékán, a dobhártyámra pedig olyan nyomás nehezedik, hogy azt hiszem, beszakad. Önkénytelenül is kinyitom a számat. A légcsavar aligalig kalimpál, a földön azonban őrületes tempóban kezdenek megnőni a tárgyak. 200 méteren lassan kezd hátrahúzódni a magassági kormány és mi nagy ívben kijövünk a „tanaker"-ből. A feszítőkábelek „fütyölése" is elviselhetőbb lesz. Hátranézek az oktatómra. Mosolyog. Próbálnék én is, de nem sikerül.

Nagy kanyarban közeledünk a leszállási légtér felé, hogy ne zavarjuk a gyakorlatozó gépeket. Egy utolsót enyhén fordul a gép és kb. 100 méteren egyenes siklásba kezd. A fordulatszámláló mutatója a 400-ason táncol, jelezve, hogy a motor üresen jár és a légcsavar nem húz semmit. Kb. 4—5 méternyire a föld felett a gép törzse a vízszintes helyzet felé közeledik: pilótája kezdi kivenni a siklásból. Majd a farok lesüllyed, a gép feje pedig a vízszintes fölé megy. A pilóta „ülteti" a gépet. 20—20 cm-en már biztosan „ül" a gép, azaz törzse ugyanolyan helyzetben van, mint amikor a földön nyugszik. Kerekek ütődnek a talajhoz s ugyanakkor érzem, hogy a farokcsúszó is csúszik. Lent vagyunk az anyaföldön. A rohanás szelíd gurulásba megy át. De mielőtt megállnánk, a motor ismét gázt kap és mi a szerelők segítségével — akik a szárnyvégeket fogják — bekanyarodunk a starthely mögé. Simán, zökkenő nélkül értünk földet s akkor még nem is gondoltam, hogy a leszállás a legnehezebb dolog az egész repülésben.

Boldog voltam első repülésem után és nem hittem volna, hogy még nagyszerűbb érzéseket és érdekesebb helyzeteket is tartogathat számomra új pályám.

*

Már sötét este volt, amikor a gépeket betoltuk a hangárokba és felhangzott a vezényszó a sorakozóhoz. Parancshirdetés és utána:

— Vigyázz! Imához!

A háromszínű lobogó, alatta a MSE. kis zászlajával, lassan lekúszott az árbócról. *Kovács Gyula.*

A GUBACSOK REJTÉLYE.

Cserkészotthonok, őrsi gyüjtések szekrényeiben többször láttam szépen összeállított levelesgubacsgyüjteményeket, olyan cserkészt pedig nem is igen találnék, aki kirándulásairól ne vitt volna már sokszor haza, kistestvérének gubacsot, vagy, ahogy sok helyen hívják, gubicsot, játékszerül. De vajjon tudtátok-e, mikor leforrtátek a sok, színes levélen vagy szúrós fenyőágon lógó furcsa, néha gömbölyű, néha szögletes képződményt, hogy azokban a természetnek mennyi előrelátó gondja, mennyi találékonysága és létfenntartó ösztöne öntött testet?

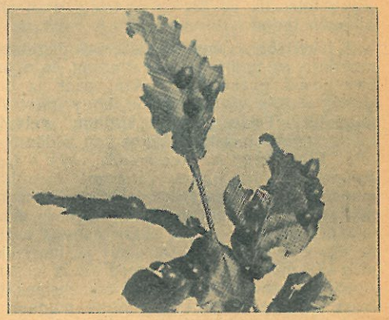

Gubacs tölgylevélen

Mi tulajdonképpen a gubacs? Azok, akik már tanultak növénytant, büszkén felelnek: különböző rovarfélék (gubacsdarazsak, gubacsszúnyogok) tojásaikat fák leveleibe rakják le, ilyenkor fullánkjuk mélyen behatol a növényszövetbe és azt ingerli. Ez az ingerlés folytatódik aztán a kikelő lárva miatt, a növény ezért valósággal szigetelőanyagot választ ki magából és ebből képződik a gubacs. Lényegében tehát nem történik egyéb, mint amikor a gyöngykagyló, hogy a bejutott homokszem ingerlésétől megszabaduljon, gyöngyházréteggel veszi azt körül és ebből keletkezik a gyöngy.

A gubacsnál azonban nem ilyen egyszerű a dolog. Ugyanaz a növény többféle gubacsot is kiválthat magából, hiszen magán a tölgyön nyolcvannál több gubacsformát ismernek a tudósok, aszerint, hogy milyen rovarfajta rakta le a tojását az illető növénybe. Egészen biztos tehát, hogy a gubacs létrejöttében döntő szerepet játszik az az anyag, amely minden rovarfélénél más és más és amelynek mérgező, ingerlő hatására választja ki a növény a neki megfelelő gubacsformát.

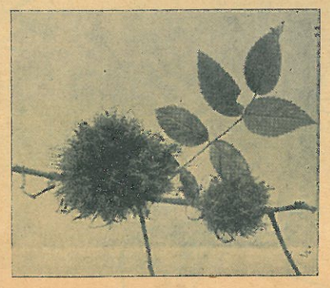
Az eddig lenézett kis gubacs szerepe még csodálatraméltóbbá válik, ha megtudjuk, hogy a növény a testébe betolakodott és ott élősködő lárvát a gubaccsal nemcsak befogadja, hanem ott meg is védi, élelmezi, sőt arra is ügyel, hogy mikor az a kellő életkort elérte, a gubacsból ki is tudjon szabadulni. Könnyen megszabadulhatna a növény az élősködőtől, hiszen nem kellene egyebet tennie, minthogy a lárvát minden oldalról annyira körülzárja gubacsanyaggal, hogy az onnan többé elő ne bújhasson. A növény azonban mégsem pusztítja el a lárvát, sőt még a saját testéből élelmezi is. A gubacsok létrejöttét még csak meg lehet magyarázni kémiai úton, de hogy ennek az önfeláldozásnak mi az oka, arra már egy tudós sem tud felelni.

Annak illusztrálására, hogy egy ilyen gubacs-„bölcső" milyen bonyolódott berendezésű és mégis mennyire célszerű, képen is bemutatunk itt egy gubacsfélét, amely bükkleveleken található és kúpalakjáról, valamint vöröses színéről könnyen felismerhető. Ha egy ilyen gubacsot kettévágunk, azt látjuk, hogy az meglehetősen nagy üreget rejt magában. Ez az úgynevezett lárvakamra. Magának a gubacsnak az anyaga kétféle szövetből épült fel: a külső része vastag és keményfalú sejtekből készült és valósággal falat képez, amely nemcsak a gubacsot védi meg, de a lárvát is megőrzi mindenféle kártevők (pl. parazita rovarok) behatolásától. A tölgygubacsnál ez a külső fal már nem ennyire kemény, de itt viszont a belső réteg anyaga igen vastag és szivacsos, taplós szerkezetű, ami nehézzé teszi a kártevő rovarok behatolását. Mindezen felül a tölgygubacs nagymennyiségű csereanyagot is tartalmaz úgy, hogy nem kell attól félnie, hogy valami állat a levéllel együtt elfogyasztja. A lárva fennmaradásáról a bükk például úgy gondoskodik, hogy a gubacsnak a növény felé eső falát vékony sejtekből formálja és tápanyaggal látja el, amit — ha elfogy — ismét megújít. A növény tehát a számára olyan fontos tápanyagok egy részét áldozza fel arra, hogy a parazita lárvát felnevelhesse.

A vörös bükk gubacsai.

A bükk gubacsának keresztmetszete a lárvakamrával.

De mindez a szerető gondosság hiábavaló volna, ha a lárva végül nem tudná szabadságát visszanyerni. Különféle berendezések azonban még erről is gondoskodnak. Vannak olyan gubacsok, melyek összeszáradnak, azután — éppúgy, mint egyes növények termései —, a bennük fellépő feszültség folytán széjjelpattannak. A mi bükkgubacsunk már finomabban jár el: a gubacs alját vékony elválasztóréteg borítja, amelyről a felső sisakszerű rész egyszerűen leválik. Valamennyi ilyen eljárásnál azonban az a legcsodálatosabb, hogy a nyitó mechanizmus csak akkor kezd működni, amikor a lárva fejlettsége ezt szükségessé teszi.

A rózsadarázs tojásait ilyen gubacs védi a rózsaleveleken.

Ha most már a gubacsok keletkezését magyarázni próbáljuk, kémiai és élettani úton még csak feleletet tudunk adni. De hogy a növényt mi kényszeríti a testébe befurakodó, saját nedvét szívó, idegen állat védelmére, sőt felnevelésére, itt már a válasszal adós marad a tudomány. A természet e teremtményei életének magyarázó fejezetei, sajnos, valószínűleg még igen sokáig csak üres lapok maradnak. Isten keze írta a természet nagy könyvét; sok olyan lap van, amelyet az ember talán sohasem tud majd elolvasni. *K. L.*

Őrsi megbízatások.

Az őrs életébe élénkséget visz az őrsi megbízatás.

Az őrsi megbízatás vagy felvillanyozza a kedélyeket és a fiúk mintegy kitüntetésnek veszik, hogy őket választották ki a végrehajtásra, vagy éppen az ellenkező hangulatot váltja ki és morogva, durcásan állapítják meg: na, megint kitóltak velünk!

A lelkesedés, az öröm, éppen úgy megmozdítja a fiúkat, mint a levertség, a mellőztetés.

Nem is sejted, hogy micsoda veszélyek vannak elrejtve az egyikben is és a másikban is. *A lelkesedés és az öröm elősegíti a munkát* és legtöbbször a parancsnok dicséretével végzi be az őrs a megbízatását. Eddig ez nagyon helyes, de ami ezután következik, az annál veszedelmesebb. A fiúk önkéntelenül is különbeknek érzik magukat, mint a többi. Megszületik az őrsi kevélység, a vége pedig az, hogy mire hetedikesek lesztek, addigra fölöszlik az őrs és érettségi után már a cserkészetből is kiléptek tagjai.

A levertség, a mellőztetés érzete legtöbbször erősebben megmozdítja az őrsöt. A méltatlanság és a szégyenérzet nagyobb benyomást gyakorol a fiúkra, mint az öröm és a lelkesedés. A fiúk rögtön kezdik kutatni, hogy miért kapták ők a nehezebb feladatot? Talán megint „kitóltak" velünk? Amikor ideérkeznek a megfontolásban, akkor van a döntő pillanat és most már *tőled függ, hogy az elkeseredés vagy a tenniakarás lesz úrrá a hangulaton.* Itt ügyes válasszal fordíthatsz a dolgon; azt mondod: fiúk, a parancsnok úr gondolkozott, hogy melyik őrsnek adja ezt a megbízatást és végül is minket talált erre a legalkalmasabbnak. — Na, akkor nagyon csalódott! — vág közbe az egyik őrsi tag. — De azért se hagyjuk — folytatod te —, meg kell mutatnunk, hogy még ezt is meg tudjuk tenni. — Soha a magad hangulatának vagy érzelmeinek ne engedj szabad folyást. Mindig tudnod kell, hogy mennyit bír el az őrs és *csak olyan megbizatásokat vállalj, amelyeket tényleg végre is tudtok hajtani.*

Sokszor tényleg a mellőztetésből vagy büntetésből kap őrsöd valami feladatot. Azonban ezt is vidáman és jól végezzétek el. A jól végzett munka utólag megelégedést és önbizalmat kelt a fiúkban. „Ha mellőztek is bennünket, mégis megmutattuk, hogy jó cserkészek vagyunk." Az ilyen esetek szorosabbá teszik az őrs egységét. A viszontagságokban mélyül a barátság és az egymásra utaltság tudata.

Ha mindenben jó őrsvezető akarsz maradni, akkor szerezz időnkint olyan megbízatásokat az őrsödnek, amelyek a fiúk erejét próbára teszik és az őrsi életet felélénkítik.

Mindig készen kell lenned, hogy az őrsödben kavargó energiákat jó irányba tereljed, s a feladatot pontosan és cserkészszerűen végezzétek el.

Jachan Ignác.

Felfordított nap egy amerikai cserkésztáborban.

Napirend:

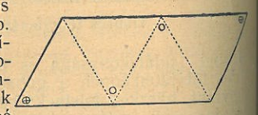
6.30 — Lefúvás. Vacsora utáni mosdás.
7.15 — Tábortűz. Minden fordítva történik. Az énekeknek először az utolsó versszakát éneklik el, a párviadalokban először kihirdetik a győztest, a tiszt végén bejelenti, hogy a tábortűz elkezdődött, stb.
8.00 — Vacsora. Először a tészta, édesség, utoljára a leves.
8.45 — Zászlófelvonás.
9.00 — Játékok. Hátrafelé való versenyfutások, stafétták, stb.
10.15 — Délutáni fürdés. Hátúszás, hátraugrás, bukás, stb.
11.00 — Rendes elfoglaltság.
12.15 — Ebéd. Az utolsó fogással kezdődik.
1.00 — Pihenés.
2.00 — Rendes elfoglaltság.
3.00 — Délelőtti fürdés.
4.15 — Sátorvizsgálat. A legrendetlenebb sátor kap valamilyen jutalmat.
4.45 — A sátrak rendbehozása.
5.30 — Zászlólevonás.
5.45 — Reggeli. Minden fordított sorrendben.
6.30 — Játékok. Például fordított kosárlabda. Mindegyik csapat tíz ponttal kezdi és az a feladat, hogy minél gyakrabban dobják be a labdát a saját kosarukba. Mindegyik ilyen öngólnál egy pontot leszámítanak a tízből. Amelyik csapatnak a legkisebb számú pontja marad a végén, az győz.
7.30 — Reggeli mosdás.
8.00 — Pihenő.
9.00 — Reggeli torna. (Tréfás tornagyakorlatok, stb.)
9.15 — Ébresztő. (Lefekvés.)

(How Book of Scouting. 381. l.)

Olcsó aprópénztárca készítése.

Nagyon olcsón szerezhetünk cserkésztestvéreinknek örömet, ha a következőkben leírt kis ajándéktárgyat elkészítjük.

Néhány fillérért, de talán ismerős

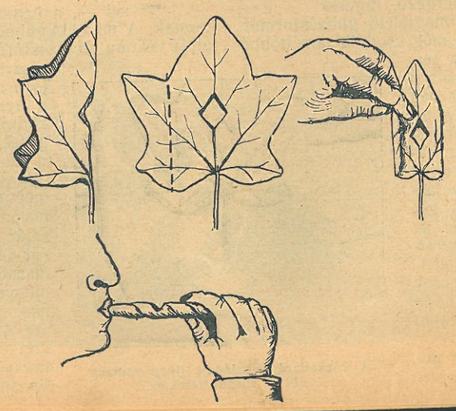
bőröndösnél ingyen is szerzünk kb. 25 cm hosszú, 12 cm széles bőrcsíkot. Erre lerajzoljuk a mellékelt ábrát, tehát 4 egyenlőoldalú háromszöget. A kivágott idomot behajtjuk a pontozott vonal mentén és kissé megvizezve lepréseljük. Száradás után a jelzett sarkokba patenteket üttetünk pár fillérért a bőröndösnél vagy kesztyűsnél oly módon, hogy a ⊕-el jelzett helyre a patent gombos része kerüljön a lyukkal befelé, míg a patent másik fele a rugós résszel a bőr másik felére kerüljön. Ha olcsóbbá és színesebbé akarjuk a tárcát tenni, úgy a háromszögeket különbözőszínű bőrből varrhatjuk össze vékony szíjjal vagy varrógéppel. A bőrnek erszénnyé való összehajtására magunktól is rá fogunk jönni. A csinos erszényhez jó munkát és bele soha el nem fogyó krajcárt kíván

„Wontolla"

Síp, falevélből.

Falevélből is készíthetünk olyan sípot, mellyel ügyes vadászok a madarakat csalogatják. Ez a síp arra szolgál, hogy vagy hívó, vagy pedig a bajba jutott madár panaszos hangját utánozzuk vele, a többi madár, ezeket a panaszos hangokat hallva, odajön, honnan a hang hallatszik. Elsősorban ragadozó madarak tőrbecsalására használják.

A legjobb ilyen csalogató sípot repkény-levélből készíthetünk. A levelet hosszában összehajtjuk; azután éles zsebkéssel négyszögletes lyukat vágunk. A levél egyik oldalát levágjuk. Összesodorjuk, vigyázva, hogy a lyukat be ne fedjük. A sodrást a levágott résznél kezdjük. A sípot úgy tartjuk kezünkben, hogy a sodrás szét ne essék. Belefújásnál, ha ezt gyöngén tesszük, olyan hangot kapunk éppen, mint a madáré.

Madárcsalogatásra legjobb alkalom a reggel és az alkonyat.

(ch.)

Szemben a Dörmögővel

Irta: Bekey Imre Gábor

Fiatal koromban távoli túráim alkalmával is rendesen egyedül, társ nélkül bolyongtam az erdőkben és a hegyek között. Nagyobb biztonságban éreztem magam künn, mint az ezer veszéllyel fenyegető városban.

Az egyedüljárásnak igen nagy varázsa van. Mint városlakó, aki örökké zaj között élt, lázas idegeimet akartam lecsillapítani. Élvezni akartam a nélkülözött csendet, amelyet ma már csak emberlakta helyektől távol, elrejtett hegyi magányokban lehet igazán fellelni.

A csend a gondolkodó, az ábrándozó művészi és költői lelkek világa. A csendben igen értékes erők szunnyadnak. Arra kényszerítik az embert, hogy magába szálljon és elmélyedjen. Az üdítő és erőt adó csend szüli a nagy gondolatokat. Fölébreszti az emberben a természetszeretetet, a csodálatot, az életörömet és a megbékélést. A csend a belső életünket formálja, csiszolja és gazdagítja. A csend a lelki megtisztulás iskolája és újjáalakítja az embert.

Mindig lelkiszükségből jártam egyedül és ezek az évek és napok voltak életem legtartalmasabb élményei. Igaz, hogy az egyedüljárás a magas hegyvidéken, szakadékok és gleccserek között kockázatos és veszélyes és nem mindenkinek ajánlatos, de az erejében bízó, ügyes és fürge ember különleges élvezetei közé tartozik. Ezek a túrák izgalmakkal teliek ugyan, de azért nagy és értékes tapasztalatok szerzését segítik elő. Ha ottan a nagy csend vesz is körül minket, mégis inkább a külső érzéki világ felé terelnek, mert éber figyelmet és megerőltető fizikai munkát kívánnak. Az igazi elmélyedést kiváltó csendet csak a középhegység bájos lankái és lombos erdői között lehet megtalálni, ahol nagyobb biztonságban heveredhet le az ember egy árnyas fa alá, hogy az előtte kitáruló messzeségbe tekintve elmerengjen.

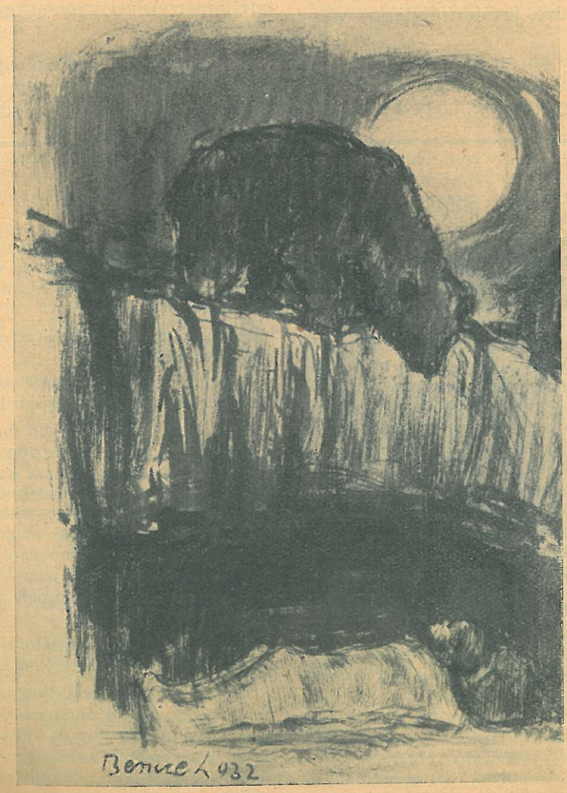
A magas hegyvidéknek a varázsa és veszélye izgatta vállalkozó kedvemet, fölcsigázta érdeklődésemet és kicsalt a fogarasi havasok közé. Szebenből kezdtem meg és Brassóig folytattam a gerincvándorlást. Számos élményem akadt a körengetegben.

Teljes turistafelszereléssel vágtam neki a nagy útnak egyedül. Jégcsákányt, jégvasakat és selyemhálózsákokat is vittem magammal. Arra el kellett készülnöm, hogy távol minden emberi kultúrától és hajléktól, átlag 2000 méter magasságban künn a szabadban fogom egy héten át az éjszakákat tölteni.

Gerincvándorlásom közben kalap nélkül, feltűrt ujjakkal, kibontott mellel gyalogoltam és másztam. Embert ritkán látó, babonás hegyi pásztorok ijedten menekültek előlem, mert egy garabonciás rossz szellem közeledését sejtették bennem. Még a kutyáik is farkukat behúzva, morogva rohantak el velük. Hiába kiabáltam utánuk, vadul elvágtattak és félve tekintgettek hátra. Sohase láttak még turistát. Többen voltak, szekerce a kezükben és mégis féltek. A farkassal, a medvével bátran megbírkóztak, de az én látásom borzadállyal töltötte el őket. Betekintettem elhagyott stinájukba (kunyhó), ahol a felhalmozott sok juhtúró és sajt közül egyet hátizsákomba csomagoltam és ellenértékül letettem az asztalukra egy ezüstkoronát. Utra kelve, fölmásztam a legelső magaslatra és onnan szemléltem tizenkétszeres nagyítású prizmás távcsövemmel, mint térnek vissza a félénk pásztorok elhagyott helyeikre. Amikor megtalálták a pénzt az asztalon, gyerekes öröm fogta el őket, ugráltak és újjongva lengették kalapjaikat felém. A pénz kibékítette ezeket az egyszerű embereket, akik nagyritkán jutnak ilyenhez.

Zergét sokat láttam, mint vágtattak el félénken a látásomra. Egyébként csak a sas és a dögkeselyű kóválygottak felettem. Ezek voltak az egyedüli élőlények, amelyek végigkísértek utamon.

Mielőtt egy napon hosszas gyalogolás után fáradtan éjjeli nyugalomra tértem volna, teát főztem magamnak és hátizsákomból megvacsoráztam. Az éjjelek igen hidegek voltak, vastag gyapjúszvettert húztam a kabát fölé. Selyemből készült hálózsákomat egy megfelelő helyen a sziklák között helyeztem el. Belébújtam és párnául felhasznált hátizsákomra hajtva fejemet, csakhamar elaludtam. Eszembe sem jutott, hogy féljek. Igen halkan alszom és a legkisebb neszre is felébredtem volna.

A fejem fölött egy medve állott.

Az éjjelek hangulatos csillagfényesek voltak. A gyönyörű, tiszta égen, mint egy nagy tűzgolyó, ragyogott a hold. Néma csend vett körül, csak az órám ketyegése hallatszott. Nemsokára mély álomba merültem, hisz a nappali fárasztó gyaloglás után a test megkívánta a maga jogait. Egyszerre minden ok nélkül felriadtam. Ugy éreztem, mintha nem lennék egyedül. Figyeltem egy ideig, de miután nem hallatszott semmi nesz, átfordultam a másik oldalra és megnyugodva ismét aludni készültem, amikor néhány apró kő átgurult fekhelyem sziklás párkánya fölött. Felkönyököltem és fokozottan figyeltem, de most sem hallatszott semmi nesz. Azt kellett hinnem, hogy a zergék vonu-

lása vagy az éghajlati ingadozások lazítottak meg néhány követ. Ismét magamra húztam a hálózsák fejvédőjét és kényelmesen elhelyezkedtem, de álom többé nem jött a szememre.

Remegtetően hideg volt az éjszaka. Éjfél utáni idő lehetett, a hajnal még nem derengett, a csillagok reszkető fénye sugárzott reám. Misztikus világításban rajzolódtak az ormok körvonalai. Csodálatos csönd feküdt az egész környékre. Egy kis szellő sem fujdogált. Olyan álmosító volt a levegő, de én nyugtalanul forgolódtam. Mintha valami belső hang figyelmeztető jelzése csengett volna állandóan a fülembe. Lecsukódott pilláim minduntalan fölnyitódtak. Tekintetemet szerte hordoztam a derengő szürkeségen, majd megint álmosan elbóbiskoltam, de ez nem volt erőt adó álom többé. Amint ismét fölnyitottam szememet, ösztönösen tekintettem az égre és hirtelen nagyot dobbant a szívem. A fejem fölött egy medve állott, nyujtogatta a nyakát, lóbálta a fejét és kíváncsian tekintett le rám. Ösztönösen az ismétlőpisztolyom után nyúltam, habár a hálózsákba bujtatott testem minden sikeres védekezést kizár. Ha a medve támad, menthetetlenül elpusztít. Egy ugrás és letipor. Átvillant agyamon, hogy a vadak, ha nem ingerlik őket, általában békésen viselkednek az emberrel szemben. A felvidéken igen gyakori eset, hogy a málnázó asszonyok mellett a medve is váratlanul megjelenik és a legritkább esetben lép fel támadólag. Csöndben, zajtalanul néztem a szeme közé. A zergékre vadászó medve láthatólag tűnődött magában. Mereven bámult rám. Eközben eszembe jutott, hogy a bihari havasokban egy vakbogarakra vadászó tudós társaság egyik barlangban, amikor a kövek között kutatott, hirtelen egy medvére bukkant. Nem ijedtek meg tőle, hanem az egyik acetylén lámpával a szeme közé világítottak és mintha misem történt volna, a dörmögő medvével nem törődve, tovább folytatták vizsgálódásukat.

A medve fél az embertől, de ha ingerlik, üldözik, vagy megtámadják, rettenetes erővel, halált megvetően fordul szembe a vadásszal. Olyan nagy az ereje, hogy a mancsaival egy ökröt is képes leütni. Emlékeim kergetőztek bennem a fölöttem álló medve láttán. A szilicei fennsíkon évekkel ezelőtt egy csonkakarú erdőkerülővel találkoztam, aki kérdésemre elbeszélte, hogy fiatal korában lőfegyver nélkül, csak egy hosszú késsel indult a medve felkutatására és amikor az két hátsó lábára fölágaskodva nekitámadt, egész közelről szívenszúrta. Ez a vakmerő tette többször sikerült, míg egyízben egy erős himmedve, amelyet elhibázott, a védekezésül maga előtt tartott bőrkabáttal borított bal karját tőből leharapta. Majd arra is visszaemlékeztem, hogy József főherceg egy ízben a mármarosi havasok között a hajtók által üzött menekülő medvét húsz lépés távolságról szívenlőtte és ez a halálosan sebesült állat egy óriási ugrással melléje termett és úgy őt, mint a mellette álló erdészt egy csapással földre terítette, úgy, hogy eszméletüket vesztették. Amikor magukhoz tértek, látták, hogy a többmázsás medve rajtuk fekve múlott ki.

A fekhelyem fölött álló medve látta, hogy nincsenek támadó szándékaim, hátat fordított és erejének tudatában, méltóságosan és békességben, vissza sem tekintve többé, lassan elcammogott.

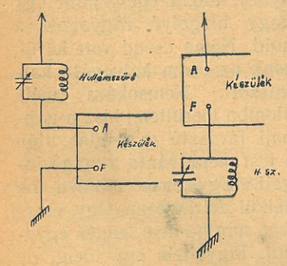
Medvével künn a szabadban már egy ízben találkoztam. Március havában a Tátrában, amikor lent a völgyekben és lapályokon már olvadt a hó és előbújtak az első kis virágok, a nyár elejéig vastag hótakaróval fedettek még az ormok. Vasárnaponkint sielni jártam föl a Kis Kriván környékére. Amint a Hleb hóval fedett csúcsa felé haladtam, rajta egy sötétlő alakot vettem észre. A közeli határ miatt morva turistának véltem. Amint közelebb jövet azonban jól szemügyre vettem az alakot, megállapíthattam, hogy egy jól megtermett medve gyönyörködik a pazar kilátásban. Amint észrevett, rögtön megfutamodott. Négy előre nyujtott talpán óriási gyorsasággal lesiklott a völgybe és eltűnt.

A mostani kis esemény után, nem várva több hasonló meglepetést, beljebb bújtam hálózsákomba és hajnalhasadásig nyugodtan tovább aludtam.

A SZELEKTIVITÁS FOKOZÁSA.

A mult alkalommal megállapítottuk a rezgőkörök mibenlétét és azt, hogy a szelektivitás elsősorban a rezgőkörök minőségétől és mennyiségétől függ. Most rátérünk a szelektivitás fokozásának részletezésére.

Elsősorban megtárgyaljuk a *rezgőkörök minőségét*. A rezgőkörnek a minősége a szelektivitás növelésére elsőrangú fontossággal bír, mert a gyorsrezgésű vagy más szóval szaporaváltakozású áram (mely a rezgőkörben folyik) igen könnyen szenved veszteségeket, melyek a rezgőkörben fennálló rezgéseket csillapítják s ezáltal csökken a szelektivitás. (Rezonancia görbe ellaposodik.)

1. ábra. 2. ábra.

Miután egy antenna és föld is a közbenső tekercscsel együtt egy rezgőkört alkot (nyílt rezgőkör), ezeknek a veszteségmentességére is nagy gondot fordítsunk, mert nem számítva azt, hogy a hangerő meg a hatástávolság is csökken — a szelektivitás is romlik.

Lássuk most már azt, hogy mi okozhat a rezgőkörben csillapítást, azaz miből keletkeznek a veszteségek.

A rezgőkör egyik alkotóeleme a kondenzátor. Ha ez nem kifogástalan minőségű, veszteség forrása lehet. Ezt igen könnyen elkerülhetjük azáltal, hogy csak kifogástalan minőségű kondenzátort (jó márkát) építünk be a rezgőkörbe.

A másik forrása a veszteségnek az indukciós tekercs lehet. Ennél tartsuk szem előtt, hogy a veszteségmentes tekercs lehetőleg testnélküli és menetei között hézagokkal, ú. n. menetközökkel tekercselt legyen.

Másik módja a szelektivitás növelésének a rezgőkörök számának a szaporítása.

A rezgőkörök számát kétféleképen szokták növelni. Vagy közbecsatolt erősítőkkel, vagy anélkül.

Ez utóbbinak legismertebb formája az ú. n. hullámszűrő vagy hullámcsabda, mely egy közönséges rezgőkör, az antenna és a készülék első rezgőköre közé kapcsolva (1. ábra); alkalmazhatjuk azonban az első rezgőkör és a föld közé is (2. ábra). (Ez utóbbi alkalmazás ott előnyösebb, ahol már egy meglévő készülék szelektivitását akarjuk megnövelni, — és az egész készülék fémdobozban, az ú. n. árnyékoló dobozban van, mert ott a hullámszűrő kondenzátorát nem kell külön földelni, a földcsatlakozást már a kondenzátornak az árnyékolódobozra való szerelése is biztosítja.)

A hullámszűrő kondenzátorát a zavaró állomásra hangolva a hullámszűrő minden rezgést keresztül bocsájt, csak ezét nem.

Nagyon jól alkalmazhatjuk a hullámszűrő rezgő kört akkor, ha csak egy zavaró állomást akarunk távoltartani, ha azonban a venni szándékolt állomás két erős zavaró adó közé esik, akkor kissé költségesebb berendezésre, az ú. n. sávszűrőre (Band-pass-filter) van szükség. A folytatásig jó vételt és jó munkát!

o—v—i.

ERDŐJÁRÁS SÍTALPAKON.

Tíz pár sí áll katonás rendben a falhoz támasztva, tíz izgatott gyerek nyüzsög előttük, nézegetik magukat, a síket és hátizsákokat: vajjon nem hiányzik-e valami? A nagy út előtti vizsgálatot várják.

Olvasom a jegyzéket: zsebkés, megvan? Igeeen! — zengik kórusban, kicsit türelmetlenkedve; már szeretnének túl lenni rajta. Két zsebkendő? Igeeen! És így megy végig a hosszú listán. Minden megvan: meleg sapka, sál, két szvetter, jól olajozott cipőben két vékony és egy vastag harisnya, vízhatlan kesztyű, alá meleg kesztyű. Rendben. Lássuk az öt hátizsákot. Mentőszekrény helyén van? Igen! Elemózsia? Igen! Csokoládé? Ujjé, igen! A többi holmi is a hátizsákokban van már: két meleg pokróc, pótszíjak, vax és parafa, térkép, gyufa, zsineg. Ez is rendben.

Most következik a dédelgetett kedvencek: a sítalpak szemléje. Ugy hozzák a léceiket, mintha valami nemesvérű paripát vezetnének elő. Mindegyiknek büszkeségtől ragyog az arca, mert titokban mindegyik meg van győződve róla, hogy az ő síje a legpompásabb léc az egész földkerekségén. Igazuk is van. Huszár a lovát, sítalpas a síjét szereti. Igazi sportfiúk.

„Lankás terepen jó a pillanatnyi megállás.

Nincs is hiba a léceken. A vaxolás ragyogó és egyenletes, a kötések az utolsó próbacsatolásnál pompásan fogják a cipőt. Botok is rendben, minden kész. Indulunk.

A toronyórák tizenegyet vernek, mikor az erdőszélen fölcsatoljuk a síket. Libasorban megyünk poroszkálva, a megállapított beosztás szerint. Elől megyek én, utánam jön a mentőszekrényes hátizsák, aztán a többi hátizsák. Ezek mögött csúsznak a kisebbek hátizsák nélkül és a ficánkoláson kívül az a feladatuk, hogy ha a hátizsákosok elvesztenek valamit, akkor ők felvegyék és zsebrevágják. Leghátul jön sereghajtó minőségben Gyurka, aki elég erélyes ahhoz, hogy a lemaradozókat erélyesen és hathatósan rendreutasítsa.

Jó negyedórás menet után megállunk, megigazítjuk az igazítanivalókat, a felső szvettereket levesszük és a hátunkra borítjuk, félrecsapjuk a sapkánkat és megyünk tovább fölfelé. Beszélgetés nincs; legfeljebb egy-egy csodálkozó felkiáltás hallatszik. Gabinak a fenyők imponálnak, amelyek pufók hódunnákat húztak roskadozó ágaikra, Hanzi a vékonyágú, csipkefinom, fehérzuzmarás bokrokért lelkesedik, Boby a ködös messzeséget dícséri; Ocsi viszont fütyül mindezekre, ő egyszerűen a pompás mély hófúvásokba szeretne nyakig beugrani.

A kilátótoronynál lecsatolunk, felvesszük a szvettereket és csokoládét majszolva felmászunk a hóval lepett toronyba. Innen már látni a falut, ahová igyekszünk. A szél hamarosan lezavar bennünket. Áttanulmányozzuk mégegyszer a térképet, azután indulunk tovább, készenlétben tartva a sípokat, hogy jelt adhassunk, ha valami baj történne. Összeállítjuk a „bukási sorrendet". Eszerint a jó futók jönnek elől, a hempergő természetűek hátrább és bezárja a sort egy erős, jó futó. Nagy száguldás következik a lejtós, kanyargós turistaúton, tizenöt-húsz méter távolságban egymás mögött. Ha valaki bukik, gyorsan kigurul a nyomból és a másiknak utat enged. Még nem hangzott fel sípszó, tehát semmi baj. A mély üléstől már fárad a lábunk, könnyes a szemünk a hideg levegőtől és száguldástól, mikor végre megállunk. Egymásután érkeznek a fiúk, kettő már nyakig havas. Oda se neki; csak a sereghajtó siránkozik, hogy kétszer is meg kellett állnia az élvezetes lesiklás közben, hogy a bukóknak segítsen feltápászkodni. Megérdemli, hogy felváltsák.

Gyerekjáték volt lesiklani a kényelmes turistaúton, de majd most lesz kemény dolgunk: a bokros erdőn át vágtatni le a völgybe! Ehhez kell mindentlátó sí-szem! Előre kell látni a terepet 30—40 méternyire minden kis akadályával, közben figyelni is és amellett szemmeltartani az ágakat, hogy fejbe ne kólintsanak. Erre külön meg kell tanítani a szemet.

A hegyoldal olyan meredek, hogy csak szerpentinben mehetünk a fák között. A botokat hónunk alá vesszük, hogy az ágak el ne kaphassák, a völgyfelőli léccel állandóan fékezünk, mégis ijesztő gyorsan rohannak el mellettünk a fák. Szinte a síhez lapulunk, a kisebb bokrokat már ki sem kerüljük, a kanyarodóknál felporzik a hó a vezérsí nyomán, a száguldó léc halkan zúg a havon. Egy-egy bukás, aztán tovább! Útunkban egy szakadék állít meg. Itt bevárjuk egymást és kifújjuk kicsit magunkat. Olyanok vagyunk, mint a hóemberek.

Béla jelentkezik vérző lábbal, mint első sebesült. Alaposan felkarcolta valami a bőrét. De nem súlyos eset, egyelőre nincs szükség a mentőládikára, hanem egyszerűen tiszta hóval kimossuk a sebet és így mindjárt „fagyasztással" érzéstelenítjük is. Közben lecsatolunk és vállravetett sível gyalog mászunk át a szakadék tulsó oldalára, ahonnan kényelmes lesiklással és menettel hamarosan elérjük a falut.

Itt már vár a meleg szoba és gőzölgő, forró tea! Bélát példásan bekötözzük, száradni rakjuk a kályha mellé a havas szvettereket, kesztyűket; előkerül a hátizsákokból a sok jó ennivaló (a sok bukás ellenére is meglepően kifogástalan halmazállapotban) és farkasétvággyal ülünk az ebédhez.

Fél öt. Indulni kell hazafelé. A kedves vendéglátók még almát dugnak a nép zsebébe, aztán csatolunk és eliramodunk a völgybe.

Útközben megejtjük a tervbevett „Telemark-szépségversenyt" egy alkalmas lankán. Feladat: a tanult lendületet elragadóan szép kivitelben bemutatni. Vagyis: nyugodó, ruganyos lesiklás közben a jobb sít annyira csúsztatjuk előre, hogy a kötése a bal sí orránál legyen; ekkor felsőtestünket balra fordítjuk, vele egyidőben a jobb sí is balra fordul, befelé élezve keresztezi a bal sí útját. Jobbláb nyujtva, test súlya a jobb sín, bal láb kissé behajlítva. Jobbra is, balra is egyforma szépen kellett sikerülni.

Ki tud magasabbra emelkedni?

Mindenki benevezett. Eredmény: első Gabi, második Béla, harmadik Öcsi. Miklóst lepontoztuk, mert nem dűlt be eléggé a fordulás irányába és ezért felbukott; Mundi két síje keresztbefutott, mert a bal sí orrát nem szorította a jobb sí kötéséhez és felbukott: lepontozás. A többiek is kisebb-nagyobb hibákat követtek el és a szigorú zsűri kérlelhetetlenül kivégezte őket. Ugy kell nekik!

Következett a kigyósiklás botok között. Leszúrtuk botjainkat 10—15—20 méter távolságban egymástól. Egyvonalban állt négy bot, a legalsó már a kis lanka alján. Fentről indultunk és hóekeállásban siklottunk lefelé, kanyarogva jobbra-balra a bokrok között. Ha a felsőtestet balra fordítja az ember és ugyanakkor a befelé élezett jobb síre helyezi a testsúlyt, míg a bal sí laposan és terhelés nélkül siklik, akkor balra kanyarodik el; ha áthelyezi a testsúlyt a befelé élező bal síre és a jobb sít viszi egész felületével a havon, akkor jobbra fordul, anélkül, hogy közben megállna. Nem nehéz az egész, de nagyon hasznos, különösen erdős vidéken, ahol sokat kell kerülgetni a fákat. Mindenki szépen, biztosan csinálta, bukás nélkül. Igaz, tanultuk eleget és a sok erdőjárás rengeteg tapasztalattal látott el.

Közben sötét este lett. Még nagy út volt haza, indulni kellett. A hátizsákokból előkerültek a villanylámpák és minden gyerek a derékszíjára akasztott egyet. Hangulatos, szép látvány volt, amint libasorban poroszkáltunk; minden fiú előtt egy-egy imbolygó fénykör csillogtatta meg a fehér havat, amibe ütemes zizzenéssel nyúlt bele egy-egy síorr: bal-jobb, bal-jobb. Végtelen csönd volt a völgyben, a fiúk is hallgattak: a szép túra izgalmaira és szépségeire gondoltak vissza.

Mukibá.

MOZAIK.

A LILIOM VARÁZSA.

A Népliget nyáron üdezöld pázsitját nehéz, vastag hótakaró fedte. Szürkülő téli alkonyat volt, lábaim alatt ropogott a hó. A padokon hivogatólag, fehér puha párnaként világított a téli takaró. Előttem néhány lépésnyire egy tizenhatéves forma fiú haladt. Nagy csend volt. Egyszerre úgy tűnt fel nekem, mintha messziről halk, kétségbeesett madárcsipogást hallanék. A fiú is felfigyelt. Körülnézett s lassan, bizonytalan léptekkel, tétovázva tért le az útról. Megálltam s csendben vártam, hogy mi fog történni. Egy fa tövében kutatva nézett körül, majd hirtelen lehajolt. Egy árva kis szürke verebet vett fel s babusgatva melengette a két tenyere között. Olyan kedves, figyelő, gondterhelt arccal nézte, hogy szinte én is éreztem a szeme melegitő, gondoskodó erejét. Mintha még beszélt volna hozzá: Nagyon hideg van, úgy-e? Melegszel már kicsit? Zsebében kotorászva kenyérmorzsát szedett elő s etetni kezdte a csipogó kis jószágot. Mikor ezzel is készen volt, óvatosan a kabátjába dugta és megindult, — biztosan haza, a meleg szobába.

A szívem nekem is melegedni kezdett. Ugy éreztem, valami szépet láttam, olyan emlékezetes, kedves kis jelenetet, amilyen mellett igen sokan közönyösen mennének el, de ami az én számomra esemény volt.

Hogy szeretheti ez a fiú az Istent, ha igy szereti az Ő apró kis teremtményeit, ha igy vigyáz erre az árva kis verébre is. Milyen boldog lehet most ezzel a megmentett kis élettel. Most láttam meg igazán, milyen szép dolog nagyon jónak lenni!

*

A nagy város rettenetes zürzavara vadul tombolt a forgalmas útkereszteződésnél. Csilingelő villamosok, tülkölő, búgó, száguldó gépszörnyetegek, kocsik, kerékpárok torlódnak egyes, kétlős sorokban. Emberek tömegei mennek hazafelé, legtöbben a munkából. Fáradtak, türelmetlenek, tehát figyelmetlenek is. A fényes, esőázott, síkos aszfalton visszaverődnek a nagyvárosi fények; ezek mégjobban elkápráztatják a sok táncoló fénytől, reklámtól amúgy is fáradt szemet.

Idősebb úr indul át az úttesten. Egy pillanat az egész, megcsúszik... s már fekszik is az úttesten. A rohanó autók egyike vészthozva, szirénázva, szinte már rajta is van vészesen sikoltó fékjeivel... még egy pillanat... jaj!... már hangzik is egy sikoly. Ekkor ugrik oda valaki... egy rántás az egész... a kocsi tovaszáguld. Az öreg úr már saját lábán áll, nincs semmi baj.

A megmentő eltűnt. Ki volt ez a villámgyorsan gondolkodó ember? Ki volt, aki a saját életét kockáztatta egy másikért? Ki az, ki ilyen könnyedén tud életet menteni? Ki az, aki a köszönet elől eltűnik, mert úgy érzi, hogy csak a kötelességét teljesítette!

*

A villamosmegállónál állok. Jön a kocsi, felszállok, leülök a közepén. Szemben velem egy fiatalember ül és egy könyvben olvas, a másik sarokban egy diák néz ki az ablakon. Ránézek, felémfordul, a szemeink találkoznak. A gomblyukában szerényen húzódik meg egy kis zöld liliom. Egyszerre lendül a kezünk s barátságosan köszönünk egymásnak.

Most a másik utitársamat nézem meg. Felemeli szemét a könyvből s rám néz. Ott is egy kis zöld liliomot látok a szive táján. Elmosolyodom, s barátságos arccal üdvözlöm.

Hopp! itt vagyok, le is kell szállanom. Ők is leszállnak, mind a hárman másfelé indulunk el. Három irányból hozott össze a hármunket a hivatás, a kötelesség, a munka, hogy néhány percig egy barátságos üdvözlés után, újra elváljunk. Mi hárman, háromfelé, mégis abban a tudatban indultunk el, hogy összetartozunk, egy célért harcolunk, egyet fogadtunk.

Összefognak bennünket ezek a csodáserejű kis zöld liliomok, amelyek megszerettetik velünk a természetet, szolgálatkészekké varázsolnak s olyan cserkésztestvériséget teremtenek meg közöttünk, amely nem ismer különbséget gazdag és szegény, öreg és fiatal, tanonc és diák között.

Fiúk! Éreztétek ti már úgy igazán egyszer ennek a kis zöld liliomnak a hatalmát? Erdőben, szobában, utcán, villamoson, mindenütt ott van. Int, figyelmeztet, serkent a kötelességek teljesítésére, mutatja a jó utat s figyelmeztet a célra. Tudjátok-e, hogy a nagyvilág bármely pontjára is tekinttek, barátként int felétek a cserkésziliom.

Baráti kézszorítással, testvéri szeretettel fogadnak benneteket ennek a liliomnak az országában; pedig ez az ország igen nagy, hatalmas kiterjedésű, elnyúlik messze északra, az örök jég birodalmától, le egészen délre, az örök nyár és pálmák világáig.

Ennek a hatalmas, egész világot behálózó cserkészbirodalomnak csak egyetlen törvénye van: Igaz, becsületes. Jó Munkát végezni!

Dr. Politzer Imre

A lengyel cserkészszövetség közölte a nyári vízicserkészversenyek hivatalos eredményét:

Versenyőrs / Verseny:	Magyar A	Angol	Magyar B	Magyar C	Francia
Egyéni	48.0	39.1	32.2	34 6	0 0
Csónakakadály	44.0	33 0	25.0	18.0	20.0
Kajakakadály	17 0	29 0	25.0	18.0	0.0
Uszásakadály	62 8	50.0	27.4	54.8	0.0
Jeladás	26.0	20.0	19.0	10.0	0 0
Vitorlázás	23.0	40.0	20.0	0.0	34.0
Hike	34.0	40.0	28.0	25.0	20.0
Kötélhúzás	21.0	30.0	18.0	15.0	0.0
Táborlüz	30.0	16.0	20.0	17.0	16.0
Tábori élet	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0
Összesen:	355.8	347.6	294.6	242·4	140.0

A magyar csapat a következő díjakat nyerte:

1. Pilsudsky marsall, hadügyminiszter díját — általános első helyezésért.
2. A belügyminiszter díját — egyéni versenyek első díja.
3. A külügyminiszter díját — az úszó akadályverseny első helyezésért.
4. A kereskedelemügyi miniszter díját — jeladás első helyezésért.
5. A közoktatásügyi miniszter díját — a tábortüzi szórakoztatásban való első helyezésért.
6. A hadseregfőparancsnok díját — csónakakadályverseny első helyezésért.

Fényképpályázatot hirdet a Szerkesztőség! Tárgy: 1. környékem szép részletei; 2. érdekes esemény megörökítése, emberekben közöljük. Jutalom: értékes fényképészeti szakművek. Beküldési határidő: 1933. március 15, a Szerkesztőség címére. A legszebbeket lapunk-

SVÉDORSZÁG.

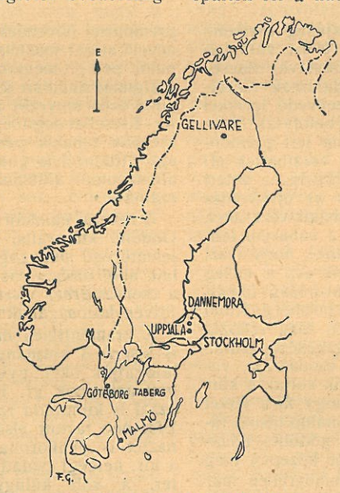
Svédország déli részét a történelmi idők kezdetén a germán eredetű *gótok*, középső vidékeit pedig a svédek (Svedland) lakták. A gótok elvándorlása után a dánok foglalták el a félsziget déli csúcsát (Schonen). Upsalából, a ma is nevezetes egyetemi városból indul ki a svédek egyesítése, ami rengeteg küzdelmek, belső viszályok, idegen népekkel való küzdelmekkel jár (dánok, norvégek). Svédország első igazi királya, Győzedelmes Erik (985—1000), akinek fia, Olaf Skötkonung († 1022) a keresztény hitre tért, de a svéd nép csak a 11. században lett teljesen kereszténnyé. A protestantizmust nemcsak átveszik, hanem annak buzgó szolgálatába szegődnek. *Gusztáv Adolf*, korának egyik legkiválóbb embere, uralkodója (1611—1632) a harmincéves háborúban a protestánsok legbátrabb védelmezője. A sok küzdelem végre is megtöri a svéd népet, elfogyasztja természetes erejét, ezért XII. Károly (1697—1718) után megtörik Svédország nagyhatalmi állása.

Aránylag kis nép. Az ország területe ugyan nagy (468.000 km²), de csak 9% szántóföld, 61% az erdő, 4% a rét és legelő és 38% a terméketlen terület. Ennek a nagyterületű országnak nincs annyi lakója, mint csonka hazánknak, mivel alig haladja meg a 6 milliót; bizony 1 km²-re csak 15 lakó jut, míg nálunk 88. Mégis kiváló embereket adott a tudománynak: *Linné Károly* (1707—1778), a világszerte ismert botanikus (Linné rendszere), *Celsius* († 1744), a fizika tanulmányozója. Ő osztotta be a hőmérőt 100 fokra. Mindketten Upsalában tanítottak az egyetemen. Íróiból *Strindberg*, aki a realisztikus-naturalisztikus regény főképviselője és *Selma Lagerlöf* írónő nevét, aki letér a realizmus útjáról, a földön szerteszét minden kultúrember ismeri. A svéd tájak szinte megelevenednek előttünk Lagerlöf regényeiben. Maga a svéd nyelv az északi germán nyelvekhez tartozik.

A Skandináv-félsziget keleti lejtőjén, a Balti-tenger meg a Botteni-öböl partján foglal helyet. A Skandináv-Alpok magas hátságai kelet felé lépcsőzetesen ereszkednek le és lassan dombvidékbe, majd síkságba mennek át. Ezt a síkságot Svéd-tólapálynak nevezik. A tólapálynak és a folyók völgyeinek kavicsos, agyagos talaja csak kevés helyütt termékeny. Még terméketlenebb a tőle északra elterülő vidék, mert a csupasz sziklákat csak imitt-amott fedi vékony rétegű termőföld.

Svédország éghajlata — ellentétben Norvégiáéval — teljesen *szárazföldi*, mert a Skandináv-Alpok elzárják a nyílt Atlanti-óceántól. A tél igen kemény; a rövid, de meleg nyár azonban délen egyes — különösen kedvező — helyeken még a búzát is beérleli. A hőmérsékleti viszonyokban az ország északi és déli részei között természetesen igen nagy különbségeket tapasztalunk, mert Svédország hossza majdnem két és félszerese hazánk észak-déli kiterjedésének. Az alacsony hőmérséklet miatt kicsi a párolgás, ezért a csapadék igen bővizű folyókat táplál. A folyók hol zuhatagokkal, sellőkkel megszakítva, hol tavakká kiszélesedve sietnek a magasabb nyugati vidékekről a tenger felé. A hajózásra nem igen alkalmasak, bár több csatornát is építettek, de annál jelentősebbek mint *energiaforrások*, mert nemcsak nagy esésük, hanem a tavak révén igen állandó vízállásuk is van.

Ki is használják a svédek a zuhatagok vízi energiáját. A természeti nehézségeket hatalmas energiával leküzdötték (ez az igazi cserkészmunka!). A legnagyobb villamosenergia-termelő központ Göteborgtól keletre a Trolhötta-zuhatagnál működik. Itt épültek fel a hatalmas vegyészeti gyárak, a nitrogént s egyéb műtrágyázásra alkalmas sókat előállító óriási gyártelepek. Általánosan elterjedt iparág Svédországban a gyujtógyártás (sok az erdő) és a héringguanógyártás, amelyet főleg Németországba importáltak azelőtt óriási tömegben. A cellulóza és fagyapot, valamint a papirosgyárak a nagy fűrészmalmok közelében épültek, míg a szesz-, cukor- és sörgyárak, valamint dohány- és élelmicikkeket előállító gyárak, vállalatok főleg az ország déli részén találhatók nagy számban.

Svédország vázlatos térképe

A szénbányák hiányát nagyon megérzi Svédország, mivel hatalmas vasérctelepei vannak. Északon: *Gellivare*, *Kirunavare*, környékén a felszínen fordul elő és egész hegyeket alkot. *Dannemora* (Stockholmtól északra) és *Taberg* vasbányái (Vetter-tó déli partján) is hatalmasak. Azért is jelentős a vastermelés, mivel a svéd vas kitűnő. A bányászat és a vele kapcsolatos ipar a lakosság negyedrészének ad kenyeret. A földmívelés termékeiből behozatalra szorul az ország, de az állattenyésztésből feleslege van, különösen sok vajat visz külföldre.

Svédország a többi állammal leginkább tengeri úton érintkezik, de tengeri hajózásán kívül nagy gondot fordít a vasutakra is, mert a hosszú télen, amikor a Balti-tenger befagy, csak vasúton éri el a jégmentes norvég kikötőket. — Fővárosa a Mälar-tó partján és apró szigetein, a tenger közelében épült *Stockholm* (közel félmillió lakossal). Az ország legforgalmasabb tengeri kikötője *Göteborg* (Jöteborg). Délen — Kjöbenhavn-nál majdnem szemben — *Malmö*, a Dánia és Németország felé irányuló forgalom közvetítője.

JAMBOREE-HUMOR.

A Jamboree újonnan kiadott térképének két érdekes része van. Az egyik az, hogy a sors és körülmények összejátszása folytán az üzletvárosfiókok közül az egyik mellé a *skótok*, a másik mellé az *örmények* kerültek. Ime a két ellentét...

De nem kevésbbé érdekes az is, hogy a norvégek — akik mint tudjuk, szájharmonikával felszerelten teszik hangossá az altáboruk környékét —, a süketnémák mellé kerültek, talán azért, mert a mellettük levő süketnémák táborának csendjét akarják kitölteni. De reméljük, hogy ez cserkészelőrelátásból fakad.

A Jamboreeval járó sok érdeklődés és az idő rövidsége folytán „Ne tarts fel" szövegű táblák jelentek meg az egyes hivatalok falán. De sokan még ezt sem veszik észre.

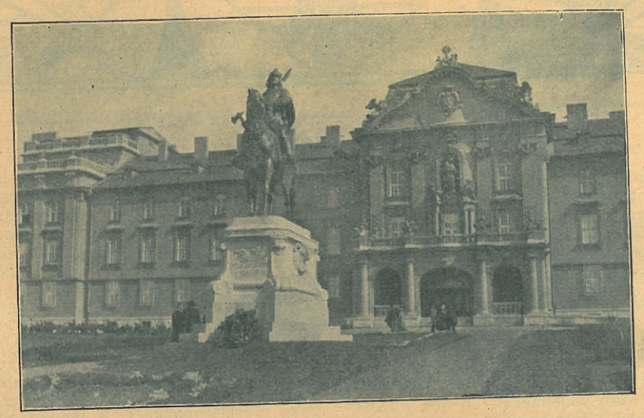
Ezért az egyik szobában nem a falra, hanem az álló naptár hátára ragasztották, s amikor valaki túl soká élvezi az előkészület ütemét, akkor előkerül a naptár, amikor is néhány adat bejegyzése közben . . . az illető udvariasan távozik.

Lovasaink most már szorgalmasan tanulnak Pesten is a Jamboreera. Tizenöten járnak tanulni a Ferenc József-laktanyába. Tanulás közben viszont sokan — akaratukon kívül és erejükön felül — cirkuszi mutatványokat végeznek. Igy legutóbb előfordult, hogy lovaglás közben egyik lovascserkészünk a ló nyakába lendült, azt kézzel-lábbal átkarolva tartotta, a lóval szembe fordulva, míg a szegény állat a szokatlan jelenségtől erős vágtába nem kezdett.

A JAMBOREE HELYÉRŐL.

A premontrei intézet.

Az a vérzivatar és fergeteg, mely darabokra szaggatta Szent István palástját és a Kárpátok koszorúzta 1000 éves magyar rónaságot, a hontalanok kegyetlen sorsára juttatta a 800 éves jászóvári premontrei kanonokrendet is. Ősi anyaháza, a jászóvári monostor ugyan még szilárdan áll, küszködve az új idők pusztító szellemével; százados falai között meg halkan, titkon suttog a régi, boldogabb mult sok-sok emléke, de égbenyúló karcsú tornyaiból Ráchel siralma zeng és búsong ma is kebléről durva kézzel leszakított fiai után. A jászóvári fehér papok valóban könnyezve hagyták el a Rákóczi fejedelem örökös pihenőhelyét, fájó szívvel búcsúztak el a kedves kis Rozsnyó meleg fészkétől és ezer tőr járta át lelküket, mikor maguk mögött tudták Szent László büszke városát. De, mit is érezhettek volna, hiszen őrhelyeikről kényszerültek el, honnan századokon át hirdették a megértést, a békét, a szeretet s a lelkek összekapcsolódásának szükségességét és irányították a magyar ifjúság szellemi, erkölcsi előhaladását és a mindig szebb és jobb életre való felkészülődést. Most mindezeket megcsúfolva, kigúnyolva, alacsonyabb kultúrájú népek gyűlöletének, vad indulatainak kiszolgáltatva, s az őrhelyek kultúrharcosai vérző, szenvedő lélekkel indultak új állomáshelyeik felé és könnyeik egybefolytak Hungária keserű könnyeivel. Mert ezek a hontalanná lett premontreiek sok mindent elveszthettek, de egyet nem veszthettek el: a magyar nemzeti kultúrába és a magyar feltámadásba vetett megrendíthetetlen hitüket. A nemcsüggedés és az újrakezdés gondolata éltette mindnyájukat és éltette nemeslelkű vezérüket, dr. Takács Menyhért jászóvári prépostot és ez a sohasem lankadó energia űzte-hívta őket a csonka határok közé, hogy részt kérjenek a nemzeti újjáépítés nehéz munkájából. Az a meleg szeretet, megértés és támogatás, mellyel Magyarország főméltóságú kormányzója, a boldogemlékű gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, és a társadalom fogadták őket, csak fokozta hitüket, bizalmukat. A Gondviselés különös intézkedése azután Gödöllőre irányította a premontreiket. Milyen csodálatos, valamikor a törökdúlás idején virágzó prépostságaik voltak e környéken, most az üldözött utódok visszatértek, hogy újra életet varázsoljanak az elporladt emlékek helyén. Honalapításuk tüneményes gyorsasággal indul meg. 1923-ban a gödöllői Fácánosban, az állomás közelében 88 holdas terület közepén még csak erdőt írtanak, alapokat ásnak, 1924 szeptemberében már készen áll új reálgimnáziumuk, s a hónap utolsó napjaiban, hálálkodó és reménykedő szívvel száll az ég felé az Isten áldását lekönyörgő első Veni Sancte-jük. A megkezdett munka rohamosan haladt előre. 1925-ben a reálgimnáziummal kapcsolatos Szent Norbert nevelőintézetet, 1928-ban pedig a rendházat adják át rendeltetésének. Napjainkban a hatalmas, művészileg kiképzett, modern és gazdag felszerelésű intézmény, szépen rendezett virágos parkok és erdőségek közepén, messze kimagasló pontja Gödöllő és környékének s csupán egy magasba törő templom hiányzik a teljességéhez. A gimnáziumi építkezés megkezdésétől a teljes befejezésig dr. Kovács Lajos kormányfőtanácsos szakavatott vezetése mellett történt.

A premontrei intézet Kálmán herceg szobrával az előtérben.

A jászóvári premontrei kanonokrend gödöllői munkássága többirányú. A rendház egyik szárnyán elhelyezett teológiai főiskolán a rend jövendő tagjait képezik ki egyházi tudományokban, a Sz. Norbert-intézetben a szülői ház gondosságával foglalkoznak a bennlakó növendékekkel (Konviktorok), s a vallásos és hazafias nevelés mellett idegen nyelvek elsajátításával, kézügyességekkel, gazdasági ismeretekkel, zenei- és művészi kultúrával s a nemes sportok mindegyikével fejlesztik szellemi, esztétikai és fizikai erejüket, végül az 1930—31-ben teljesen kialakult reálgimnázium kapuja mindenki előtt nyitva áll, ki az Isten és hazaszeretet éltető tüzében, komoly elszántsággal és erős akarattal akar felkészülni felsőbb tanulmányokra s jövendő élethivatására.

A premontrei rend gödöllői intézményeinek Stuhlmann Patrik dr., rektor-főigazgató a vezetője, irányítója. Munkásságát 1924-ben 7 rendi taggal és 2 világi tanárral kezdte, ma a főiskolán 4 teológiai tanár, a reálgimnáziumban és nevelőintézetben 24 rendi és 4 világi tanár működik.

A rend intézményeinek látogatottsága, még a mai nehéz megélhetési viszonyok mellett is kielégítő. A teológiai főiskolán 13 premontrei növendékpap készül jövő hivatására. A Sz. Norbert-nevelőintézet másfélszáz bennlakót számlál, a reálgmináziumtanulói pedig megközelítik az ötszázat. A nevelőintézetben és reálgimnáziumban számos ifjúsági egyesület is virágzik, melyek mind erős tényezői a premontreiek sikeres nevelői munkájának. Az Erzsébet-segítőegyesület pedig nemcsak gyűjt és áldoz a szegény tanulók pénz-, ruha-, könyvsegélyezésére, hanem már egy otthonról is gondoskodott, hogy kedvezőbb idők esetén ott alumneumot állítsanak a messzi vidékről utazgató növendékek számára.

A nevelői munkán kívül tevékeny részt vesznek a premontreiek Gödöllő kulturális, karitatív és társadalmi életében. Nem kis jelentőségű pedagógiai, irodalmi alkotások is kerülnek ki tollaik alól, többen pasztorációs munkásságot is folytatnak, mások a cserkészetben visznek vezető szerepet és vezetőjük Pestmegye törvényhatóságának megbecsült tagja.

A premontreiek működését országos, sőt külföldi érdeklődés is kíséri. A kormányzó úr Őfőméltóságáék minden évben meglátogatják őket, gyakori vendége volt a rendháznak s a reálgimnáziumnak gr. Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, ki még azzal is kimutatta ragaszkodását a premontreiek iránt, hogy az 1931-ben tartott első érettségi vizsgálat első napján az elnöki tisztet is gyakorolta. Megfordultak a gödöllői premontreieknél a kir. hercegi család tagjai, a volt kormányelnök s több miniszter, a volt külügyminiszter, a rendi legfőbb elöljáróság, egyházi és világi előkelőségek, számos külföldi személyiség és az 1930-ban rendezett Sz. Imre-ünnepség idején másfél napot töltött közöttük Luigi Sincero bíboros, a római pápa legátusa. Az 1933-ban elkövetkező világjamboree sikere érdekében is készséggel engedték át a premontreiek intézményeiket a táborparancsnokság és a külföldi delegátusok számára.

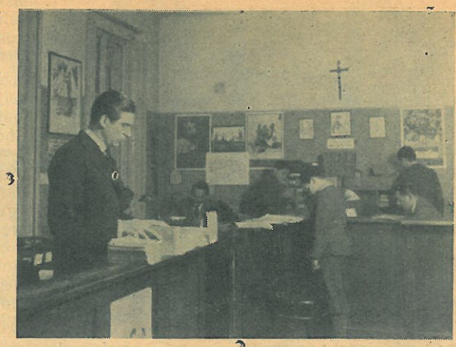
A gödöllői premontrei intézet homlokzatán hatalmas felirás hirdeti a rend jelmondatát: „Virtute vinces." (Erénnyel fogsz győzedelmeskedni.) Az innen felkészülten kibocsájtott új nemzedékek ezzel a jelszóval indulhatnak a küzdő élet terére és azzal a biztos tudattal, hogy csak hívő lélekkel, Isten felé fordított tekintettel, edzett testtel, becsületes, kitartó munkával vághatnak új csapásokat a magyar televénybe és új utakat az örökké visszavárt Nagymagyarország felé.

Szereplés a Jamboree-színházban.

Felkérjük a Jamboreen résztvevő csapatokat, hogy mielőbb jelentsék, hogy óhajtanak-e, és milyen műsorszámmal szerepelni a Jamboree-színházban. Egy-egy szám 20—25 percnél hosszabb időre nem terjedhet. Amennyiben már biztos címet is közölhetnek, úgy kérjük a kéziratot vagy az előadandó szám leírását (pl. némajáték, árnykép, stb.) is mellékelni. Előzetes próba és beküldött kézirat nélkül senkisem szerepelhet. A jelentkezés határideje március 15-e. Az előzetes jelentkezés annál inkább is fontos, mert a túlhalmozás miatt a jelentkezés sorrendjét is figyelembe vesszük. Igen ajánlatos idegen nyelvű műsordarabok betanulása is.

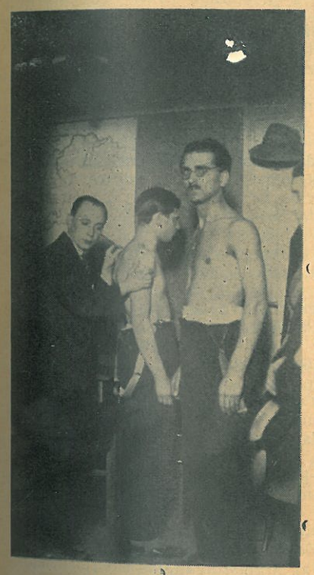
A JAMBOREE BOSZORKÁNY-KONYHÁJÁBAN.

Dugó Jani, a népszerű cserkészvezér 1929 óta mély hallgatásba merült. De hiszen jó is volt, mert eddig legalább nem volt, aki kritikát gyakoroljon, titkokat ellessen a készülő, magyar rendezésű Jamboreeről. Most figyelő őrsünk arról értesít bennünket, hogy Dugó Jani ismét él és működését továbbra is olyan sikertelenséggel kívánja folytatni, amellyel eddig szerepelt. A hivatalos híradás szerint: eddigi hallgatásának oka az, hogy az angliai jamboree egyik magyar cserkésze óvatlan pillanatban, kulacsát vele dugta be. Azóta a kulacs otthon feküdt a polcon, míg most a ködös angliai levegő afelett való örömében, hogy a magyar köd is hozzá hasonló lett, kilökte a dugót és így Dugó Jánosunk új lökést kapva, ismét ellátogatott az 1933. Jamboree műhelyébe.

A cserkészház csúszdáján.

Dugó első útja a cserkészvárba (szerintünk cserkészházba) vezetett. Ide éppen olyankor érkezett, amikor még szigorú tábla figyelmezteti a látogatókat, hogy 1—4-ig zárva. Dugó egyet gondolt és a nyitott pinceablakon lecsúszott a ház pincéjébe, ahol örömmel állapította meg, hogy a tél veszélye nem fenyegeti a Jamboree sikerét.

Odább lázas munka hangjára lett figyelmes, a cserkészbolt raktárában görnyedő emberek csomagolták a sok-sok csomagot. Ily nagy forgalmat rég nem látott. Ugy elmerült a sok érdekesség szemlélésébe, hogy amikor felért az előcsarnokba, hol a régi hatalmas portást kereste, meglepődve látta, hogy helyette udvarias, arisztokratikus sovány portás fogadja az érkezőket és igazítja útba.

Mélyre húzta a nyakát Dugó barátunk a kabátjába, hogy ne ismerjenek az arcára, s egy hatalmas vezető fedezékében felosont az emeletre.

Az első emeleten kitömött repülő sas vonta magára a figyelmét. Vele szemben látta a felírást: „Cserkészrepülők". Gyorsan széket hozott s hogy szerinte stílszerű legyen az elhelyezés, egy oldalra tette a kettőt. Éppen készen volt, amikor le akart *szállni* a székről, de közben meglátta a csapóajtón a felírást: *„húzni"*. Ezen gondolkodóba *esett*, melyből akkor ébredt a valóságra, amikor belső tolóerő folytán a földre *esett*. Ezt sokáig nem értette meg! Közben krétát vett elő zsebéből s gyorsan felírta a küszöbre: „Óvakodj a húzástól".

A második emeleten különös szobára lett figyelmes. Rendkívül világos üvegablakú ajtaja volt, ezért — valami ürüggyel fejében — bekopogott. A hugzat — amely az ajtó kinyitásakor fogadta — úgy a rácsos kerítéshez vágta, hogy csüggedten lógott rajta néhány percig. A hideg levegő csakhamar magához térítette s ekkor látja, hogy balkonszerű helyen van. Gyorsan visszatért a folyosóra.

Hosszú időt töltött a ház különböző hivatalaiban, de nem sikerült nyomon követni, oly ügyesen ment mindenhová s mint később megtudtuk, az új telefonközpontba fészkelte be magát, in-

nen hallgatva ki a gyanutlanul beszélgető vezetőket. Lássunk néhány részletet feljegyzéseiből:

„A tábori rendőrség sanyargatja tagjait. — Orvosi vizsgálaton számlálják a fiúk csontjait..."

„Egyesek nyelveket tanulnak tiszteletreméltó hölgyek vezetése mellett. Vajjon ezek nyelvtanárnak készülnek?"

„Benézve az ajtónyíláson, kis kékszínű könyvecskék tömkelegét láttam. Nagyon hasonlított a takarékkönyvekhez. Bizonyára a takarékos fiúk ismét gyüjtési lázba estek! Oly sok csomag lett belőlük, hogy nem győzték a postára vinni szétküldésre."

„Másutt a cserkészvásárra beérkező tárgyakat bírálták. Elámultam a sokféle tárgytól, amit a csapatok beküldtek, mint a szorgalmas cserkészek munkáját."

„A sokszorozó- és címírógép állandóan zakatol. Az utasítások, értesítések, körlevelek, parancsok tömkelegét készítik itt. — Sőt mi több, még kották is készülnek!"

„De a sajtócsoport sincs tétlenül. Hatalmas kötetekben gyűlik a külföldről és az országból beözönlő közlemények tömkelege, mely mind a Jamboreeről emlékezik meg. Tájékoztatók mennek mindenfelé, hogy a világ legtávolabbi részein is tudjanak róla, ismerjék meg és kapjanak kedvet a Jamboreera jönni."

„Fényképészeink tanfolyamot hallgatnak és mint a hangyák örökítik meg a felvételre kínálkozó érdekességeket."

Búcsúzóul még Dugó végigosont néhány szobán, elcsent pár levélzáró bélyeget, hogy Petivel, az őrsvezetőjével majd ilyent küldjenek zulukaffer ismerősüknek.

Majd megkereste rádió-nadrággombját s szertenézett az országban, hogy mi a látnivaló. Kikutatta, hogy hol leshet el valami olyat, amivel fejtörést okozhat testvéreinek, s még kidolgozott tervekkel fejében útnak is indult.

Elment néhány vidéki csapathoz, hogy ellesse munkájukat. Látta, hogy készülnek mindenfelé szorgalmasan. Készítik a nemzetek jelzőtábláit, rajzolják a térképeket, olvassák a parancsokat s a cserkészlapokat, küldik fel a jelentéseket, előadásokat tartanak, a lovasok gyakorolnak különböző városokban, a sátrakat javítják, tanulják a nyelveket, készítenek rövidhullámú rádiókészülékeket, téli táborokba, túrákra mennek, készülnek a Jamboree-próbára, javítják a felszerelésüket, gyüjtik a részvételi díjakat, tanulnak idegen cserkésznótákat, nemzeti himnuszokat, csinosítják az otthonokat.

Elment még az I. Cserkészkerület tábortüzére, hol igen jól szórakozott, kinézett a Cserkészparkba, ahol akársokasága lepte meg. A[illegible] rendje jóleső ér[illegible] egyenlő.

minden, ami a[illegible] választás szennyes hulmeg, hogy[illegible], hirtelen szemvillanásboree jó [illegible]vel támadnak a legkisebb nak és ké[illegible]llen.

zeteltérés, [illegible] a nép!

denütt. Itt [illegible]

meg kell [illegible]et. Ne komiszkodj!

A jó törekvés.

Dugó a végén szégyenében elhatározta ennyi jó láttára, hogy ő is megváltozik és legalább a Jamboreera igyekszik jó cserkész lenni.

Ezért hát eljött hozzám a szerkesztőségbe és arra kért bennünket, hogy keressünk valami jó őrsvezetőt, aki mellett ő is jó cserkész tud majd lenni. Addig is, míg ilyet sikerül találni, felajánlotta szolgálatait.

Vigyázzatok!

Mint régi ismerősnek felajánlottuk a „Tábori újság" főrikkancsságát, de ő karjait fölényesen összefonva ennyit mondott csupán: „nyámcs". Eleinte nem értettük e váratlan idegenszerű választ s a beszédet másfelé terelve érdeklődtünk, hogy milyen nyelvvel készül a Jamboreera, hogy külföldi cserkésztestvéreivel könnyen megismertesse magát.

Dugó barátunk felelet helyett a tolvajnyelvet kezdte magasztalni, mint amely a legészszerűbb, rövid, s amellett előnyösen érthető. Kérdő tekintetünket félremagyarázva egész lázas fejtegetésbe fogott. De megsokaltuk! Egy váratlan helyzetet teremtve kiosontunk a szobából, őt magára hagyva mintegy félóráig! Ugy látszik: ez hatott! Visszaérkezve egy cédulát találtunk az asztalon, rajta a felírás: — „sajnálom, hogy előadásom nélkülözni kénytelenek, de legközelebb folytatom! A viszontlátásra!"

A JAMBOREE-IRODA HÍREI.

Kerületi tábortüzet rendezett másodízben január 22-én, vasárnap délelőtt az I. cserkészkerület az államgépgyári lakótelep dísztermében. A Cserkészszövetség és kerület vezetőségén kívül sokszáz cserkésztiszt és cserkész nézte és hallgatta végig a gyorsan pergő változatos műsort. Ez alkalommal a 18. Lóczy-csapat Jamboree-zenekara mutatkozott be számos nívós technikára valló zeneszámmal. *Gacs János* ker. ügyvezető elnök üdvözlőszavai után a Nemzeti Nagytábor, a magyar cserkészet ezen elmult, nagy eseménye elevenedett meg filmen. A farkaskölykök énekkel, játékkal, a 310. sz. Jókai-csapat jól sikerült szavalókórussal szerepelt a műsoron. Nagy tetszést aratott a 4. Bik-csapat koromfeketebőrű zulukafferjeinek haditánca, s a 32. sz. csapat bűvészének mutatványai. Mindkettő a Jamboree-színház műsorába illik. Vitéz Farkas Ferenc, a táborparancsnokság vezérkari főnöke a Jamboree néhány problémájáról szólt az egybegyűlt cserkészekhez. Az egyes számok között a vidám tábortűzi hangulatról Velősy Béla ker. vezetőtiszt konferansza gondoskodott.

Az Ezermester Cserkészek újszerű feladatra vállalkoztak a Nemzeti Lovarda igazgatóságának felkérésére. Január 29-én este lovas-ünnepély keretében mintegy száz cserkészükkel fapuska- és zászlógyakorlatokat mutattak be szép sikerrel az egybegyűlt nagyszámú közönségnek.

A cserkészbazárbizottság hivatalos óráit — amikor az érdeklődők rendelkezésére áll — minden csütörtökön d. u. 6—7-ig tartja a Jamboree-irodában.

A magyar vízicserkészetre a megrendezendő Jamboree külön feladatokat is ró. A biztos mozgás a vizen, az evezés stílusa kell, hogy méltó legyen a magyar víziturisztika multjához. Helyes tehát, ha a csapatok cserkészmunkájukat a tél folyamán úgy osztják be, hogy ápr. 15-ig minden csapat vízimunkát végző tagja megjelenhessen az evezős tanmedencében, hol az evezés alapelemeit, a célszerű evezősstílust, a vizen való mozgásnak továbbfejlesztésére alkalmas módszereit elsajátíthatja. Nemcsak egy pár jó evezősre van szükség. Kell, hogy a vízicserkészet egységes s hatásos stílussal mutassa meg a tengerétől megfosztott magyar fajta sokoldalúságát és vízretermettségét. A magyar vízicserkészet felvonulása legyen díszes kerete a magyar Jamboreenak. Gyakorolni lehet szakszerű vezetés mellett minden hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—4-ig, ezenkívül szombaton este ½10—½11-ig a Magyar Evezős Szövetség (VIII., József-u. 61.) tanmedencéjében.

Mr. Spencer, a kenti grófság főtitkára, vetitettképes előadásokat tartott a grófság területén a Jamboreeról, Magyarországról és a magyar cserkészetről.

Február 1-én és 2-án a Táborparancsnokság a szakcsoportok vezetőinek, altáborparancsnokságoknak és a kerületek vezetőségének részvételével (110 résztvevővel) folytatólagos megbeszélést tartott az összműködés biztosítására. Igen gazdag programmal és szép eredménnyel zárult a megbeszélés, melyet mindkét napon a Testnevelési Főiskolán tartottak.

A Jamboree-plakát kész, jelenleg megy szét külföldre. Magyarországon csak április havában lát napvilágot nyilvánosan.

A braziliai cserkészek hosszú utat tesznek, hogy a Jamboreera juthassanak. Minthogy sok tanonc-cserkész van közöttük, ezek részére a közel 60 napos távollét nehézséget jelentett. Most értesülünk azonban, hogy ezek részére a főnökök készségesen szabadságot adtak azzal, hogy nekik megéri — ha távol van is —, mert a gyüjtött tudásnak és tapasztalatoknak ők is hasznát látják. Ez követendő példa.

Tolmácskiképzés. A tolmácskiképzés vezetőjének másirányú elfoglaltsága miatt a lapunk mai számában esedékes tolmácskiképzési közleményünk március 1-én jelenik meg. Ugyanez okból a tolmácskiképzési feladat szétküldése is néhánynapos késést szenved.

Felhívás. A Szövetségnek szüksége volna tökéletes angol és francia gyors- és gépirókra, akik a nemzetközi konferencián az elhangzott beszédeket és hozzászólásokat szószerint jegyzenék és a jegyzőkönyvet vezetnék. Kívánatos, hogy csak férfiak és cserkészek jelentkezzenek. Jelentkezéseket a Szövetség külügyi hivatala vesz fel.

A fotóraj febr. 2-án jól sikerült kirándulást tartott, amelyen a fényképészek a téli fényképezés módjaival is megismerkedtek.

Január 28-án nyílott meg a 6-ik idegenvezetői tanfolyam, mely 8 hétig fog tartani. Felvilágosításokat készséggel nyujt a Jamboree központi irodája: Budapest, V., Nagy Sándor-utca 6. sz. Cserkészház.

Váli Ferenc dr. február 5-től 12-ig Londonban a nemzetközi irodával tárgyalásokat folytatott, amelyben még a függőben lévő ügyeket beszélték meg.

A Jamboree területén a villanyvilágítás hálózatának kérdése teljesen és sikeresen megoldódott, amennyiben a hiányzó összes oszlopokat kiegészítették és az áramszolgáltatás elosztási hálózatának kérdését sikeresen megoldották.

Az idegen nyelvű rádióelőadássorozat keretében febr. 10-én este ¾11 órakor dr. Nagel Edgár külügyi titkár tart francia nyelvű, febr. 15-én este ¾11 órakor pedig dr. Borsitzky Sándor nyelvű, febr. 15-én este ¾11 órakor pedig dr. Borsiczky Sándor születéséről.

A Francia Cserkészszövetség legújabb jelentése szerint a Jamboreera jelentkező cserkészek száma 1500-ra emelkedett. A franciák már pontosan tudatják azt az órát is, mikor hozzánk érkeznek és pedig két külön vonatukon aug. 2-án hajnalban.

Néhány kérdés, melyre a Jamboreen sokszor kell majd választ adnod.

Mi a cserkészet nemzetközi szervezete? — Milyen a táborparancsnokság szervezete? Adott esetben hova utasítanál érdeklődőket? — Az egyes nemzetek milyen altáborokba vannak beosztva? — Idegenekkel szemben való helyes magatartás. — Mi a [illegible]ati jelentősége? Hogyan válik azzá? — Mi a [illegible]ge cserkészszempontból? Hogyan érjük [illegible] nemzetgazdasági jelentősége? — A [illegible]t és alatt. — Milyen cserkészközFelkérjük a Jamboreen részt[illegible]ból) használtál fel legeredményeJamboree-színházban. Egy-egy [illegible]ámára? — Idegen nyelv tanulúgy kérjük a kéziratot vagy [illegible]nyel erőfeszítést magára és csakkézirat nélkül senkisem szerep[illegible]t a csodaszarvas a Jamboree jelnek [illegible]yelem a Jamboreen. Hogyan és túlhalmozás miatt a jelentkező[illegible] meg a Jamboree zsebkönyvekben? (Kipróbálni.) — Mi az eljárás megbetegedés, szerencsétlenség, tűz, vízcsőrepedés, közönséggel való kellemetlenség esetén? — Mi az eljárás járványos megbetegedés esetén? — Hány próbát tettél le a Jamboree előtti egy évben és milyen alapossággal? — Meg vannak-e a Jamboree szempontjából különösen fontos próbapontjaid? (Legalább is a teljes II. o. próba.) — Meg tudod-e mondani, mivel készül[illegible] különösebben és mivel, mi módon akarod magad hasznos tagjává tenni a Jamboreenak és a nemzeti ügynek? — Hogyan gyüjtjük és őrizzük meg tapasztalatainkat a Jamboreen?

A feleletet már most ad[illegible] meg rá, de jól tedd el a választ, hogy amikor szükség lesz rá, előhúzhasd. E kérdések különben a Jamboree-próba anyagát is képezik.

Dermedt csend. A forradalmi alapon szervezkedő új állam polgárai fölött átsuhan a külpolitikai problémák felhője. Miért is van az, hogy kívülálló nagyhatalmak beleszólnak az ember legegyénibb belügyeibe is?

Egy félénk hang a balsarokban:

— Ha Igazgató úr jön, akkor hamar elhallgatunk.

— Nem lehet, gyerekek, hiszen így állandóan veszélyeztetnétek a forradalom vívmányait. Különben is felforduláskor nem lehet egy modern állam alapja. Lehettek monarchia vagy köztársaság, de a zűrzavar nem alkotmányforma. Megértitek, úgy-e?

— Igen. Értjük. Hát akkor éljen a köztársaság!

— Jól van. Ezt is elfogadom. Hát akkor most csináljuk meg a II. háló új alkotmányát.

Izgatottan ültek fel vagy dőltek félkönyökre a fiúk. Az ügy határozottan komoly irányban fejlődik.

Ujból Atya szólt.

— Nem kell új dolgot kitalálnunk. Alapul vehetjük valamelyik nagy köztársaságnak szervezetét. Franciaország jó lesz?

— Jó lesz.

— Tehát figyeljetek. Francia alapon egy modern köztársasághoz a következő dolgok kellenek: elnök, kormány, szenátus, kongresszus és nép. Az első négy vezeti az ötödiket. Ugy-e, világos?

— Igen. Értjük.

—Tehát a II. háló alkotmányában is ezeknek a tényezőknek kell szerepelniök. Kell egy elnök...

(Kisöcsi itt kihúzta magát, mert természetesnek találta, hogy elnök senki más nem lehet, mint csak ő. De Uli és Bandi is kihúzták magukat, mert miért legyen Kisöcsi az elnök, mikor ők is másodikosok és ők is eleget ordítottak a forradalom érdekében? A három önjelölt ellenséges pillantásokkal méregette egymást.) Atya folytatta:

— Kell azután kormány, erre egy ügyes fiút fogtok megválasztani. (Jenőke, Bocs és Dódi egyszerre ültek fel az ágyukban.) — Kell kéttagú szenátus, háromtagú kongresszus. Ez összesen hét. Béla nem számít, mert őt lecsaptátok; kilencen vagytok, marad tehát egy fiú népnek. Igy gyönyörűen kijön a modern köztársaság szervezete. Jó lesz?

Ujjongó, lelkes helyeslés. Kis Kuszon és Srácon látszik, hogy még nem döntötték el, milyen méltóságot pályázzanak meg; Béla szótlan érdeklődéssel hallgatta a tárgyalást és szivében éledő reménységgel figyelte atya titokzatos mosolygását. Az elnökjelöltek a torkukat köszörülték. Lesz itt mindjárt parázs választási háború!

— Várjatok csak. Az elnökválasztások mindig óriási felfordulással, korteskedéssel, harccal, emberhalállal járnak. Mi legyünk bölcsebbek, mint a franciák és kezdjük a választást alulról. Megválasztjuk a népet, aztán a kongresszust, szenátust, kormányt és utolsónak az elnököt. Igy elkerülünk minden vetélkedést. Jó lesz?

Zavartan pislogott a banda; hirtelenében egyik sem látta át, hogy az ő tervei számára jó lesz-e az új rendszer. Béla már sejtett valamit és kuncogva szorította arcára a párnáját. Atya változatlan komolysággal folytatta a tárgyalást:

— Tehát először megválasztjuk a népet. Ki legyen a nép?

— Az elsősök! — zúgták Kisöcsi, Uli és Bandi.

— Kis Kusz! — Jenőke! — Bocs! — Srác! — Dódi! — kiabálták a mujkók összevissza. Csak abban voltak egészen egységesek, hogy mindenki egy másik pajtásának nevét kiabálta, egy sem a magáét.

— Hát szóval ki?

— Kiskuszjenőkebocssrácdódi!!!... — Iszonyú hangzavar. Az elsősök keménygerincű politikusoknak mutatkoztak: mind kitartott eredeti jelöltje mellett.

— Gyerekek, ordítással nem megyünk semmire. Találjunk okos választási alapot! Például...

Bocs hangja felsivított: Jenőke legyen a nép, mert ő a legfiatalabb!

Jenőke: Dódi legyen, mert ő a legkisebb!

Dódi (rémülten): Kis Kusz, mert ő a legkövérebb. Ő jól képviselheti a néptömeget egymaga is!

— Jenőke!

— Dódi!

— Kis Kusz!

— Jenőkedódikiskuszbocssrácbrmbrmbrmbrm...!!

Atya rémülten fogja be a füleit. Béla viharosan vidul a párnája mögött.

— Gyerekek!... Felébresztetek minden elevenen alvót a házban! Figyelem! Látjátok, még csak népet választunk és máris olyan felfordulást csináltok. Hát mi lesz az elnökválasztásnál?

— Atya, kérem, én nem akarok nép lenni!

— Hogyne, mindenki kap valami előkelő tisztséget és pont én legyek a nép!

— Legyen a Kisöcsi, vagy a másodikosok közül akármelyik. Köztársaságban úgyis mindenki egyenlő.

— Kisöcsiék látják, hogy a népválasztás szennyes hullámai már őket is nyaldosni kezdik, hirtelen szemvillanással megértik egymást és közös erővel támadnak a legkisebb ellenállás irányában: kis Kusz ellen.

— Kis Kusz, igazán, legyél te a nép!

— Én nem leszek!

— De nézd, elrontod az egészet. Ne komiszkodj!

— Nézd, Kusz, egy köztársaságban a népnek van a legjobb dolga, mert a többiek mind őérte vannak.

— Igen, mindenki őneki parancsol. Én nem leszek nép!

— Te, Kusz, holnap úgy megverlek, ha rögtön nem leszel nép!

Kis Kusz felugrik az ágyában, kövér kis ábrázatán az elkeseredés könnyei pörögnek: Nem leszek! Atya, kérem, én nem leszek nép! Én... én inkább elmegyek ebből a hálóból!... Vagy jöjjön vissza a Béla duxnak, az sokkal jobb, mint így!...

Mindenki a Kusznak magyaráz és ő mindenkinek egyszerre pöröl vissza .Szörnyű hangzavar, hadonászó kezek és lábak tömkelege.

Atya végre felemeli a kezét.

— Gyerekek, elég volt! A történelemfilozófia azt tanítja, hogy a köztársasági államformához bizonyos magasabb intelligencia szükséges a népekben. Én ennek az érettségnek nyomát sem látom.

Előveszi az óráját és komoly arccal nézi az időt.

— Atya, kérem, a Kusz az oka mindennek!

— Csend! Egyformán oka vagytok. Te vállalod, hogy nép leszel?... No, ugy-e? Adok nektek két perc időt. Azalatt vagy megválasztjátok a népet, vagy áttérünk egy másik államformára, mert a köztársaságra nem vagytok eléggé érettek.

Előveszi az óráját és komoly arccal nézi az időt. Az ágyakból kibújnak a fiúk, a fejek összehajolnak, élénk, izgatott tárgyalás következik, ki-kihallatszik kis Kusz tiltakozó hangja és Kisöcsi haragos érvelése. Végre atya zsebreteszi az óráját és felnéz.

— Elmúlt a két perc. Vissza az ágyakba! Nos, határoztatok?

— Atya, kérem, nem lehet velük bírni. Senki sem akarja vállalni.

— Akkor csend, vége a tárgyalásnak. Leültem veletek tárgyalni az államformáról, mert azt hittem, reformokra megérett, modern forradalmárokkal van dolgom. Bebizonyult, hogy a köztársaságra nem vagytok érettek. A monarchiát ti magatok szüntettétek meg. Nincs más hátra, mint a harmadik államforma: a diktatura. — (Felállt és a hatalmasnak parancsoló hangján hirdette ki a döntést): Kihirdetem a diktaturát. Holnap reggeltől kezdve a II. hálóban diktátor uralkodik. Semmi szabály nem köti, mindent elrendelhet és ellene egy mukkanás nem lehet. Teljes hatalmú diktátornak kinevezem Bélát! Dixi.

Azt mondják, a világ végén, ha mindenek befejeződtek, nagy csendesség lészen. Én nem hiszem, hogy ezt a csendességet csak hasonlítani is lehessen ahhoz a dermedt némasághoz, amely erre a döntésre ráfeküdt a II. hálóra. A fiúk kövémeredve bámultak, csak Béla ágya felől hangzott visszafojtott, halk kacaj.

Kisöcsi szólt végre rekedten, suttogva:

— A-a-atya ké-érem, hogy lesz az?

— Ugy lesz, ahogy mondtam. Felborítottátok a duxrendszert, köztársaságra viszont éretleneknek bizonyultatok. Én további forradalmat meg nem engedek. Béla, mint diktátor veszi át a háló irányítását. Minden szava parancs, fellebbezés nincs. Jaj annak, aki ellen a diktátor parnaszt emel. Most tessék lefeküdni, eloltom a villanyt, aludjátok ki szépen a forradalom fáradalmait. Jó éjszakát!

— Jó éjszakát! Laudetur...

Atya mögött becsukódott az ajtó. Bent egy elkeseredett hang suttogta:

— Megállj, kis Kusz!

Felcsattant a diktátor szava:

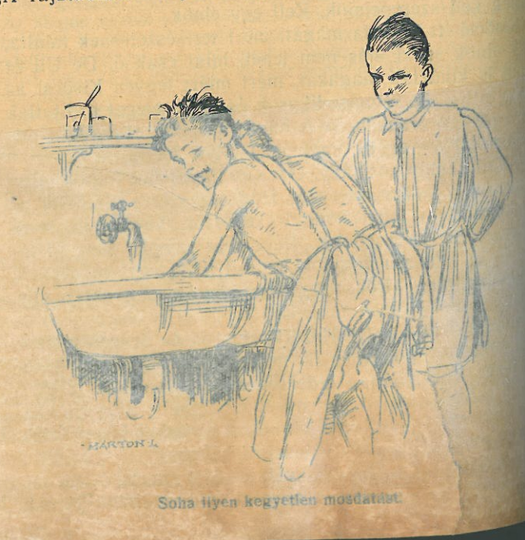
— Csend!

És csend lett.

*

Másnap Béla félórával ébresztő előtt kiparancsolta a népet az ágyból. Szigorú, zord arccal osztogatta parancsait, csak a szemében szikrázott egy kacagó kis ördög minden huncutsága. Összeszedett minden cipőt, szandált, bakancsot az ágyak alól, szekrényekből és levezényelte a népet a cipőtisztítóba. S míg a többiek édes álmukat aludták, a szuterénban sorra fényesedtek a cipők, amint sötét arccal, foguk csikorgatva dolgoztak a leigázott forradalmárok. Kisöcsi sötét boszszúállás szellemétől vezetve, végigkente fekete suviksszal kis Kusz gömbölyű ábrázatát, de Béla szeme felvillant és Kisöcsi nyögve kente, kente, meg fényesítette büntetésből a Kusz csupa-sár bakancsát. Közben felkelt a többi nép is és a cipők kifényesedvén, Béla mosakodásra rendelte hadait. Soha ilyen kegyetlen mosdatást! Ott állt mellettük, mint egy vigyorgó démon és újabb, meg újabb szappanozást, meg dörzsölést rendelt el; a fogukat négyszer is újra mosatta, amit pedig a fésülködés terén cselekedett, az már egyenesen tirannizmus volt. A többiek régen felmentek reggeli imára, amikor a II. háló még egyre fésülködött és újból fésülködött, mert Béla a legnyalkábban lesímított frizurákat is összeborzolta és visszahajtotta a gyereket a tükör elé.

Reggelire csengettek. A diktátor már ott állt az ebédlő ajtajában és sorra küldte vissza alattvalóit a tanulóba. „Rendetlen az asztalod!“ — „Rakd össze a fiókodat!“ — „A rajztábla-állványt tessék összerakni!“ Arcuk verejtékével, nyögve dolgoztak a fiúk és végül félperc időt kaptak arra, hogy a kávéjukat felhörpintsék s aztán hajrá, iskolába!...

Soha ilyen kegyetlen mosdatást.

Nem mondom el ennek a borzasztó napnak a történetét. Csak annyit jelzek, hogy az iskolában töltött órák a pihenés minden gyönyörűségét jelentették a felkelők számára, mert délután, a studium idejét kivéve, minden percüket lefoglalták a diktátor parancsai. Míg a többi játszott, futballmeccset élvezett, rádiózott, vagy a tornateremben dolgozott Mukibával, addig a II. hálósok a következő feladatokat végezték:

Ruhaszekrény rendezése (három-négyszer újból ismételve); összes ruhák kikefélése (Béla ott is hibát talált, ahol nagyítóüveggel sem lehetett volna egy porszemet felfedezni); gombok felvarrása; fayence-mosdók, poharak ragyogó tisztára mosása (Dódi tiltakozni próbált, hogy ez az inasok munkája, mire büntetésül neki kellett a diktátor mosdóját is kisikálnia); tíz sor német szöveg lefordítása és betanulása; öt számtanpélda megcsinálása; este pedig, amikor már alig álltak a lábukon, két-kétoldal szépírási gyakorlat.

Este, ima után, lógóorrú küldöttség kereste fel Atyát a szobájában. Béla a II. hálóban éppen ágybevetési kurzust tartott, de alázatosan előterjesztett kérésére megengedte Kisöcsinek, Ulinak és Dódinak, hogy Atyához mehessenek. Hogy mit tárgyaltak bent, mit nem, azt én nem sejthetem. Csak két további eseményt tudok, amelyekből sejteni lehet az előzményeket:

1. Negyed tízkor, amikor a ház már elcsendesedett, csak a II. hálóban vetették és bontották az ágyaikat vezényszóra a fáradságtól félholt fiúk, megjelent az Atya és hirdetett: „Nálam járt a II. háló küldöttsége és könyörgött, hogy a diktatúra helyett állítsam vissza a forradalom ledöntötte dux-rendszert. Komoly megfontolás után úgy határoztam, hogy még egyszer teljesítem a nép kívánságát. A diktatúra tehát e perctől fogva megszűnik, Béla, mint dux, átveszi újra a hivatalát és most sipirc, az ágyba, egykettő és álmodjatok újabb forradalmakról.“ — Azóta a II. háló újra a legstrammabb és nagyon büszke a duxára, aki a legkiválóbb dux a világon.

2. A Csibészklub legközelebbi gyűlésén a végrehajtott programpontok beszámolójánál Kisöcsinek kellett jelentést tennie tevékenységéről. A jelentés rövid és spártai egyszerűségű volta mindenkit mélyen meghatott. Igy szól: „Programszerűen fellázítottuk a II. hálót, de az Atya kifogott rajtunk és Dódi, meg én, egy egész napig nyögtük a többivel együtt a diktatura igáját. Javaslom, hogy ezentúl csak olyan hálókban csináljunk forradalmat, ahol nem tanyázik egyetlen klubtag sem.“ — A jelentés egyhangúlag elfogadtatott.

Igy történt, hogy a Csibészklub győzött is, meg le is győzetett egy időben.

(Folyt. köv.)

ÜVEGFESTÉS.

Az ipari munkák próbapontjánál sablónos lombfűrészmunkák, cövekfaragások helyett egyszerű és mutatós, de mindamellett kevéssé ismert és alkalmazott munkát vezethetünk be, mely nemcsak újszerűségével, de tetszetős kiállításával akár a cserkészszoba, akár saját szobánk díszítésére is felhasználható.

Az üvegfestésnél nem az üveg*et* festjük, hanem üveg*re* festünk. Magához a munkához nem kell sem nagy felkészültség, sem különösebb anyagi megerőltetés, mert egy kép kiállításához mindössze egy kis üveglap, kevés tus és pár cm² staniolpapiros kell. Az üveglemezt összetört ablaküvegből vágjuk vagy vágathatjuk ki, de elrontott negatívlemezek is felhasználhatók, a staniol szintén nem kerül pénzbe, így mindössze a tust kell megfizetni, de ez meg szintén nem fog anyagi válságba kergetni senkit a rossz pénzügyi viszonyok ellenére sem. Egy üveg tus 40 fillér, de ennyiből 15—20 képet is „gyárthatunk“, így egy képre 2 fillérnyi tus fog elfogyni legfeljebb.

A munka kivitele a következő:

Először is mintát keresünk, melyről a képet csinálni akarjuk; ennek megfelel akármilyen tetszésszerinti árnykép, vagyis olyan kép, ahol a körvonalak (silhouette) látszanak, illetve ki vannak emelve. Lehet magyaros minta (a „Magyar motívumos“ füzetből) stilizált virág, koszorú vagy akármilyen élőkép, árnykép, csak a mintának a háttérből való éles elhatárolodása a fontos.

Ha a természetes nagyságú minta (akkora, mint amekkorára a képet akarjuk készíteni) megvan, a tisztára törült üveglapot ráhelyezzük és vékony, 6-os ecsettel a mintát egyszerűen átmásoljuk az üvegre. Az ecsetre ne vegyünk sok tust, mert szétfolyik, mihelyt az üveget éri, úgyszintén az egyszer befestett részre ne menjünk vissza mégegyszer, amig meg nem száradt, mert foltos lesz és felhólyagzik az előbbi festés. Ha azonban megszáradt, újra át kell festeni az egészet, sőt ha még így sem fekete, még egyszer!

Ezzel a kép készen is van, illetve a munka nagyobb részén túl is vagyunk, ekkor jön azonban a dolog dekorativ része, t. i. hátteret készítünk a képnek. E célból a kép nagyságának megfelelő egész staniollemezt szerzünk s egy kissé összegyűrve a kép festett oldalára helyezzük. Hogy aztán itt is maradjon, a képet egyszerűen bekeretezzük.

A leírásból úgy látszik, hogy a munka nem is olyan nehéz, de a gyakorlatban bizony mégis sok türelmet kíván s korántsem megy olyan egyszerűen, mint így olvasva. A tus, bármilyen óvatosan festünk is, túl fog terjedni a minta szélén, esetleg lefolyik, de meg mikor újrafestjük, foltos is lesz.

Az előbbi hibát a tus megszáradása után bicskával javíthatjuk ki oly módon, hogy a felesleges részt kikaparjuk, míg a foltokat többszöri átfestéssel és sok tussal tüntethetjük el.

Ilyen festéssel nemcsak képeket, hanem sok másfajta dísztárgyat is készíthetünk (hamutartó, tálca, stb.), melyek szüleink, rokonaink körében bármilyen alkalmi ajándéknak igen jól beválnak. Fogjatok tehát hozzá, jó munkát! *Ferber Mihály.*

Elérkezett a tavaszi kirándulások ideje,

ha azt akarod, hogy kirándulásod cserkészszerű legyen, ne mulaszd el magaddal vinni a legújabb (VII.) kiadású **CSERKÉSZKÖNYVET.**

Ha netalán még hiányozna ez felszerelésed közül, úgy szerezd be minél előbb a **Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatalában** vagy **a Cserkészboltban. Ára mindössze 2 P.**

NEMZETI RUHATÁR JELMEZÜZEM JELMEZKÖLCSÖNZŐ
Budapest, VIII., Múzeum-körút 2. Telefon: József 40-4-63.
Előadásokra korhü jelmezek a legszebb kivitelben kaphatók.
Cserkészeknek nagy kedvezmény.

A longuevali csonka kereszt

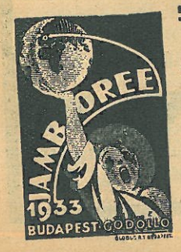
Irta: Koszter Atya.

Sanyi: Jé, de jó neked!
Ferkó: Az angoloknak nagyon jó!
Róbi: Azért én nem adnám az én magyar szegénységemet semmiféle angol gazdagságért!
Ralph (hirtelen hozzáfordul és kezet nyujt neki): Igazad van, öreg fiú! Te tetszel nekem. Én sem cserélnék a világ egy népével sem. Legyen mindenki büszke az ő népére!
Nagypapa (csendesen): Derék kis angol! Ez férfibeszéd. Szeretem!
Imre: Nagypapa, talán menjünk be a szobába, hogy Ralph lemosakodhasson. Nemsokára asztalhoz ülünk.
Nagypapa: Jó, menjetek be, gyerekek. Jövök én is. (Udvariasan utat engednek s nagypapa megindul a lépcső felé. Ralph is félreáll; nagypapa karon fogja és előre tessékeli.) Előre, kis öcsém! Te most vendég vagy nálunk!
Ralph (meghajol): Csak ön után, uram! (Nagypapa felmegy a lépcsőn s utána a többiek is felsietnek a terembe s eltünnek.)
Sanyi (Bélával kisé visszamarad s Johnt bámulják, aki karján Ralph köpenyével, mindeddig szótlanul, mozdulatlanul állt a bal sarokban): Nézd, a lordot meg itt felejtették. Meg fog haragudni.
Béla: Az baj lenne, mert ez nagy úr lehet. Nézd, milyen előkelő!
Sanyi: Hívjuk föl!
Jóska bácsi (előre jön a sarokból, ahol eddig a gereblye nyelére támaszkodva állt és Johnt nézegette): Aszondom, úrfi, tolassák föl mán ezt a figura méltóságost is, mer még mög-haragszik, oszt randalérozni kezd.
Béla: Éppen arra gondoltunk mi is. (Sanyihoz.) Te, hogyis mondta a Ferkó az előbb?... Mikor az angol pajtással beszélt...
Sanyi: Valami ajselldagot mondott, meg valami oldfelót. Csak nem tudom, mit jelent az.
Béla: Mindegy, próbáljuk meg. Biztosan valami barátságos hivogatást jelent, mert a Ralph milyen szépen jött rá. Mondd neki, hátha megérti.
Sanyi. No jó. (Odamegy az angol elé és ujjával hivogatva és mutogatva a verandára, mondja.) Oldfeló, ajselldag . . . hinauf . . .
John (felháborodott pillantással végigméri Sanyit és valamit morogva a foga között, merev tartással és léptekkel megindul a terraszra).
Jóska bácsi (utána hajolva, megvetéssel és bámulattal nézi): Ej no!
Sanyi (boldogan): Látod, megértette. Barátom, sohasem gondoltam, hogy egy angol lorddal fogok beszélgetni életemben! Mit szólnak holnap a fiúk, ha ezt elmesélem az iskolában! A Rozenzweig meg fog pukkadni az irígységtől.

XI. jelenet.

Soffőr (tipikus soffőr, nagy sapkában, rövid bőrkabátban; jön balról): Jó estét, urak.
Béla, Sanyi: Jó estét!
Jóska bácsi: Adjon Isten. Hát te ki lennél, öcsém?
Soffőr: Én annak a szép masinának a kocsisa vagyok. Én hoztam az urakat Budapestről.
Sanyi: Jé, maga a Rolls Roys soffőrje! Szép autójuk van, soffőr úr.
Soffőr: Az angol követ kocsija. Pompás gép. Ha az ember nekiereszti, csak úgy falja a kilométereket.
Jóska bácsi: Oszt nem félsz iccaka ilyen bolond masinával az Istent kisérteni? Hogy egyszer csak darabokban kerülsz az árokba?
Soffőr (kacag): Nem addig, öreg, amig én fogom a kormánykereket! Tizenkét éve mindig auton járok, de soha még baj nem történt velem. (Csendesen.) Imádkozik ám értem az édesanyám messze, egy kis dunántúli faluban!
Jóska bácsi: Ugy akkor jól van. Akiért az édesanyja imádkozik, annak még az ördög masináján sem eshetik szerencsétlenség. Csak az édesanyádat megbecsüld ám, öcsém!
Soffőr (melegen): Megbecsülöm, öreg. Másom úgy sincs a kerek világon!
Béla (összesúgott Sanyival): Soffőr úr, mutassa meg nekünk a gépét. Még sohasse láttunk ily szép masinát közelről.
Soffőr: No jöjjenek, majd megmutatom. Még fel is ülhetnek rá, ha mernek.
Béla (újjongva): Hujj! Nagyszerű! (Sanyihoz.) Gyere, hívjuk le a Róbit, meg a Ferkót! Siessünk! (Felszaladnak a lépcsőn a terraszra.)
Jóska bácsi (bizalmasan a soffőrhöz): Ugy-e, öcsém, ki ez a hosszú méltóságos úr, akinek a képe két oldalán nőtt ki a szakálla? Valami angol geróf, mi?
Soffőr: Miféle méltóságos úr? Nem hoztam én mást, mint egy kis angol fiút, a követ úr vendégét.
Jóska bácsi: De a nyakigláb geróf, aki mindig úgy tartja a nyakát, mintha botot nyelt volna, oszt úgy lépeget, mint a gólya, akinek merevség állott a lábába.
Soffőr (nagyot kacag): Nem geróf az, öreg, hanem a követ úr inasa. Az angol inasok mind ilyen előkelőek. Ő szolgálja ki a kis úrfit, míg nálunk utazgat.
Jóska bácsi: Inaas? . . . Hát nem geróf? . . . Hijjnye, az üstökit, de röstellöm az esetöt? Engemuccse valami nagy úrnak néztem. (Fejét csóválva kiballag.) No de illyet!... No de illyet!... (A soffőr mosolyogva néz utána.)
Béla (megjelenik a terraszon, nyomában tolonganak a fiúk): Gyertek, siessünk, huj, huj! (Nagy lármával kirohannak a lépcsőn a soffőrhöz.)
Sanyi: Itt vagyunk, soffőr úr. Ezek a barátaim, akik szintén szeretnék látni a gépet.
Soffőr (megnézi őket): Jól van no. De semmihez ne nyuljanak, semmit meg ne forgassanak, nehogy baja legyen a gépnek. (Megindul kifelé.)
Róbi (utána tódulnak): Persze, hogy nem nyúlunk semmihez. Elvégre az ember gimnazista korában már ért az ilyen kenyes szerszámokhoz! (Kimennek.)
(A szín pár pillanatig üres marad; az asztalon a zászlódarab és a levelezőlap a terrasz lámpáitól élesen megvilágítva pihen. Kívülről felhangzik kétszer, háromszor az autó tülökje és *Ferkó* kiáltása: „Hadd töföljek már én is, no" és utána újból a tülök szól. A terraszon megjelenik Lacika és Ralph; beszélgetésbe merülve lassan jönnek lefelé.)

(Folyt. köv.)

A Jamboree-plakát mintájára elkészült **a mellékelt nagyságban, két színben, izléses kivitelben a borítékzáró bélyeg.** Minden cserkésznek kötelessége a jamboreenak valamikép propagandát csinálni. Itt az alkalom a jó propagandára. Ismerőseidet, barátaidat bizonyára felkeresed leveleiddel és a levelek borítékján mindig marad egy kis hely a jamboree-bélyeg részére is.
Olcsóságánál fogva reméljük, hogy a jövőben nem fog egy cserkésznek leveléről sem hiányozni ezen záróbélyeg.
Beszerezhető **a Gazdasági hivatalban** és a **Cserkészboltban,** egy ív ára, amely 25 bélyeget tartalmaz, 10 fillér.
A bélyegek ára postabélyegben is beküldhető, azonban a portó a rendelőt terheli.

A JAMBOREE POSTÁJA.

Milyen lesz a Jamboreen az előírásos ruházat? (Ritzmann Jenő.) A felszerelés szabályos egyéni felszerelés. Civilruhadarabok (felsőkabát is) viselete tilos.

Kalap, 2 drb cserkészing, rövid cserkésznadrág (papok, idősebb urak és külön engedéllyel bírók kivételével), **szabályos nyakkendő, cs.-harisnya** (nem fekete) **kötelezők.** E ruhadarabok természetesen lehetnek viseltek, tábort-látott ruhadarabok. Ezt szívesen is látjuk. Nem kell az összes magyar cserkészek ruhájának egyszínűnek lenni.

Lesznek-e a Jamboreen magyar részről kisfiúrajok? (Ritzmann Jenő.) A kisfiúk a kisfiú-telepen fognak táborozni, kisebb csoportokban 4—5 napig.

Mi a Jamboree-tábor pontos ideje? (Georgevits György.) A Jamboree táborozás pontos időtartama VIII. 2—16.

Eljön-e Baden-Powell a gödöllői Jamboreera? (Littke László, 25.) A Jamboreera Baden-Powell eljön.

Feltételezhető-e, hogy a Jamboreen cserkészekből álló jazz-zenekar is lesz, mely „modern" táncdarabokat fog játszani és amelyre modern táncokat cserkészek fognak járni? (Czékus Tamás.) A Jamboreen nem lesznek „modern" táncok és jazz-zenekar.

Mikor tudom meg, hogy a Jamboree-jelentkezési lapomat elfogadta-e a Taborparancsnokság? (Molnár József, 3.) A Jamboree-irodába tényleg beérkezett jelentkezési lapokra a Táborparancsnokság azonnal válaszolt.

Miről ismerhetjük meg majd a Jamboreen, hogy milyen országbeli fiúval van dolgunk? (Molnár József, 3.) Az egyes országok cserkészeit ruházatukról és jelvényeikről lehet felismerni és megkülönböztetni.

Hány külföldi lesz a Jamboreen? (Georgevics György.) Az előjelek szerint 14—20.000. A jelenlegi jelentkezések szerint (mind az előzetes, mind a legutóbb beküldött jelentkezések figyelembevételével) a létszám febr. 1-én magyarokkal 30.140.

Milyen fiatal lehet az idegenvezető és hány nyelven kell beszélnie? (Georgevics György.) Legalább betöltött 14 év és 1 nyelv tökéletes tudásával kell bírnia az idegenvezetőnek.

Főznek-e idegen ételeket a Jamboreen? (Georgevics György.) Igen. A kapott nyersanyagból mindenki tetszés szerinti étrendet állíthat össze.

Mennyi lesz egy cserkész részvételi díja? (Gregor Sándor, 810.) Napi 2 P. Aki 16 napra jön táborozni, annak 32 P a főtáborban. A többi segéd-, repülő-, kisfiú- és vendégtáborokban ettől eltérő.

Előreláthatólag mely ország cserkészeit fogják legjobban kedvelni a Jamboreen? (Palatinus J., 550.) Amelyiknek legjobb lesz a cserkészete.

Ki, vagy mi fogja a legszebb emléket hagyni a résztvevők számára? (Palatinus J., 550.) A tábor összessége. Mindenkire azonban ezenkívül más is hatással lesz. Igy egy-egy jól sikerült kirándulás, egy szép bemutatás, hangulatos tábortűz, stb.

Lesz-e belépődíj a Jamboreera? (Georgevics György.) Igen. Mégpedig sokféle. Hétköznap más, ünnepen más.

Hányan vehetnek részt a Jamboreen? (Fazekas J., 188.) Összesen 30.000-en (a főtáborban). Ennyit bír el az élelmezési és szállítási szervezet.

Az európai országok közül melyikben van a legtöbb cserkész? Angliában, ahol a 200.000 főt is túlhaladja.

Milyen B. P. cserkészingének a vállpántja? (Sz. A., 28. öv.) B. P. nem szokott rangjelzést viselni a vállpántján.

CSERKÉSZEK
használjátok
„CSERKÉSZ"-irónokat
„CSERKÉSZ"-radírokat
„CSERKÉSZ"-pasztellokat
*
Kaphatók minden papírkereskedésben.

III. KERÜLET.

385. sz. **„Botond"-cserkészcsapat** január hó 29-én műsoros-előadást rendezett nagy sikerrel.

V. KERÜLET.

Hódmezővásárhelyen az összes cserkésztisztek hetenként gyűlést tartanak és a jamboreera szükséges előkészületeket így közösen megbeszélve intézik.

A 277. sz. Szeri-ö.-cs.-csapat négy őrsben dolgozva készül a jamboreera. A jogászokból alakult a szociális őrs, az aktiv cserkésztisztekből az ú. n. cserkészőrs, külön őrsöt alkotnak még az orvosok és bölcsészek is. Céljuk az élethivatásba belevinni a cserkészeszméket praktikus szempontból. Ezenkívül külön készülnek a jamboreera mint táborihordók, lovasok, tolmácsok és mint a póstához beosztottak.

A 124. sz. csapat parancsnokságának javaslatára a jamboree táborparancsnokságnál értekezlet volt, melyben a lovascserkész-kérdéseket tárgyalták meg. A csapat január 30-án elméleti rendőr-versenyt tartott.

A szegedi csapatok parancsnokai január 30-án közös értekezletet tartottak a kerületi elnök vezetésével. Ezen megbeszélték az új központi fekvésű kerületi helyiség felhasználását, előnyeit. Megtárgyalták továbbá a következő hónapokban tartandó propaganda előadásokat, (matinék, tábortüzi estek, mozielőadások stb.).

Őrsvezetői tanfolyamot rendez a kerület február hó elejétől, melyen a szegedi csapatok őrsvezetői vesznek részt, hogy ezáltal is egy szintre hozzák a szegedi cserkészcsapatok színvonalát.

A 123. sz. Pálfy Dániel-cserkészcsapat január 29-én megkezdte második eszperantó tanfolyamát. A csapat nagyban készülődik a március hóban tartandó cserkészkiállításra és csapatünnepélyre.

Az 555. sz. Csajághy-cserkészcsapat elvállalta, hogy a szegedi jamboree-matinék propagálására színes plakátokat fog készíteni.

123. sz. „Pálfy Dániel"-cserkészcsapatban nagy fellendülést mutat a külföldi levelezés: öt nyelven folyik. Az újoncokkal együtt a levelezők száma 31.

A Szegedi Cserkész Eszperantó Gyakorló Kör tanfolyamait szerdán és szombaton tartja az ipariskolában. Az egyik tanfolyamot Végh Endre dr., ny. Máv. felügyelő tartja.

VI—VII. KERÜLET.

†

A Kerület fájdalmas, de a Mindenható akaratában megnyugvó szívvel jelenti, hogy szeretett társelnöke,

Dr. BAUMGARTNER ALÁN,

ciszterci-rendi áldozópap, középiskolai tanár

életének 43-ik, cserkészmunkálkodásának 17-ik évében hosszas betegség után a haldoklók szentségétől megerősítve, 1933 február hó 7-én Budapesten meghalt.

Dr. Baumgartner Alán a VI—VII. cserkészkerületnek megalakulása óta fáradhatatlan főtitkára volt, betegsége kezdetéig. Melegszívű testvér, őszinte jóbarát, megértő vezető, nagyon sok testvéri szívet borított gyászba halálával.

A kerület gyászában talán még fájdalmasabban osztozik a pécsi ciszterci reálgimnázium 47. sz. P. C. F. cserkészcsapata, amely alapító parancsnokát és 16 éven át szerető vezetőjét, jóságos lelkü atyját vesztette el Baumgartner Alánban. Értékes munkálkodását miniszteri elismerés, a Nemzeti Nagytábor, az angliai világjamboree kitüntető okiratai értékelték, de a legszebb elismerés cserkésztársainak lelkében élt és él, amely a soha meg nem szünő szeretetben, ragaszkodásban nyilvánult meg. Mindig imádkoztunk, hogy a jó Isten hozza vissza közénk egészségben. Most pedig, amikor lélekben körülálljuk koránál sirját, fájdalmas zokogással, de megnyugvó lélekkel kérjük a jó Istent, hogy adja meg neki nemes munkálkodásáért az örök boldogságot.

VIII. KERÜLET.

A jászberényi róm. kat. Legényegylet 858. sz. „Jász"-cserkészcsapata január 8-án a legényegylet nagytermében műsoros cserkészdélutánt rendezett a szegény cserkészfiúk jamboree részvételi költségeire. A hangulatos est műsora a következő volt. 1. Cserkészinduló. Játszotta a szájharmonika-zenekar. 2. Jamboree ismertetés. Tartotta: Fuchs Ernő parancsnok. 3. „Él az Isten." Szavalta: Nagy Albert. 4. A tűz. Dénes Tibor egyfelvonásos cserkészszínműve. 5. Magyar dalok. Szájharmonika-zenekar. 6. Tábortűz. 7. Fox-trott. Játszotta a cserkész „szalón"-zenekar. A szájharmonika-zenekart Benke László iparművész, a cserkész szalónzenekart pedig Rózsa Sándor tanító tanította be.

IX. KERÜLET.

Sorozatos jamboree-előadások. A kerület minden héten kedden délután cserkészproblémákat tárgyaló előadásokat rendez a nagyközönség számára. Eddig szó volt már általában a jamboreeről, a gyakorlati cserkészmunkáról Török Tibor, illetve Rábold Gábor előadásában. A mult héten pedig Darabos Balázs ker. vezetőtiszt beszélt a tíz törvényről. Legutóbb (1933 jan. 31.) a Déri-múzeum előadótermében Kocsis László jamboree-főtitkár tartott előadást a jamboreeről.

Debreceni öregcserkészek összejövetele. Beszámoltunk már arról, hogy Debrecen öregcserkészei minden hónap első vasárnapján közös összejövetelt tartanak. Legutóbbi összejövetelét a 978. sz. Diószegi-öregcserkészcsapat rendezte. Az összejövetel programszámai közül kiemeljük Barcza Gedeon magyarázatát a 6. törvényről. Élénk vitát vívott ki Nagy Kálmán előadása Tánc és öregcserkészet címmel. Érdekes hozzászólásokat váltott ki Kassay Ernő: Háború című előadása.

Regösüt. A Ref. Kollégium tanítóképzőintézetének 167. sz. Törekvés-cserkészcsapata vasárnaponként vidéki kiszállásokat rendez a Debrecen-környéki falvakba. Mindenütt szép műsorral, komoly ismeretterjesztő és tréfás, szórakoztató számokkal állanak a falusi közönség érdeklődése elé. A legelső kiszállás célpontja Mikepércs volt. A műsort Szemes Károly parancsnok beszéde vezette be, a zárószavakat pedig Nagy Tibor mondotta. Az előadás után a csapat tagjai szociográfiai gyüjtőmunkát végeztek.

A Magyar Cserkészszövetség Hivatalos Lapja. Előfizetési ára egész évre 12 pengő. — Félévre 6 pengő. — Negyedévre 3 pengő. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. kerület, Nagy Sándor-utca 6. szám. Cserkészház.
Szerkesztésért és kiadásért felelős: KOSCH BÉLA dr.
Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.

LAPUNK
hirdetési részén csakis megbízható cégeket ajánlunk. Vásárlásnál hivatkozzunk a Magyar Cserkészre.

Csak Szent Lukács Gyógyfürdő tölt Kristályvizet!

MI ÉRDEKEL?

Rovatvezető: Dr. SZTRILICH PÁL,
a Hárshegyi Cserkészpark parancsnoka.

Milyen jótettet végezhetek, ha ágyban fekvő beteg vagyok? (Kérdi: Georgevits György.)
Légy türelmes beteg! Sokaknak teszel így jót.

Helyes-e a s. örsv., örsv. és rajvezető jelzésére a sokhelyütt használt „altiszt" elnevezés? (Kérdi: Littke László, 25.)
Cserkészelnevezések között nem szerepel az „altiszt" szó. Ez katonai kifejezés. Mi egyáltalában nem használjuk!

Milyen jelzést viseljen az, aki őrsvezető és egyúttal csapattitkár is? (Kérdi: Drexler László, 183.)
Amelyiket többre értékeli. Helyesebben, amelyiknek viselését a parancsnok úr elrendeli. Én szívesebben viselnék egy piros csíkot, mint két zöldet. Ez jelenti ugyanis a legszebb cserkészmunka végzését.

Milyen módszerrel tanítsam a magyar mentőcsomó megkötését? (Kérdi: Buócz Ákos, 183.)
Amelyikkel legkönnyebben tudod megtanítani. Így legalkalmasabb lesz a „cipőzsinór megkötési módszer". A lényeg az, hogy a fiúk egy módon biztosan és jól meg tudják kötni.

Őrsvezetői próbát nem tett cserkész kaphat-e érvényes rajvezetői igazolványt? (Kérdi: Papp Károly, 578.)
Rajvezető csak az lehet, aki már régi őrsvezető, tehát megvan már az őrsvezetői próbája is. Tehát rajvezetői igazolványt is csak őrsvezetői próbás cserkész kaphat.

Ki készítette a Cserkészbolt új kirakatának szép világítási berendezését?
A PLUS villamossági vállalat (Cserkészház, V., Nagy Sándor-utca 6. Telefón: 18—71—64.), amelynek minden alkalmazottja és vezetősége is cserkész. (Cserkészeknek mindenféle villanyszerelési munkánál 5% kedvezményt nyujt.)

Terem-e másutt is árvalányhaj, mint Magyarországon? (Beküldte: Massány Tibor, 4.)
Az árvalányhaj hazánk területén kívül Karinthiában (Ausztria) is terem. Ide 1479 körül Mátyás király seregei hozták be. Ugyanis ez időben III. Frigyes el akarta venni Bernhardt, salzburgi érsektől a karinthiai Friesachot és a hozzátartozó területeket. A fenyegetett érsek Mátyás királyhoz fordult segitségért, ki 500 zsoldost küldött. Ezek minden harc nélkül bevonultak a kapuit feltáró várba. Több, mint 10 évig tartott a megszállás, mialatt a városban és annak környékén a legteljesebb rend és nyugalom volt. Bizonyitja ezt az is, hogy a tűzvész által egyébként sokat pusztitott városban ez idő alatt tüzeset egyszer sem volt; nemsokkal azután, hogy a „fekete sereg" elhagyta Friesachot, hatalmas tűzvész pusztitotta azt (1492).

Feljegyzésekből megállapitható, hogy az árvalányhaj csak néhány évvel ez idő után válik e vidéken is ismeretessé. Valószinű, hogy a magyar sereg egyenruhadíszében volt árvalányhaj is, amit ide magukkal hozva, az rövid idő alatt alkalmazkodott (akklimatizálódott) az éghajlathoz. Karinthiában e füvet: „Federgras"-nak nevezik.

Lesz-e az idén őrsvezetői tábor?
Természetesen lesz, hiszen eddig nem volt év, hogy elmaradt volna, miért mulasszuk el a jamboree évében. A tábor szokott programmal bonyolódik le, azonban a kiképzésben nagy szerephez jut minden, a jamboreen szükséges ismeret. Forgószinpadok keretében megtanitjuk az egész jamboree-próbát. Az elgondolás az, hogy 500 őrsvezető vesz részt a husvéti országos őrsvezetői táboron s mintegy 1000 a kerületi őrsvezetői táborokon, majd júniusban. Az országos őrvezetői táboron tanultakat kerületi őrsvezetői táboron továbbadják az őrsvezetők s igy néhány hónap alatt 1500 őrsvezetőt képezünk ki. Ha ezek közül csak 1000 jön el a jamboreera, úgy megvalósul az a régi óhajtás, hogy a jamboreenak minden őrsvezetője őrsvezetői tábort végzett fiú legyen.

Hogyan világosithatom fel ismerőseimet legkönnyebben a magyar cserkészetről?
Olvastasd el velük a Magyar Szemle kiadásában megjelent Cserkészet-ről szóló 1 P-s füzetet, melyet Sik Sándor állitott össze. Igen alkalmas, hogy csapatünnepélyeken áruljátok. A csapatnak kivánatra tetemes bizományi százalékot nyujt a Magyar Szemle Társaság, Budapest, VI., Vilmos császár-út 3.

Szegedi fiúk. Örülök, hogy bizalommal és nyiltan megmondjátok, mit szeretnétek. Hiszen emlékeztek, hányszor irtam és mondtam: a fiúk velem együtt szerkesztenek; az ő közreműködésük nélkül levegőben lógna a munkám. Mit szóltok a legutóbbi számhoz? Gondolom, már sok olyant találtatok, amit a leveletek kér. A rovat gondolata nem jó, nem is fogom megcsinálni. Rovatok rendkivül megkötik a szerkesztő kezét is és csökkentik a jóbarátként beállító lap általános érdeklődését is; csakhamar odajutnánk, hogy egyes rovatoknak volnának olvasói és nem a lapnak magának. Jobb igy, ha szerteszórva, új és új csomagolásban kapjátok mindazt, ami érdekel benneteket. Rovat nélkül sokkal többet kaptok, higyjétek el. — **F. E. 123.** Az idegennyelvü cikkek gondolata jó; benne is van a programunkban s amint az ideje megérkezik, megkezdődnek. Nem szabad azonban ezeknek jelentőségét túloznunk, hiszen a Magyar Cserkész mégis csak a magyar fiúk lapja és sohasem lesz összekötője a mi cserkészetünknek a külföldiekkel, akik különben is állandó körlevelekben sokkal többet kapnak a Jamboreeről, mint amennyit a lap közölni tudna. Egyébként, ne gondolja, hogy a külföldiek értelmetlenül állnak a magyar nyelvü folyóirat mellett. Annyi magyar él külföldön, hogy mindenütt találnak megfelelő fordítót; kenti, skót, párisi, wieni és amerikai levelező barátom pl. mind olvassa a lapot, illetőleg átnézi és lefordittatja magának az őt érdeklő cikkeket. Ha a Magyar Cserkészből világlapot akarnánk csinálni, akkor terz lenne világlapnak is és torzzá válnék magyar cserkészüjság minőségében is. A népmüvészetre vonatkozó gondolatát előjegyeztem. — **Dezső.** Jó, bár a stilusa kissé Puskapor-ízü. És a humornak a női nemre ágazó vonalát már nem mertem megpörgetni. Pedig sokkal színesebbé tetted volna a cikkeket. Majd kiegészitem. Jó? A körlevél megy.

LEVELEZZÜNK.

Kedves Fiúk!

Először is folytatjuk a multkor megkezdett német cimek közlését:

Németország.

Név	Cim	Lakóhely	Kor	Nyelvismeret
Josef Drux	Bachstr. 32	Köln-Mülheim	16	D
Anton Woywodt	Frankfurterstr. 81/83	Köln-Mülheim	17	D
Willi Classen	Hubertusstr. 27.	Aachen	20	D
Paul Gatzhammer	i/Fa. Carl Bernheim	Regensburg II	18	D
Hans Hevekäuser	Montanusstr. 99.	Köln-Mülheim	16	D
W. Schneider	Cecilienstr. 8/a	Siegburg	19	D

Ezek német katolikus cserkészek, akik csak katolikus vallású cserkészekkel akarnak levelezni.

Jamboree-levelezésünk során ma a következő cimeket közöljük:

Hollandia.

T. van Boven	Jacob Ruysdaellaan 6. Hillegersberg		16	D

Finnország.

Pentti Puolanne	Merilentolaivua	Sortavala	17	D
Aimo Niiranen	Hovinkink 46	Viipuri	15	D
Pentti Lehkonen	Aeutarhakatu 17 B	Turku	17	D
Erkki Kiuru	Käpylä	Kuovola	17	D
Osmo Mänttäri		Kuovola	13	D
Paavo Heikkilä		Kuovola	17	D
Erkki Imeläinen	Kuutsalonk 3	Kotka	17	D
Väino Marjasalo	Papula, Majurink. 1. C. 19	Viipuri	18	D, S.
Erkki Rytövuori	Rautatienkatu 13	Vaajakoski	14	D. S. GB.
Pekka Salomaa		Kokta	16	D, GB.

Jelmagyarázat: D = német, GB = angol, S = svéd.

PÁLYÁZAT.

Tétel: A Jamboree-láz tünetei levelezésemben.

Kidolgozás: Minél több érdekes adat közlendő. A megirás formája és stilusa csupán ezzel egyenrangú elbirálás alá esik. Nagyon hihetetlen állitások okmánnyal (eredeti levéllel) alátámasztandók.

Díjak: Három ifjúsági regény:

Wilhelm Speyer: Kampf der Tertia. A „Gimnazisták" cimen nálunk is nagy sikert aratott diákregény eredetije.

Hugh Walpole: Jeremy at Crale. Egy nagy angol Public-School mesterien megelevenített légkörében lejátszódó diáktörténet.

John Buchan: Prester John. A népszerű skót iró fantasztikus Délafrika-regénye.

E díjak a három legjobb dolgozat irói közt nyelvismeret szerint kerülnek kiosztásra. Meg nem felelő munkák beérkezése esetén a díjak kiadása részben, vagy egészben elmaradhat.

Beküldési határidő: 1933 március 1.

Pályázhat: Mindenki.

Címünk: Levelezési akció, Budapest, V., Nagy Sándor-u. 6.

Hivatalos óránk: szerdán este 5—6-ig.

Leveleidre ne felejts
Jamboree levélzáró-bélyeget
tenni!!

Meglepetés, propaganda és biztosíték, hogy
barátaiddal találkozol a nagy Jamboreen!

„Élet" Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest, I., Horthy Miklós-út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő.

A Jamboreera való tekintettel egy hónappal meghosszabítottuk a kedvezményes sátorjavító-akciót, így május hó 30-ig küldhetik be a csapatok a sátrakat

JAVITÁSRA

A MAGYAR KENDER, LEN ÉS JUTA IPAR RT.-HOZ.

IRODA:
BUDAPEST,
FALK MIKSA-UTCA 26.
GYÁR:
ÚJSZEGED.

Meinl kávé
Fogalom!

„Fehér az én ingöm . . . ."
Senkinek nincs ilyen fehér holmija!

Nem is csoda hiszen Persilben mosták!
Csak egy fontos dolgot nefelejtsen el soha:
kellő mennyiségü Persil!
3 vödör vizhez egy csomag
Persil kell!
Miden katlanhoz friss Persil oldatot
készitsen, hideg vizben.

Persil

CSERKÉSZBOLT

A Magyar Cserkészszövetség kizárólagos hivat. szállítója.

BUDAPEST, V., NAGY SÁNDOR-U.
TEL: 112–34. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA 34
A Vilmos császár-út 48. számú háztól harmadik épület.

1933 K. jelű

Cserkészapród-, farkaskölyök- és kiscserkés árjegyzékkivonat.

Árvalányhaj — — — — — — — — — — — — — — — —.08
Bot, cserkesz, 180 cm hosszú 25—30 mm vastag jégszeggel és méterbeosztással — — — — — — — — — — — — — — 1.—
„ fentinél vékonyabb vagy rövidebb vagy kevesebb szereléssel 50 fillértől külön ajánlat szerint. — — — — — — — — — — — — — — 1.20
Bumerang, kereszt — — — — — — — — — — — — — — —.08
Csapatszámok darabja — — — — — — — — — — — — — — 15.—
Cipő, magasszárú, duplacsattos, varrott duplatalppal, végigbélelt bőkanyelves, sötétbarna sport box 40—46-ig **16.90,** 36—39-ig **16.—,** 31—35-ig — — — — — — — — — — — — — — 19.50
„ „Jamboree“ védjegyű, a fentihez hasonló kivitelben, kisipari kézimunka 44—46. sz. **24.50,** 40—43. sz. **23.—,** 35—39. sz. — — — — 11.10
„ Haferl félcipó, csattos nyelvvel, varrott duplatalppal, végigbélelt, sötétbarna sport box 40—46-ig **13.60,** 36—39-ig **12.10,** 31—35-ig — — — — — — — — — — — — — — —.30
Cipőfűző-különlegesség, bőrből — — — — — — — — — — — — — — 1.16
Cipővizhatlanító olaj 50 gr-os —.**68,** u. a. 100 gr-os — — — — —.30
„ zsir, bádogdobozban — — — — — — — — — — — — — — 1.30
Csajka, aluminium, literes **2.10,** nehéz **2.80,** félliteres — — — — — — — — — — — — — — —.10
Csillag — farkaskölyök próbacsillag, nagy, sárga —.**10,** évcsillag, posztóalátéttel, fehér — — — — — — — — — — — — — — 3.70
Derékszíj, angol m. vert bronz, liliomos csattal, karabinerrel — — — — 1.60
„ nickel csattal, csúsztatható karabinerrel — — — — — — — — — — — — — — 2.—
„ csatt, liliomos, külön — — — — — — — — — — — — — — 1.40
Evőeszköz, alum. összerakható kanál-villa —.80. kanál-villa-kés — — — 10.50
Farkaskölyök-ujjas, zöld VI. **9.50,** VII. **10.—,** VIII. — — — — — — — — — — — — — — 16.—
„ **Farkaskölyök-ujjas,** barna és kék színben, mint fent, számozásban és árban külön rendelés szerint. — — — — — — — — — — — — — — —.10
Harisnya, khaki, „Jamboree“, 22 cm **1.60** +cm-kint — — — — — — — — — — — — — — —.06
„ tömőfonál hozzá, khaki kartonon — — — — — — — — — — — — — — —
Hátizsák, valódi börszegéssel, varrott és szegezett szíjakkal, barnára fényezett veretékkel. — — — — — — — — — — — — — — 2.80
„ **„Lurkó“** 1 zsebbel, egyenes szíjjal, 35×45 cm, vízhatlan Noméd vászonból — — — — — — — — — — — — — — 5.—
„ **„Uzsok I.“** 1 zsebbel, egyenes szíjjal 35×45 cm, a legerősebb vastag vadászvászonból — — — — — — — — — — — — — — 8.—
„ **„Uzsok II.“** 2 zsebbel, egyenes szíjjal 45x55 cm, a legerősebb vastag vadászvászonból — — — — — — — — — — — — — — 12.—
„ **„Uzsok III.“** 2 zsebbel, ívelt szíjjal 55x65 cm, a legerősebb vastag vadászvászonból — — — — — — — — — — — — — — —.50
Hátizsák-zacskó, zöld, barna, vagy kék színben, nagys. sz. —.**90,** —.**70,** — 1.30
Igazolványtok —.**40,** fénikerettel — — — — — — — — — — — — — — 5.32
Ing khaki flanellből 41—45 **6.45,** 35—40 **5.70,** 28—34 nyakbőségben — — 12.—
„ gyapjúflanellből, „Jamboree“ védjegyű, minden szám — — — — — — — — 4.50
„ khaki molinóból, minden nagyságban — — — — — — — — — — — — — — 2.90
Iránytű, bronz, elzárható, 30 mm — — — — — — — — — — — — — — 5.—
„ nikkelezett, elzárható, rádiumos. 30 mm **4.50,** 35 mm — — — — — — — —
Jelvény: apród —.**10, farkaskölyök** —.**10, kiscserkész** —.**10, Hungária jelvény** —.**50,** farkaskölyök különpróbajelvény —.**36,** farkaskölyök próbacsillag, nagy sárga —.**10,** évcsillag, sárga. posztóalátéttel, fehér —.**10,** farkaskölyök rangjelzés: (családvezetők részére) 1 cm széles, sárga, gyapjúszalag, méterje — — — — — — — — — — — — — — —.60
Kalap kiscserkészek részére, angol forma, az új előírás szerinti viharzsinórral és kék szalaggal — — — — — — — — — — — — — — 5.80
Kalapszíj bőrből —.**40,** viharzsinór — — — — — — — — — — — — — — —.24
Kalapszalag, kék, selyem-ripsz, kiscserkészkalapra — — — — — — — — — —.30
Kések, rugós, fémből, nagy **1.50,** cserkészkés, mindentudó pirosnyelű **2.90,** u. a. agancsnyéllel **7.40,** csigaliga-agancs vagy bőrnyéllel, bőrtokban **5.—,** „Puma“ (kis csigaliga) bőrnyéllel, bőrtokban **3.50,** u. a. rózsafanyéllel — — — — — — — — — — — — — — 2.50
Krinolin, 12 mm-es **5.—,** Hindu krinolin (zsákár) — — — — — — — — — — 9.—
Körgallér irányított khaki lódenből 2 zsebbel és vállhevederekkel 116—120 cm hosszú **19.80,** 100—108 cm hosszú **16.80,** 85—92 cm hosszú — — — — — — — — — — — — — — 13.50
„ prima tiszti irányított lódenkülönlegességből 116—120 cm hosszú **37.30,** 100—108 cm hosszú **35.30,** 85—92 cm hosszú — — — — — — — — — — — — — — 30.80
Kulacs, karabinerrel, csavarmenetes, zárral, literes **4.70,** háromnegyedlit. **4.—,** félliteres **3.20,** u. a. filchuzattal literes **6.—,** háromnegyedliteres **5.40,** félliteres — — — — — — — — — — — — — — 4.80
Labda, stukk, bőrből — — — — — — — — — — — — — — —.98
Lasszó, 8 mm, 10 méter — — — — — — — — — — — — — — 6.—
Málhaszíj — — — — — — — — — — — — — — — —.60
Mentődoboz, Turul egyéni felszerelés aluminiumdobozban — — — — — — — 2.—
Mentőtáska, őrsi, dobozban, vízhatlan vászontokban, vállhevederrel — — 6.50
„ őrsi, nagyobb, bádogszelencében, vízhatlan vászontokban, vállhevederrel — — — — — — — — — — — — — — 9.80

Nadrág, 2 oldal-, 2 fedeles, legombolható hátsó- és 1 órazsebbel

hossza	khakiakció-lóden	la khaki loden	khaki tiszti loden	covercoat vászon
40 cm	4.—	7.—	10.60	4.90
45 cm	4.50	7.50	11.40	5.20
50 cm	5.70	8.—	12.30	5.50
55 cm	7.—	8.50	13.10	5.80
60 cm	7.90	9.—	14.—	6.10

Nyakkendő, cserkészapród és kiscserkészek részére, kék — — — — — — — — — — — — — — —
„ „Jamboree“, kék — — — — — — — — — — — — — — —
„ farkaskölykök számára a vezető által előírt színösszeállításban: selyemfényű klottból, rendelés szerint. — — — — — — — — — — — — — — —
Nyakkendőgyürű „Jamboree“ —.**40,** lapos bőrből fonott — — — — — — — —
Paszomány, arany vagy sárga, méterje **1.60,** kék vagy zöld — — — — — —
Pénztárca, övre tűzhető — — — — — — — — — — — — — — — —
Pohár, aluminium, csörös, fogóval egynegyedliteres —.**60,** lapos — — — —
Pohár, törhetetlen Futurit műanyagból, nagy —.**88,** lapos — — — — — —
Ruhagomb (sima vagy liliomos) nagy, darabja —.12. kicsi — — — — — — —
Sapka, cserkészapródok számára, khaki gyapjúszövetből, előírásszerinti kék vitézkötéssel, tollal — — — — — — — — — — — — — — —
„ **farkaskölykök** számára, zöld, gyapjú kazánból, sárga selyemzsinórszegéssel — — — — — — — — — — — — — — —
Sátor, „Apród“, gulaalakú, vízhatlan „Nomád“ vászonból, négy cövekkel, vízhatlan csomagolózsákba csomagolva — — — — — — — — — —
Sip, nagy, oxidált — — — — — — — — — — — — — — — —
Sipzsinór, sötétbarna gyapjúzsinór, előírás szerint — — — — — — — — — —
„ farkaskölyökvezetők részére sárga-, piros- és lilaszínben — — — — — —
Só- és paprikaszóró aluminiumból — — — — — — — — — — — — — — —
Sweatter, vastag, khaki színű gyapjúfonalból minden nagyságban. — — — —
Szappantartó, alum. kerek —.**54,** csuklós, négyszögletes — — — — — —
Szövetek: Loden Ia khaki, 140 cm széles, méterenként **11.—** P. Loden, tiszti, khaki, 140 cm, **15.—.** Kammgarn, khaki, 140 cm, **18.—** Vadászvászon ruhára, oliv, 140 cm, **4.40.** Vadászvászon hátizsákra, oliv, 140 cm, **5.—.** Covercoat vászon, khaki, 130 cm, **6.—.** Flanell pamut, khaki, 78 cm, **1.50.** Flanell „Jamboree“, 70 cm, **3.60.** Mollinó, khaki, 78 cm, **1.40.** Mollinó, nyers, 84 cm, **1.20.** Nomád vászon, vízhatlan, 100 cm, **3.—.** Gránit vászon, vízhatlan, 100 cm, **6.—.** Nomád vászon gumizva, 100 cm, **4.80,** Cloth fekete, nehéz, 140 cm, **4.20.** Cloth, fekete, Ia, 140 cm, **2.70.** Sportvászon fehér, 100 cm, **2.—.** Leventevászon, fehér, 78 cm, **1.40.**
Takarók a legolcsóbbtól a legfinomabbig különböző nagyságban.
Tányér, aluminium, lapos 210 mm —.**68,** mély 210 mm — — — — — — —
„ dessert, törhetetlen Futurit műanyagból — — — — — — — — — — — — — —
Teafőzők, aluminium — — — — — — — — — — — — — — — —
Thermosok és thermosbetétek minden nagyságban kaphatók.

	¼ l.	½ l.	¾ l.
Lukullusz hőtartó palack — — —	2.30	2.68	4.80
Aurophan duplahőtartású palack — —	—	3.80	7.50
Hagoli fehérbélésű tejpalack — —	3.48	4.40	8.20
Hermetos-Pancer nem törékeny hőpalack	—	9.40	14.—

Toll, apródsapkára — — — — — — — — — — — — — — —.30 és
Vállszalagok, apródok sz. (piros, piros-fehér és piros-fehér-zöld) — — — —
Vajdobozok, aluminium, csavaros tetővel, gummiszigetelésű üvegbetét, 6 cm —.**78,** 8 cm **1.10,** 10 cm **1.40,** 12 cm — — — — — — —
Viharkabát, vízhatlan, „Nomád“ vászonból, háromszoros vállboritással, viliargombolással, denevérujjakkal, minden nagyságban — — — — — —
„ a fenti kivitelben, de a legnehezebb „Gránit“ sátorvászonból, teljesen vízhatlan — — — — — — — — — — — — — — — —
Villanyelem, bot-elem —.**36,** Aranybagoly, prima normál elem — — — —
Villanylámpatok, bothüvely, focus-fényszóróval **2.—,** tábori hüvely **2.—**
Villanylámpa 2 tábori kézilámpa **2.50,** jelző, háromszínű lencsékkel — — — —
Villanylámpa izzó, törpefoglalathoz, minden kivitelben, legolcsóbb 2½ — 3½ voltos — — — — — — — — — — — — — — — —
Zászlók, apródok számára. **Családzászló kék vászonból, hosszában rávarrott** nemzeti színű szalaggal — — — — — — — — — — — — — — —
Rajzászló: kék gyapjú merinóból hímezve, külön rendelés szerint.
Zászlórudak, külön ajánlat szerint.

Kiadványok:

Baden Powell arcképe — — — — — — — — — — — — — — — —
Cserkész-induló kotta — — — — — — — — — — — — — — — —
Játékoskönyv — — — — — — — — — — — — — — — — — —
Magyar cserkész daloskönyve — — — — — — — — — — — — — —
v. Faragó Ede: A kisfiú és a cserészet — — — — — — — — — — — — — —
— — Cserkészapród-könyv — — — — — — — — — — — — — — —
— — Ősök öröksége — — — — — — — — — — — — — — — —
Dénes Tibor: Cserkész-apród vezető — — — — — — — — — — — — — — —
Gerritsen V.: Farkaskölyök-próbák — — — — — — — — — — — — — — —
— — Farkaskölyök könyve — — — — — — — — — — — — — — —
Kipling: A dzsungel könyve. (Mikes-fordítás.) — — — — — — — — — — — —
Bárdos: 101 magyar népdal — — — — — — — — — — — — — — —
Jeladás — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Cserkészfelszerelésekre vonatkozólag kérje 1933. C) jelű árjegyzék-kivonatunkat.
Vízi- és cserkészrepülő-felszerelésekre vonatkozólag kérje 1933. VI jelű árjegyzékkivonatunkat.
Sátorra, turista- és tábori felszerelésekre vonatkozólag kérje 1933. [illegible] jelű árjegyzékkivonatunkat.

Jamboreesták vásárlásaikat a Táborparancsnokság „Vásárlási jegye“ alapján kedvezményesen bonyolítják [illegible]

„Élet“ Irodalmi és Nyomda Rt. Budapest. I., Horthy Miklós-út 15. — Igazgató: Laiszky Jenő